

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΊΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

≈ ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ≈

ΘΕΜΑ

«ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΝΟΜΟΥ
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ»

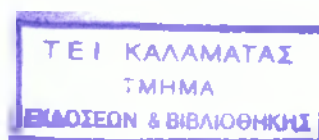
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΜΠΙΤΣΑΝΗ ΕΥΓΕΝΙΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΠΑΠΠΑ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2001

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- ◆ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ
- ◆ ΕΙΣΑΓΩΓΗ
- ◆ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ.

1.1 Γενικές έννοιες-Ορισμοί	σελ. 6-9
1.2 Κοινωνική Πολιτική-Κράτος Πρόνοιας.	10-12
1.3 Η αντιμετώπιση των μεταναστών στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.	13-14
1.4 Το πρόβλημα των αλλοδαπών ως πεδίο δράσης της κοινωνικής πολιτικής.	15-17
1.5 Η Συνθήκη SCHENGEN	18-21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

2.1	Ο πληθυσμός των μεταναστών ως ύπαρξη και ως φαινόμενο στο Ελληνικό κράτος.	22-26
2.2	Ιστορική αναδρομή στο φαινόμενο της μετανάστευσης.	27
2.2.1	Η Ελλάδα ως χώρα «εξαγωγής» μεταναστών.	27-28
2.2.2	Η Ελλάδα ως χώρα «υποδοχής» μεταναστών.	28-30
2.3	Οι μετανάστες στην Ελλάδα του σήμερα. Η αντιμετώπισή τους στη σύγχρονη Ελληνική πραγματικότητα.	31-36
2.3.1	Ποιοι μετανάστες προτιμούν την Ελλάδα.	37-39
2.3.2	Η σχέση Ελλήνων αστυνομικών και μεταναστών.	40-41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ.

3.1	<u>Η εξέλιξη της κοινωνικής πρόνοιας στην Ελλάδα.</u>	42-45
3.2	Η Ελλάδα και οι μορφές κοινωνικής πρόνοιας για τους μετανάστες.	46-51
3.3	Υπηρεσίες και φορείς προστασίας των μεταναστών.	52-59
3.4	Μέτρα κοινωνικής ασφάλισης υπέρ των μεταναστών.	60-61
3.5	Οι μετανάστες κατά της πολιτείας.	62-64

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΤΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ.

4.1 Η δημογραφική και οικονομική εικόνα του Νομού Μεσσηνίας.	65-70
4.2 Ο Νομός Μεσσηνίας ως χώρος υποδοχής μεταναστών.	71-72
4.3 Αίτια ένταξης των αλλοδαπών στο Μεσσηνιακό τόπο.	73-75
4.4 Μορφές κοινωνικής πρόνοιας για τους μετανάστες του Νομού Μεσσηνίας.	76-80

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΡΕΥΝΑ-ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.

5.1 Εισαγωγή στην έρευνα.	81
5.2 Μέθοδος-υλικό.	81-82
5.3 Αξιολόγηση της εγκατάστασης των μεταναστών.	83-87
5.4 Οι σχέσεις των αλλοδαπών και η αντιμετώπισή τους από το ντόπιο πληθυσμό.	88-90
5.5 Ποιοι μετανάστες προτιμούν το Νομό Μεσσηνίας και γιατί;	91-94
5.6 Γενικές διαπιστώσεις από την έρευνα- Συμπεράσματα.	95-97

- Τα σημαντικότερα προβλήματα των μεταναστών. .. 98-99

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ-ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

- Προτεινόμενες λύσεις. 100-102

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα καταρχήν να ευχαριστήσω την υπεύθυνη καθηγήτρια της πτυχιακής μου εργασίας κυρία Μπιτσάνη Ευγενία, καθηγήτρια εφαρμογών της Σ.Δ.Ο του τμήματος Δ.Μ.Υ.Π.

Θερμά ευχαριστώ την κυρία Δρακοπούλου-Τσεκούρα Μέμη για την αμέριστη συμπαράσταση και βοήθειά της στην προσπάθειά μου για την εκπόνηση της παρούσας πτυχιακής εργασίας. Ευχαριστώ ακόμα την κυρία Αλτομοιριανού Αναστασία.

Θα ήθελα ακόμα να ευχαριστήσω τον Διευθυντή του ΟΑΕΔ κ. Πετρουλέα Τέλη καθώς και τον προϊστάμενο του ίδιου οργανισμού κ. Γεωργακόπουλο Νίκο, για τους ίδιους παραπάνω λόγους.

Τέλος, ένα μεγάλο ευχαριστώ στους γονείς μου για την αγάπη τους και την συμπαράστασή τους ηθική και υλική που μου πρόσφεραν κατά τη διάρκεια των ετών της σπουδαστικής μου ζωής καθώς και τον πολυαγαπημένο μου αδελφό Βασίλη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία ασχολείται με το εννοιολογικό περιεχόμενο της Κοινωνικής Πρόνοιας, τις εφαρμογές της στους αλλοδαπούς και τους μετανάστες και τέλος εξετάζεται η περίπτωση των μορφών Κοινωνικής Πρόνοιας των μεταναστών του Νομού Μεσσηνίας.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η παρουσίαση και περιγραφή της ελληνικής πραγματικότητας σε επίπεδο κοινωνικής πρόνοιας απέναντι σε αλλοδαπούς και μετανάστες ειδικότερα.

Η εργασία αποτελείται από δύο μέρη.

Το Α΄ Μέρος περιλαμβάνει το θεωρητικό κομμάτι της εργασίας. Γίνεται στην αρχή μια γενική εισαγωγή στην Κοινωνική Πρόνοια. Κατόπιν γίνεται αναφορά στην αντιμετώπιση των μεταναστών από την Ε.Ε, καθώς και η συνθήκη SCHENGEN. Γίνεται επίσης αναφορά στην ιστορική αναδρομή της μετανάστευσης από και προς την Ελλάδα, στους μετανάστες που υπάρχουν σήμερα στην Ελλάδα καθώς και των μεταναστών που την προτιμούν. Τέλος, παρουσιάζεται συνοπτικά η εξέλιξη της Κοινωνικής Πρόνοιας στην Ελλάδα και οι παρεχόμενες υπηρεσίες της προς τους μετανάστες.

Το Β΄ Μέρος αναφέρεται στους μετανάστες του Ν.Μεσσηνίας. Σε πρώτη φάση παρουσιάζεται η δημογραφική και οικονομική εικόνα του Νομού, η παρουσία των αλλοδαπών ως ύπαρξη και ως φαινόμενο καθώς και οι μορφές Κοινωνικής Πρόνοιας που τους παρέχει ο Ν.Μεσσηνίας. Γίνεται επίσης μία γενική παρουσίαση των μεταναστών ως προς την εγκατάστασή τους στο Νομό, την σχέση τους με τον ντόπιο πληθυσμό και ποιοι μετανάστες είναι οι επικρατέστεροι του Νομού. Τέλος, παρουσιάζονται τα σημαντικότερα προβλήματα των μεταναστών, τα γενικότερα συμπεράσματα της έρευνας και οι

προτεινόμενες λύσεις, κατά την άποψη μας, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Για την συγγραφή της πτυχιακής αυτής εργασίας αναζητήθηκαν στοιχεία, μέσα από μια ευρεία βιβλιογραφία σχετικά με θέματα μεταναστών καθώς και διακινούμενων εργαζόμενων. Αναζητήθηκε επίσης, υλικό από το γραπτό τύπο, με συλλογή άρθρων από καθημερινές εφημερίδες και επιστημονικά περιοδικά.

Ένα μεγάλο μέρος της εργασίας αποτελείτε από στοιχεία, που προέκυψαν ύστερα από διακίνηση ερωτηματολογίων, προσωπικές συνεντεύξεις, επιτόπια έρευνα και συμμετοχική παρατήρηση.

Τέλος, σημαντικό στοιχείο για την συγγραφή της εργασίας αποτέλεσαν οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς σε θέματα μεταναστών.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

C. SIS	:Central SIS/Κεντρικό SIS
SIS	:Schengen Information System/Πληροφοριακό Σύστημα Σένγκεν
ΑΕΠ	:Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν
BE.NE.LUX.	:Βέλγιο, Ολλανδία, Λουξεμβούργο
Δ.Ε.Κ.Ο	:Δημόσια Επιχείρηση Κοινής Ωφέλειας.
Δ.Σ	:Διοικητικό Συμβούλιο
Ε.Ε	:Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Ο.Κ	:Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
Ε.Σ.Σ.Δ	:Ένωση Σοσιαλιστικών Σοβιετικών Δημοκρατιών
Ε.Σ.Υ.Ε	:Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος
Ι.Κ.Α	:Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
ΚΕΠΕ	:Κέντρο Προγραμματισμού & Οικονομικών Ερευνών
Κ.Π	:Κοινωνική Πρόνοια
N.SIS	:National SIS/ Εθνικό SIS
ΝΑΤΟ	:North Treaty Atlantic Organisation
Ο.Α.Ε.Δ	:Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
Ο.Γ.Α	:Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
Ο.Ν.Ε	Οικονομική Νομισματική Ενοποίηση
ΟΟΣΑ	:Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
Π.Δ	:Προεδρικό Διάταγμα
Σ.Ε.Σ	:Σύμβαση Εφαρμογής Σένγκεν
Τ.Ε.Β.Ε	:Ταμείο Επαγγελματιών Βιοτεχνών Ελλάδος

Τ.Ε.Ι

:Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΣΕΙΣ.

1.1 Γενικές έννοιες- Ορισμοί.

Για την καλύτερη κατανόηση του θέματος με το οποίο θα ασχοληθούμε, θα ήταν ορθότερη η κατανόηση βασικών εννοιών που είναι αναγκαίες για την βαθύτερη ανάλυση της παρούσας πτυχιακής εργασίας.

ΟΡΙΣΜΟΙ

1. **Ιθαγένεια** είναι ο δεσμός ενός προσώπου προς ένα συγκεκριμένο κράτος.
2. **Εθνικότητα** είναι ο δεσμός ενός προσώπου προς ένα συγκεκριμένο έθνος.
3. **Αλλοδαπός** είναι κάθε πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια, συνεπώς είναι κάθε πρόσωπο που ανήκει στο λαό άλλου κράτους.
4. **Ομογενής αλλοδαπός** είναι το πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια, αλλά αντίθετα έχει την **ελληνική εθνικότητα**. Πρόκειται δηλ. για αλλοδαπό που όμως συνδέεται με το ελληνικό έθνος με κοινή συνήθως ιστορία, γλώσσα και θρησκεία, με κοινές παραδόσεις, με κοινά ήθη και έθιμα. Όλα αυτά είναι στοιχεία που προσδιορίζουν την **κοινή εθνική συνείδηση**, η οποία και αποτελεί το κριτήριο για να

χαρακτηρισθεί κάποιος ως ομογενής.

5. **Αλλογενής αλλοδαπός** είναι το πρόσωπο που δεν έχει ελληνική ιθαγένεια αλλά ούτε και ελληνική εθνικότητα.
6. **Ανιθαγενής, ή άπολις, ή άπατρις** είναι το πρόσωπο που στερείτε παντελώς ιθαγένειας.
7. **Μετανάστης**, νοείται κάθε πρόσωπο που μετοίκησε οικειοθελώς σε ξένη χώρα.
8. **Πρόσφυγας**, είναι κάθε πρόσωπο που λόγω δικαιολογημένου φόβου δίωξης για λόγους φυλής, θρησκείας, πολιτικών πεποιθήσεων κ.τ.λ, βρίσκεται έξω από τη χώρα υπηκοότητάς του και δεν μπορεί, είτε δεν θέλει να προσφύγει στην προστασία της χώρας αυτής.

ΤΡΟΠΟΙ ΚΤΗΣΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

Ως γνωστόν, υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους αποκτάται η ιθαγένεια και αυτοί είναι οι εξής: α) από τη γέννηση, β) λόγω γάμου, γ) λόγω υιοθεσίας, δ) λόγω κατάταξης στις ένοπλες δυνάμεις της Χώρας, ε) με αναγνώριση, στ) **με πολιτογράφηση.**

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

Η πολιτογράφηση είναι ένας από τρόπος κτήσης της ιθαγένειας με ατομική διοικητική πράξη, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και κατόπιν ασκήσεως διακριτικής ευχέρειας. Κύριο στοιχείο δηλαδή, είναι, αφενός η **βούληση του προσώπου** να γίνει πολίτης συγκεκριμένου κράτους και αφετέρου η **βούληση του κράτους** αυτού να γίνει το συγκεκριμένο πρόσωπο πολίτης του.

ΚΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

Ο ρόλος που καλούνται οι υπεύθυνοι να διαδραματίσουν είναι ιδιαίτερα σοβαρός, δεδομένου ότι η κτήση της ελληνικής ιθαγένειας αφορά πρώτιστα το δημόσιο συμφέρον και την ασφάλεια του κράτους. Και τούτο διότι από αυτή απορέει μια σειρά δικαιωμάτων, όπως τα πολιτικά δικαιώματα, η κτήση ελληνικού διαβατηρίου, το δικαίωμα διορισμού στο δημόσιο, κοινωνικοασφαλιστικά δικαιώματα, δικαιώματα που προκύπτουν από την εφαρμογή των συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κτλ. Για το λόγο αυτό οφείλει η υπηρεσία να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις νέες της απαιτήσεις.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ : Συγκρότηση, δομή και λειτουργία

1. Τι είναι;

Η Επιτροπή μετανάστευσης είναι ένα συλλογικό όργανο το οποίο συνιστάται σε κάθε Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Περιφέρειας. Είναι τριμελή και συγκροτείται από:

- 1) τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης ως πρόεδρο
- 2) ένα υπάλληλο που υπηρετεί στην παραπάνω Υπηρεσία και
- 3) έναν εκπρόσωπο της οικείας αστυνομικής αρχής

2. Συγκρότηση

Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας θα εκδώσει απόφαση για τη συγκρότηση της επιτροπής, στην οποία θα ορίζονται ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής με τους αναπληρωτές τους. Σ την ίδια απόφαση θα ορίζεται ο εισηγητής και ο γραμματέας της επιτροπής με τους αναπληρωτές τους.

3. Έργο της Επιτροπής Μετανάστευσης

Η Επιτροπή Μετανάστευσης γνωμοδοτεί για τη χορήγηση ή την ανανέωση της άδειας παραμονής αλλοδαπού.

Η γνώμη είναι απλή και δεν δεσμεύει τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, ο οποίος μπορεί να εκδώσει και διαφορετική απόφαση

Η επιτροπή για να σχηματίσει γνώμη θα πρέπει να εξετάσει εάν πληρούνται οι προϋπόθεσης που προβλέπονται από την κείμενη νομοθετική διάταξη.¹

1.2 Κοινωνική πολιτική-Κράτος πρόνοιας.

Από τις βασικότερες εκδηλώσεις που προσδιορίζουν το βαθμό της πολιτικής, διοικητικής, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης ενός Κράτους, είναι η εφαρμοζόμενη σ' αυτό Κοινωνική Πολιτική. Δηλαδή η μέριμνα της Πολιτείας, που εκφράζεται με ένα σύνολο θεσμών και μέτρων, με τα οποία επιδιώκεται η βελτίωση των όρων διαβίωσης των ατόμων ή ομάδων ατόμων προκειμένου η ανθρώπινη διαβίωση να γίνεται πιο άνετη οικονομικά και κοινωνικά και να αποδίδει το μεγαλύτερο κοινωνικό όφελος.

Η Κοινωνική Πολιτική, όπως ασκείται, τα τελευταία χρόνια αποτελεί ένα από τα κυριότερα χαρακτηριστικά της μεταβολής των αντιλήψεων περί της αποστολής του σύγχρονου Κράτους, το οποίο από Κράτος-φύλακα μεταβλήθηκε σε Κράτος-Πρόνοια, με τον έντονο παρεμβατισμό του στην οικονομική και κοινωνική ζωή.²

Στο παρελθόν, η αποστολή του Κράτους συνίστατο κυρίως στην εξασφάλιση της εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας, στην προστασία των συναλλαγών, στην παροχή περιορισμένης παιδείας, στην επιβολή και είσπραξη φόρων για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας τους και σε μια υποτυπώδη δραστηριότητα για την βελτίωση των όρων διαβίωσης των πολιτών.

¹ Τα παραπάνω στοιχεία είναι από τη σχετική εγκύκλιο και την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, που εκδόθηκε στην Αθήνα, στις 2 Μαΐου 2001.

² Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών, Γεν. Δ/ση Κοινωνικής Πρόνοιας, «Η Πολιτική της Κοινωνικής Πρόνοιας», Εκδ. Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα 1980, σελ.3-7.

Μεταγενέστερα άρχισε να διαμορφώνεται η νέα αντίληψη για την κοινωνική αποστολή του Κράτους, που έφτασε σε υψηλότερο βαθμό εκφράσεως με προστατευτικά θεσμικά πλαίσια και συγκεκριμένα μέτρα τόσο στον τομέα της πολιτικής απασχόλησης και προστασίας της εργασίας όσο και στον τομέα της παροχής των Κοινωνικών Υπηρεσιών, δηλαδή στους βασικότερους τομείς της Κοινωνικής Πολιτικής.

Άμεσος σκοπός της Κοινωνικής Πολιτικής, είναι η αντιμετώπιση όχι τόσο των προβλημάτων εξειδικευμένων ατομικών περιπτώσεων, όσο η επίλυση των ομαδικών προβλημάτων με απώτερο σκοπό την επίτευξη κοινωνικής ευημερίας η οποία θα αποδώσει το μέγιστο κοινωνικό όφελος.

Μέρος της Κοινωνικής Πολιτικής αποτελεί το τρίπτυχο των Κοινωνικών Υπηρεσιών: Υγεία, Κοινωνική Ασφάλιση, Κοινωνική Πρόνοια.³

Η Κοινωνική Ασφάλιση βαδίζει παράλληλα με την Κοινωνική Πρόνοια και η μια καλύπτει κενά της άλλης. Η πρώτη, παρέχει προστασία στους ασφαλισμένους κατά των κινδύνων όπως η ασθένεια, η αναπηρία, ο θάνατος, το γήρας, η ανεργία, με ορισμένες αυστηρές προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων η βασικότερη είναι η συμμετοχή των ασφαλισμένων με εισφορές προς τον ασφαλιστικών φορέων.

Η Κοινωνική Πρόνοια παρέχει προστασία στα άτομα ή ομάδες ατόμων που αντιμετωπίζουν ανάγκες στις οποίες δεν μπορούν να καλύψουν με δικά τους μέσα. Εδώ έχουμε δικαιούχους κοινωνικών παροχών, χωρίς δική τους συμμετοχή.

Τα δύο αυτά συστήματα προστασίας συνυπάρχουν αλληλοσυμπληρώμενα και μάλιστα καμιά φορά, ένα μέρος της κοινωνικοασφαλιστικής προστασίας παρέχεται κάτω από την επίδραση της Πρόνοιας, όπως στις περιπτώσεις

³ Από την πτυχιακή εργασία της Κ. Σταματοπούλου «Η Κοινωνική Πρόνοια στην Ελλάδα», Τ.Ε.Ι Καλαμάτας, Σχολή ΔΜΥΠ, σελ.11-14

χορηγήσεως ασφαλιστικών παροχών που είναι εντελώς ανεξάρτητες από τις εισφορές των ασφαλισμένων, οι οποίες έχουν περισσότερο προνοιακό χαρακτήρα.

Έτσι βλέπουμε ότι η Κοινωνική Πρόνοια, είναι ο τομέας της Κοινωνικής Πολιτικής, που επιβαρύνει το κοινωνικό σύνολο, η δε χρηματοδότηση της έχει την έννοια της ανακατανομής του εισοδήματος στις άπορες ομάδες και στα άτομα για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της Κοινωνικής Πρόνοιας μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

- Είναι υποχρέωση του κοινωνικού συνόλου.
- Αποβλέπει στην κοινωνική ισορροπία και ενεργό ανάμειξη του κράτους.
- Οργάνωση και προγραμματισμό μέτρων για την επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων που είναι ποικίλα σε έκταση και χρώμα.
- Αποβλέπει στην πρόληψη και την αποκατάσταση του κοινωνικού προβλήματος και όχι στην προσωρινή ανακούφιση ή προσωρινή λύση του προβλήματος.
- Αποβλέπει στην επέκταση των μέτρων ανοικτής Κοινωνικής Πρόνοιας ώστε να αξιοποιηθεί όσο το δυνατό περισσότερο ο οικογενειακός χώρος.
- Η ιδρυματική περίθαλψη παραμένει για να εξυπηρετεί προσωρινές ανάγκες και ειδικές περιπτώσεις.⁴

Η Πρόνοια δεν εκπορεύεται από την φιλανθρωπική διάθεση του κοινωνικού συνόλου αλλά από νομοθετική υποχρέωση του κράτους, προσανατολίζεται περισσότερο προς την πρόληψη των κοινωνικών προβλημάτων και αναγκών και εφαρμόζεται με ποικίλες μορφές κοινωνικής προστασίας.

Ο αιώτερος σκοπός της Πρόνοιας δεν θα είναι η κάλυψη αναγκών των ομάδων αλλά του μεγαλύτερου τμήματος του πληθυσμού, διότι με τις

⁴ Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών, Γεν. Δ/ση Κοινωνικής Πρόνοιας, «Η Πολιτική της Κοινωνικής Πρόνοιας», Εκδ. Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα 1980, σελ.3-7.

επιταχυνόμενες κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις οι κατηγορίες του πληθυσμού που έχουν ανάγκη κοινωνικής μέριμνας ολοένα διευρύνονται.

1.3 Η αντιμετώπιση των μεταναστών στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η μετανάστευση από τη μια χώρα στην άλλη είναι, συνδεδεμένη με την ανθρώπινη ιστορία, με τη φτώχεια, πολέμους, πολιτικές διώξεις κλπ. Γενικά μπορεί να διαπιστωθεί ότι οι άνθρωποι εγκαταλείπουν την πατρίδα τους για να βελτιώσουν την κατάστασή τους, κυρίως οικονομική και κοινωνική.

Από τη στιγμή που θα εγκατασταθεί ο μετανάστης στην άγνωστη χώρα μπαίνει σε λειτουργία ένας σχεδόν αόρατος γι' αυτόν μηχανισμός διεργασιών (prozess) με αποφασιστική σημασία για την καινούρια περιπέτεια της ζωής του.⁵

Σ' αυτό το σημείο πρέπει να υπογραμμίσουμε την εξής κύρια διαφορά της μετανάστευσης στην Δ. Ευρώπη από την υπερωκεάνια.

Ο ευρωπαίος μετανάστης δεν «προτίθεται» να εγκατασταθεί μόνιμα στην χώρα υποδοχής, αλλά να εργασθεί εκεί ένα ορισμένο χρονικό διάστημα, γι' αυτό ονομάζεται «φιλοξενούμενος εργάτης»(Gastarbeiter).

Η προγραμματισμένη προσωρινή παραμονή του εργάτη στη χώρα εργασίας είναι η καινοτομία της σύγχρονης μετανάστευσης για λόγους εργασίας. Οι Βορειοευρωπαϊκές χώρες δεν επιθυμούν μέσα από παρουσία των ξένων εργατών να λύσουν και δημογραφικά τους προβλήματα, όπως στο παρελθόν η Β. Αμερική, Καναδάς, Αυστραλία.

⁵ Από το περιοδικό «Κοινωνική Εργασία» τεύχος 9^ο&10^ο, Η μετανάστευση και η επίδρασή της στην ανθρώπινη συμπεριφορά, Αθήνα 1988, σελ. 70-72,75-76.

Αν και έχουν πολλά προβλήματα να αντιμετωπίσουν, όπως η πτώση της γεννητικότητας, γερασμένοι πληθυσμοί κ.λ.π., δεν μπορούμε να πούμε ότι έχουν μια θετική στάση απέναντι στο μετανάστη. Χαρακτηριστική είναι η επίσημη θέση της Ομοσπονδιακής Γερμανικής Κυβέρνησης όπως και της υπόλοιπης Δ. Ευρώπης, που δηλώνει: «*Δεν είμαστε μεταναστευτική χώρα*».

Η χώρα υποδοχής ενδιαφέρεται μόνο για την εργατική δύναμη και ικανότητα που λειτουργεί σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο της ανθρώπινης ζωής, την ηλικία των 18-20 έως 50-55 ετών.

Το μονοετές συμβόλαιο εργασίας και παραμονής υπήρξε η πρώτη φάση διακίνησης, με παντελή απουσία υποδομής υποδοχής των ξένων εργατών στις χώρες αυτές.

Ειδικά οι κρατικοί φορείς στη φάση αυτή μένουν τελείως αδρανής, και μόνο οι εργοδότες έχουν αναλάβει την στεγαστική και υποτυπώδη μέριμνα των εργατών τους. Το κράτος όμως με επίσημη διακρατική συμφωνία (Ελληνογερμανική συμφωνία του 1960) επέλεξε και ενέκρινε με ειδικές επιτροπές την διακίνηση των Ελλήνων στην Ο.Δ. Γερμανίας.

Πολύ αργότερα όταν αυξήθηκαν τα προβλήματα των εργατών δραστηριοποιήθηκαν οι αρμόδιοι κρατικοί και εκκλησιαστικοί φορείς με ειδικά προγράμματα χαρακτήρα «Πρώτων Βοηθειών» ή «Πυροσβεστικής Υπηρεσίας» προσωρινά και ευκαιριακά.

Ως σήμερα μετά από 30 χρόνια παρουσίας ξένων εργατών στην Δ. Ευρώπη η δημιουργία υποδομής παραμένει μόνιμο και βασικό αίτημα των ξένων εργατών και οικογενειών τους, με πρωταρχικό το αίτημα για συμμετοχή στις Δημοτικές εκλογές στο χώρο που ζουν και εργάζονται. Επίσης ζητούν την αναγνώριση των εκλεγμένων μαζικών φορέων τους, όπως π.χ τις Ελληνικές Κοινότητες.

Τέλος, αρνητική είναι η στάση της Δ. Ευρώπης να παραχωρήσει ίσα

κοινωνικά δικαιώματα στους αλλοδαπούς, εργάτες (Κοινωνική Υποδομή-Κοινωνικές παροχές) όπως έχει θεσμοθετήσει για τους υπηκόους της.⁶

1.4 Το πρόβλημα των αλλοδαπών ως πεδίο δράσης της κοινωνικής πολιτικής.

Μια από τις σύγχρονες μορφές κοινωνικής πολιτικής είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων των μετακινούμενων πληθυσμών, όπως παλιννοστούντες, πρόσφυγες και μετανάστες.

Οι διεθνείς κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που επικρατούν τα τελευταία χρόνια , έχουν οδηγήσει στη μαζική μετακίνηση πληθυσμών ειδικότερα προς τις αναπτυγμένες χώρες π.χ Η.Π.Α, τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης κ.τ.λ

Η εφαρμοζόμενη κοινωνική πολιτική για τους μετανάστες μπορεί να διαχωριστεί στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Στην παροχή άμεσης υγειονομικής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
- Στην εξασφάλιση προσωρινής αρχικά και κατόπιν μόνιμης στέγης, με ταυτόχρονη κάλυψη βιοποριστικών τους αναγκών π.χ ένδυσης, τροφής κ.τ.λ
- Στην εξεύρεση εργασίας και ένταξης τους στις επικρατούσες συνθήκες, τόσο των ιδίων, όσο και των οικογενειών τους(ασφαλιστική και κοινωνική κάλυψη, παροχή εκπαίδευσης, καθώς και υπηρεσιών υγείας).
- Στην προσπάθεια επαναπατρισμού αυτών, στις περιπτώσεις βέβαια που ο επαναπατρισμός τους είναι εφικτός.

⁶ Από το περιοδικό «Κοινωνική Εργασία» τεύχος 9^ο&10^ο , Η μετανάστευση και η επίδρασή της στην ανθρώπινη συμπεριφορά, Αθήνα 1988, σελ. 70-72,75-76.

Σε Διεθνές επίπεδο οι παραπάνω πρακτικές εφαρμόζονται σπασμωδικά ή εν μέρει, με βάση τις πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε χώρα. Απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση αποτελεσματικής κοινωνικής πολιτικής είναι η συνεργασία των εθνικών υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας, με τους διεθνείς οργανισμούς. Δύο είναι οι ενδεδειγμένες πολιτικές απέναντι στους μετανάστες:

α. Η πολιτική της ενσωμάτωσης και

β. Η πολιτική της ένταξης⁷

Η πολιτική της ενσωμάτωσης, οδηγεί στη θεσμική ή νομική εξομοίωση με τους ημεδαπούς και την τυπικά ίση μεταχείριση, χωρίς την οποιαδήποτε διάκριση, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αναγνωρίζεται η ιδιαίτερη πολιτισμική, εθνολογική, θρησκευτική και κοινωνική ιδιαιτερότητα των αλλοδαπών.

Η πολιτική της ένταξης, η οποία περιέχει κοινά στοιχεία με την πολιτική της ενσωμάτωσης, με τη μόνη διαφορά ότι στην πολιτική της ένταξης αναγνωρίζονται τα συλλογικά δικαιώματα ή τα δικαιώματα, που αρμόζουν στις ιδιαιτερότητες της κοινωνικής ομάδας των μεταναστών.

Η αντιμετώπιση των βασικών αναγκών των προσφύγων και των μεταναστών στην Ελλάδα ως σήμερα ήταν περιορισμένης αποτελεσματικότητας, αφ' ενός λόγω έλλειψης της απαραίτητης πείρας για τη διοργάνωση προγραμμάτων υποδοχής μεταναστών και αφ' ετέρου διότι οι διαθέσιμοι πόροι δεν ήταν επαρκείς για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Με το νέο όμως νομοσχέδιο που ψηφίσθηκε Ν.2910/2001 προσδοκάτε αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της πολιτικής του μεταναστευτικού προβλήματος και σωστότερη αντιμετώπιση για την άμβλυνση του.

⁷ Πτυχιακή εργασία με θέμα «Η αντιμετώπιση των προσφύγων και των διακινούμενων εργαζόμενων από το σύστημα της Ελληνικής κοινωνικής πολιτικής» του Μιχαλόπουλου και Τσιρώνη, Τ.Ε.Ι Καλαμάτας, Σχολή ΔΜΥΠ, σ. 16-18.

Στα πλαίσια άσκησης κοινωνικής πολιτικής το ελληνικό κράτος έχει υπό την εποπτεία του μια σειρά από υποστηρικτικούς μηχανισμούς, όπως το Κέντρο Αλλοδαπών Πολιτικών Προσφύγων του Λαυρίου, όπου παρέχεται τροφή, στέγη, υγειονομική περίθαλψη καθώς και εκπαίδευση. Επίσης μέσω του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και των υπηρεσιών αυτού παρέχεται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Με τη συνεχή αύξηση των αλλοδαπών άρχισε να εμπλέκεται στην όλη υπόθεση και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την απογραφή των εργαζομένων αλλοδαπών, καθώς και την παροχή ασφαλιστικής κάλυψης, μέσω των ασφαλιστικών ταμείων: Ι.Κ.Α, Τ.Ε.Β.Ε, Ο.Γ.Α

Παράλληλα με τις προσπάθειες του Ελληνικού κράτους για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των μεταναστών, δρουν στην Ελλάδα μια σειρά από εθελοντικές οργανώσεις, όπως ο Ερυθρός Σταυρός, η Διεθνής Κοινωνική Υπηρεσία, το Ελληνικό Συμβούλιο Προσφύγων, το Διαπολιτισμικό Κέντρο Περιστερίου, το Κέντρο Νεότητας στα Α.Λιόσια, το Κέντρο Ψυχικής Υγείας Παγκρατίου καθώς και ο τομέας προσφύγων «Φιλικές Κατ' Οίκων Επισκέψεις»κ.τ.λ

Αξιοσημείωτη είναι και η παρουσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και της εκκλησίας για την προσφορά τους στους πρόσφυγες και αλλοδαπούς με την ενίσχυση εφοδίων στα κέντρα υποδοχής καθώς και την άμεση επαφή μαζί τους.

1.5 Η Συνθήκη SCHENGEN.

Το 1985 υπεγράφη από τα κράτη BENELUX(Λουξεμβούργο, Βέλγιο, Ολλανδία) τη Γαλλία και τη Γερμανία η συνθήκη του Schengen στην κωμόπολη Schengen του Λουξεμβούργου όπου γινόταν από κοινού αποδεκτό από τα παραπάνω κράτη η συμφωνία για την κατάργηση των εσωτερικών συνόρων και την καθιέρωση ενός χώρου ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων. Η σύμβαση εφαρμογής υπεγράφη τον Ιούνιο του 1990 από τα παραπάνω κράτη, ενώ την ίδια χρονιά προσχώρησε και η Ιταλία.

Το 1991 προσχώρησαν η Ισπανία και η Πορτογαλία. Τον Απρίλιο του 1992 η Ελλάδα πήρε τη θέση του παρατηρητή και το Νοέμβριο του ίδιου χρόνου προσχώρησε ως πλήρες μέλος. Από το 1994 γίνονται προσπάθειες για την έναρξη εφαρμογής της σύμβασης αλλά αυτή αναβάλλεται λόγω τεχνικών προβλημάτων του κεντρικού συστήματος πληροφοριών schengen (C.SIS). Τελικά κατά τη σύνοδο της εκτελεστικής επιτροπής της Βόννης το Δεκέμβριο του 1994 αποφασίστηκε η έναρξη εφαρμογής να λάβει χώρα στις 26/3/95.

Τα κράτη από νομική και τεχνική άποψη ήταν έτοιμα για την εφαρμογή της σύμβασης. Εγκατάστησαν στο Schengen Information System (SIS) τα πραγματικά δεδομένα των αρχείων τους σύμφωνα με την σύμβαση και από την ημερομηνία έναρξης κατέργησαν τους συνοριακούς ελέγχους στα μεταξύ τους σύνορα. Από την έναρξη εφαρμογής εξαιρέθηκαν η Ιταλία και η Ελλάδα, γιατί δεν είχαν προχωρήσει στην υλοποίηση των νομικών και τεχνικών προϋποθέσεων. Τον Απρίλιο του 1995, έγινε δεκτή η Αυστρία ως παρατηρητής στο schengen ενώ το φθινόπωρο του ίδιου έτους έγινε δεκτή ως πλήρες μέλος. Τον ίδιο χρόνο ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις με την Ένωση Βορείων και Σκανδιναβικών χωρών(Σουηδία, Φιλανδία, Δανία, Ισλανδία, Νορβηγία) που

κατέληξαν στο να πάρουν το καθεστώς του παρατηρητή την άνοιξη του 1996 και να γίνουν οι τρεις πρώτες πλήρη μέλη τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους, ενώ οι δύο τελευταίες υπέγραψαν ειδική συμφωνία σύμβασης γιατί δεν είναι μέλη της Ε.Ε. Την ίδια χρονιά διεξήχθη μελέτη για την οργάνωση της γενικής γραμματείας schengen και βέβαια οι Συμφωνίες schengen περιελήφθησαν στις συζητήσεις Διακυβερνητικής Συνδιάσκεψης και κατέληξαν στην απόφαση της Συνόδου του Άμστερνταμ τον Ιούλιο του 1997, για την ενσωμάτωση του schengen, στην Ε.Ε. Τέλος μέσα στο 1996 οι τρεις χώρες Ιταλία, Ελλάδα, Αυστρία, που ήταν πλήρη μέλη αλλά δεν εφάρμοσαν την σύμβαση επιτάχυναν τους ρυθμούς υλοποίησης των νομικών και τεχνικών προϋποθέσεων για την εφαρμογή της η οποία ξεκίνησε το 1997.

Η συμφωνία schengen διαμορφώνει ένα χώρο που κατοχυρώνει η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι υπήκοοι των Συμβαλλόμενων Μελών μπορούν να διέλθουν τα εσωτερικά σύνορα οποτεδήποτε και από οποιοδήποτε σημείο (άρθρο 6,σ.1 Σύμβασης).Επιπλέον όμως και οι αλλοδαποί που διαμένουν νόμιμα στο χώρο schengen μπορούν στα πλαίσια των διατάξεων που προβλέπεται στο άρθρο 21 της σύμβασης, να κυκλοφορούν ελεύθερα στον ίδιο χώρο για μια περίοδο τριών μηνών, εφ' όσον είναι κάτοχοι ενός τίτλου διαμονής που έχει χορηγηθεί από ένα συμβαλλόμενο μέρος και πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπεται στο άρθρο 5 της Σ.ΣΕ. Μεταξύ των προϋποθέσεων περιλαμβάνεται η κατοχή έγκυρου εγγράφου, όπως καθορίζεται από την εκτελεστική επιτροπή, το οποίο επιτρέπει την διέλευση των συνόρων.

Η Σ.ΣΕ.(Συνθήκη Σένγκεν) περιλαμβάνει 142 άρθρα από αυτά:

- Στο άρθρο 1 μεταξύ άλλων ορίζεται ότι: **αλλοδαπός** είναι κάθε πρόσωπο το οποίο δεν είναι υπήκοος κράτους – μέλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, διευκρινίζεται ότι **αλλοδαπός καταχωρηθείς με σκοπό την απαγόρευση εισόδου** είναι κάθε

αλλοδαπός, ο οποίος κατά τις διατάξεις του άρθρου 96 (παράρτημα II) έχει καταχωρηθεί στο SIS με σκοπό την απαγόρευση εισόδου.

- Στο άρθρο 5 (παράρτημα II) αναφέρεται οι προϋπόθεσης βάση των οποίων μπορεί να επιτραπεί η είσοδος στα εδάφη των συμβαλλόμενων μελών για διαμονή που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες.
- Στα άρθρα 19-25 (παράρτημα II) αναφέρονται οι όροι κυκλοφορίας των αλλοδαπών.
- Στα άρθρα 92-125 ολόκληρος ο τίτλος IV της σύμβασης αφιερώνεται στο SIS που μπορεί να χαρακτηριστεί η «καρδιά» της σύμβασης schengen και στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στη σύγχρονη τεχνολογία πληροφορικής αλλά και στην απόλυτη σχεδόν τυποποίηση των διαδικασιών και των εντύπων ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των Εταίρων. Το SIS στοχεύει στη διατήρηση της δημόσιας ασφάλειας καθώς και στην εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης για την κυκλοφορία των προσώπων χρησιμοποιώντας τις πληροφορίες που διαβάζονται μέσω του εν λόγω συστήματος. Οι κατηγορίες των δεδομένων που καταγράφονται στο σύστημα αφορούν πρόσωπα, αντικείμενα και οχήματα.

Ως προς την αρχιτεκτονική του συστήματος αυτό αποτελείται από ένα εθνικό σύστημα, σε κάθε ένα από τα συμβαλλόμενα μέλη και ένα τμήμα τεχνικής υποστήριξης, κοινό για όλα τα κράτη για το οποίο είναι υπεύθυνη η Γαλλική Δημοκρατία και έχει εγκατασταθεί στο Στρασβούργο. Όλες οι μεταβιβάσεις πληροφοριών γίνονται κρυπτογραφημένα και με τρόπο που εγγυάται την ανυπαρξία διαρροών.

Το κάθε εθνικό σύστημα πληροφοριών schengen διαθέτει ένα αρχείο δεδομένων το οποίο χρησιμεύει στην αυτόματη αναζήτηση στοιχείων στην Επικράτεια του συγκεκριμένου χώρου. Η απευθείας εξέταση των

δεδομένων των εθνικών συστημάτων γίνεται μέσω τις υπηρεσίας τεχνικής υποστήριξης που εδρεύει στο Στρασβούργο. Το σύστημα αυτό λειτουργεί στην ουσία σαν «τροχονόμος» υποβολής ερωτημάτων και απαντήσεων μεταξύ των αρχείων δεδομένων των εθνικών μερών έτσι που τα αρχεία αυτά καθίστανται ουσιαστικά όμοια μεταξύ τους. Τα μόνα αρχεία δεδομένων που διαθέτει το κεντρικό σύστημα είναι οι πίνακες σημάνσεως προσώπων και πραγμάτων που αφορούν όλα τα κράτη - μέλη καθώς και τα στοιχεία που εξασφαλίζουν την άμεση διαβίβαση πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 Ο πληθυσμός των μεταναστών ως ύπαρξη και ως φαινόμενο στο Ελληνικό κράτος.

Σ' αυτό το σημείο της έρευνάς μας θα προσπαθήσουμε όσο είναι δυνατό να δώσουμε μια σφαιρική εικόνα των μεταναστών που διαμένουν στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Ποιο κάτω γίνεται μια εκτίμηση των μεταναστών, σύμφωνα με την απογραφή που διενεργείται μια φορά κάθε δέκα χρόνια, -η τελευταία έγινε το Μάρτιο του 2001, όμως τα παρακάτω στοιχεία αναφέρονται σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής του Μαρτίου 1991- διοικητικές αρχές που προέρχονται από τις αρμόδιες για τη χορήγηση αδειών αρχές και διάφορες εκτιμήσεις από επίσημες και ανεπίσημες πηγές, από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης σε ομιλία του στη Βουλή, μέχρι εκπροσώπους διαφόρων κοινοτήτων μεταναστών και δημοσιεύματα του Τύπου.

Το σύνολο των αλλοδαπών στην Ελλάδα σύμφωνα με τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, για το έτος 1990 εκτιμήθηκε ότι είναι 250.000 άτομα από τα οποία μόνο 70.000 έχουν καταγραφεί και διαμένουν νόμιμα στη χώρα, ενώ η Υφυπουργός Εξωτερικών Βιργινία Τσουδερού εξέφρασε μια εκτίμηση για «πάνω από 350.000 άτομα». Το μεγάλο εύρος εκτιμήσεων για τον πληθυσμό των αλλοδαπών που διαμένουν στην Ελλάδα οφείλεται κυρίως στις χιλιάδες των Αλβανών που περνούν τα εκτεταμένα χερσαία ελληνοαλβανικά σύνορα. Πολλοί από αυτούς τους παράνομα εισελθόντες συλλαμβάνονται από την ελληνική αστυνομία και απελαύνονται αμέσως για να επιστρέψουν και πάλι στη χώρα προέλευσής τους. Σύμφωνα με τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, το Δεκέμβριο του 1991 υπήρχαν 70.000 Αλβανοί στην Ελλάδα ενώ κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους επαναπροωθήθηκαν στην Αλβανία 84.529. Για το

1992 ο αριθμός των απελαθέντων με συνοπτικές διαδικασίες ανήλθε, σύμφωνα πάντα με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, στους 379.259. Εντούτοις, σύμφωνα με τις αγορεύσεις βουλευτών στη Βουλή, επ' ευκαιρίας της συζήτησης για το νέο νόμο για τη μετανάστευση, οι αριθμοί που δίνονται από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης υποτιμούν σοβαρά τον αριθμό των Αλβανών στην Ελλάδα. Μια ένδειξη για τη σοβαρότητα της υποτίμησης είναι ότι οι νομίμως εισελθόντες από την Αλβανία (με βίζες βραχείας διάρκειας) ήταν στο 19μηνο από 1/1/1990 έως 31/7/1991, 23.776. Από αυτούς 13.680 επέστρεψαν στην Αλβανία ενώ οι υπόλοιποι 10.096 παρέμειναν στην Ελλάδα. Το χάσμα μεταξύ του αριθμού των νομίμως και παρανόμως εισελθόντων υπογραμμίζει το μέγεθος του προβλήματος όσον αφορά τη μέτρηση και όσον αφορά τις πιέσεις που ασκούνται στην κοινωνική υποδομή της Ελλάδας.⁸

⁸ Από το βιβλίο της Ξ. Πετρινώτη «Η μετανάστευση στην Ελλάδα», Εκδόσεις Οδυσσεύς & Βιβλιοθήκη Διεθνών Σχέσεων, Αθήνα 1993. σελ. 16-17

Ο παρακάτω πίνακας 1, παρουσιάζει τις εκτιμήσεις της ερευνητικής ομάδας για τον αριθμό των εισελθόντων στην Ελλάδα περί το 1992.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1⁹

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ ΤΩΝ «ΠΡΟΣΦΑΤΩΣ» ΕΙΣΕΛΘΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΥΠΗΡΧΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ ΤΟΥ 1990*(σε χιλιάδες)

1. ΚΑΝΟΝΙΚΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	340
1.1 Παλινοστούντες	167
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Έλληνες από την πρώην ΕΣΣΔ ▪ Ελληνοκύπριοι ▪ Άλλοι Ομογενείς Έλληνες(Ελληνοαλβανοί, Τούρκοι κ.τ.λ) ▪ Έλληνες με ξένη υπηκοότητα που επιστρέφουν για «κάποια χρονική περίοδο» 	45 40 30 52
1.2 Υπήκοοι χωρών της ΕΚ	50
1.3 Υπήκοοι χωρών εκτός ΕΚ	123
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Άλλες Ευρωπαϊκές χώρες ▪ Αφρικανικές χώρες ▪ Χώρες της Βορείου Αμερικής ▪ Άλλες χώρες 	39 17 24 43
2. ΜΗ ΚΑΝΟΝΙΚΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ	180-260
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αλβανοί ▪ Πολωνοί ▪ Αιγύπτιοι ▪ Φιλιππινέζοι ▪ Άλλοι 	70-150 30 25 15 40
3. ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ	3
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Σύνολο αλλογενών μεταναστών(1.2+1.3+2+3) ▪ ΣΥΝΟΛΟ «ΠΡΟΣΦΑΤΩΣ» ΕΙΣΕΛΘΟΝΤΩΝ 1+2+3 	356-436 523-603

⁹ Από το βιβλίο της Ξ. Πετρινώτη «Η μετανάστευση στην Ελλάδα», Εκδόσεις Οδυσσεύς & Βιβλιοθήκη Διεθνών Σχέσεων, Αθήνα 1993, σελ.18

Για λόγους σύγκρισης, στον ποιο κάτω πίνακα 2, αντιπαραθέτουμε την ποιο πρόσφατη εκτίμηση των ποσοστών του «αλλοδαπού πληθυσμού» και των μη κανονικών μεταναστών, αυτή της μελέτης του ISOPLAN που αναφέρεται στο 1988/89, με τις εκτιμήσεις της αρχές της δεκαετίας του 1990.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 ¹⁰

ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ «ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ» ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1988/89 ΚΑΙ 1990/93

ΟΜΑΔΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ	1. Εκτίμηση ISOPLAN 1988/89	2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ 1990/93
Συνολικός πληθυσμός	9,934	10,100
1. Κανονικοί μετανάστες	200	173
%επί του συνολικού πληθυσμού (εκτός των ομογενών)	2.0	1.7
2. Μη κανονικοί	70	180-260
%επί του συνολικού πληθυσμού	0.7	1.8-2.6
3. Πρόσφυγες	5	3
ΑΘΡΟΙΣΜΑ	275	356-436
% επί του συνολικού πληθυσμού	2.8	3.5-4.3

Πηγή: ISOPLAN, Ινστιτούτο Έρευνας της Ανάπτυξης, Οικονομικός και Κοινωνικός Σχεδιασμός, Saalbrucken Νοέμβριος 1989. Δημοσιεύτηκε στο Social Europe, Συμπληρωματικός Τόμος 1/91:38.

*Ο παραπάνω αλλοδαπός πληθυσμός είναι σε χιλιάδες.

¹⁰ Τα παραπάνω στοιχεία προέρχονται από το βιβλίο «Η μετανάστευση στην Ελλάδα» της Ξανθή Πετρινώτη, εκδόσεις Οδυσσέας & Βιβλιοθήκη Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων, Αθήνα 1993, σελ.37

Είναι καταφανές ότι η σημαντική αλλαγή μεταξύ των δύο εκτιμήσεων, οι οποίες απέχουν κατά δύομισι χρόνια, έγκειται στη μεγάλη αύξηση των μη κανονικών μεταναστών. Η εξέλιξη αυτή ευθυγραμμίζει την Ελλάδα με τις τρεις άλλες νοτιοευρωπαϊκές χώρες, την Ιταλία, την Ισπανία και την Πορτογαλία, οι οποίες το 1988/89 είχαν ήδη υψηλότερα ποσοστά παρανόμων στο σύνολο των μεταναστών: 56% η Ιταλία, 38% η Ισπανία και 52% η Πορτογαλία.¹¹

¹¹ Από το βιβλίο της Ξανθή Πετρινώτη «Η μετανάστευση στην Ελλάδα», εκδόσεις Οδυσσέας & Βιβλιοθήκη Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων, Αθήνα 1993, σελ.37

2.2 Ιστορική αναδρομή στο φαινόμενο της μετανάστευσης.

Ως φαινόμενο και ως διαδικασία, η μετανάστευση σφράγισε την Ελλάδα και την Ευρώπη και συνέβαλε αποφασιστικά στην διαμόρφωση της κοινωνικής, δημογραφικής οικονομικής, πολιτικής και πολιτισμικής πραγματικότητας της εποχής μας. Από την άλλη μεριά, το μεταναστευτικό φαινόμενο και οι μεταναστευτικές διαδικασίες αναφέρονται σε συγκεκριμένες οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες. Όταν οι συνθήκες αυτές αλλάζουν, τόσο το φαινόμενο όσο και η διαδικασία της μετανάστευσης μεταβάλλονται.

2.2.1 Η Ελλάδα ως χώρα «εξαγωγής» μεταναστών.

Στην μεταπολεμική περίοδο η Ελλάδα υπήρξε χώρα αποστολής μεταναστών. Άρχισε τον Αύγουστο του 1949, με την ήττα του δημοκρατικού στρατού στο Γράμμο και στο Βίτσι. Η αποχώρηση Ελλήνων πολιτών από την ελληνική επικράτεια που αναζητούσαν μια ζωή χωρίς κινδύνους σε γειτονικά κράτη άρχισε τη νύχτα της 30^{ης} Αυγούστου και συνεχίστηκε όλο τον Σεπτέμβριο.

Στη Γιουγκοσλαβία πέρασαν περίπου 60.000 συνολικά και εγκαταστάθηκαν στην περιοχή των Σκοπίων. Από αυτούς οι 40.000 έφυγαν αργότερα για τη Τσεχοσλοβακία και την Ουγγαρία, ενώ οι υπόλοιποι έμειναν στα Σκόπια. Από αυτούς που πέρασαν στην Αλβανία και τη Βουλγαρία ελάχιστοι έμειναν εκεί τελικώς. Οι περισσότεροι μετακινήθηκαν προς την Τσεχοσλοβακία(13.500), την Πολωνία(12.000), τη Βουλγαρία(8.800), τη Ρουμανία(6.600), την

Ουγγαρία(4.000), την Ανατολική Γερμανία(2.200) και τη Σοβιετική Ένωση(22.000).

Σ' όλες τις χώρες είχε προετοιμαστεί η άφιξη τους και υπήρχαν καταλύματα. Όσοι έφυγαν από την Αλβανία για την Σοβιετική Ένωση, διέπλευσαν το Αιγαίο κλεισμένοι σε αμπάρια πλοίων.

Οι χώρες που δέχτηκαν να φιλοξενήσουν τους πολιτικούς πρόσφυγες της Ελλάδας, φρόντισαν να τους εξασφαλίσουν εργασία. Στις Ευρωπαϊκές χώρες, η εγκατάσταση τους έγινε κατά μικρές ομάδες, που κατά κάποιο τρόπο ενσωματώθηκαν στην κοινωνία.

Αργότερα οι Έλληνες πρόσφυγες προσπάθησαν να επιστρέψουν στην Ελλάδα, αλλά δεν τους δέχονταν. Μετά το 1955, το Ελληνικό κράτος άρχισε να εξετάζει μεμονωμένες περιπτώσεις για να χορηγήσει άδεια επιστροφής, αλλά ελάχιστες ενέκρινε. Μόνο μετά την πτώση της δικτατορίας των συνταγματαρχών το 1974 άνοιξε ο δρόμος για επαναπατρισμό, οπότε άρχισε και η ομαδική επιστροφή.

Αρκετοί έμειναν και εξακολουθούν να ζουν στους τόπους που τους φιλοξένησαν. Το σύνολο της προσφυγιάς υπολογίζεται ότι έφτασε τους 155.000 ανθρώπους.¹²

2.2.2 Η Ελλάδα ως χώρα «υποδοχής» μεταναστών.

Μετά το τέλος του εμφυλίου πολέμου, η Ελλάδα, όπως προαναφέρθηκε, αποτέλεσε μια από τις κυριότερες χώρες «εξαγωγής» μεταναστών στην Ευρώπη. Παρ' όλα αυτά κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '50 είχαν

¹² Από την πτυχιακή εργασία των Τσιρώνη-Μιχαλόπουλου «Η αντιμετώπιση των προσφύγων και των διακινούμενων εργαζόμενων από το σύστημα της ελληνικής κοινωνικής πολιτικής», Σχολή ΔΜΥΠ, Τ.Ε.Ι Καλαμάτας, σελ.80-81

καταγραφεί περίπου 20.000 πρόσφυγες, οι οποίοι προέρχονταν κυρίως από την

Αρμενία, τη Λευκορωσία, τη Ρουμανία, τη Σοβιετική Ένωση και άλλες γειτονικές χώρες.

Για τη φιλοξενία τους είχαν δημιουργηθεί από το ελληνικό κράτος ειδικοί καταυλισμοί. Το 1955, με τη συνεργασία της ελληνικής κυβέρνησης και της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες, ξεκίνησε η εφαρμογή ενός κοινού προγράμματος για την εκκένωση των καταυλισμών και την παροχή στέγης, εκπαίδευσης και απασχόλησης. Αυτά τα προγράμματα συνεχίστηκαν, με επιτυχία στη δεκαετία του '60, οπότε και οι ευεργετηθέντες πήραν την ελληνική υπηκοότητα.

Στη δεκαετία του 1970 η Ελλάδα αποτελούσε για τους πρόσφυγες ενδιάμεσο σταθμό για τη μεταφορά τους και την εγκατάστασή τους σε τρίτες χώρες. Στις αρχές της δεκαετίας του '70 πέρασαν από την Ελλάδα αρκετές εκατοντάδες Ανατολικοευρωπαίοι πρόσφυγες οι περισσότεροι από τους οποίους εγκαταστάθηκαν σε τρίτες χώρες. Το 1976 περίπου 3.000 Ιρακινοί, Χριστιανικής-ασσυριακής καταγωγής μεταφέρθηκαν από το Λίβανο στην Ελλάδα, από όπου αναχώρησαν επίσης για τρίτες χώρες.

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1970, οι πρόσφυγες άρχισαν να αλλάζουν στάση απέναντι στην Ελλάδα, η οποία από ενδιάμεσο σταθμό άρχισε να μετατρέπεται σε τελικό προορισμό προσφύγων. Έτσι το 1979, προσφέρθηκε μόνιμη εγκατάσταση σε 200 Βιετναμέζους.

Η μετεξέλιξη αυτή της Ελλάδας κορυφώνεται στις αρχές της δεκαετίας του 1980, όπου σημειώνεται σημαντική εισροή αιτούντων άσυλο από την Τουρκία, την Πολωνία, την Αιθιοπία, το Ιράκ καθώς και διάφορες χώρες της Μέσης Ανατολής.

Οι πρόσφυγες που έρχονται στην Ελλάδα εγκαταλείπουν τις πατρίδες τους, εξαιτίας της φτώχειας, της εξαθλίωσης, της ανεργίας, της τρομοκρατίας

εισροή αυτή οφείλεται αφ' ενός στις πολιτικές και οικονομικές αναταραχές και αφ' ετέρου στη γεωγραφική θέση και στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης στην Ελλάδα.

άλλων κοινωνικοπολιτικών συνθηκών που επικρατούν στις χώρες τους. Επιπλέον, η Ελλάδα προτιμάτε κυρίως από τους πολίτες των κρατών της Βαλκανικής, τους Τούρκους, τους Κούρδους, τους Πολωνούς, τους Ρώσους, τους Αφρικανούς και τους Ασιάτες.

Το 1987 και το 1988 ο αριθμός των αιτούντων άσυλο ήταν ιδιαίτερα αυξημένος. Η Ελλάδα πλέον έχει ολοκληρώσει τη μετεξέλιξή της από χώρα «εξαγωγής» σε χώρα «υποδοχής» μεταναστών. Το 1990-1991 σημειώνεται μεγάλη αύξηση Αλβανών εξαιτίας της εσωτερικής αναταραχής, της οικονομικής δυσπραγίας που επικρατεί στη χώρα τους καθώς και του ξαφνικού ανοίγματος των ελληνικών συνόρων.

Όλο αυτό το κύμα προσφύγων, που καταφτάνει από τα τέλη της δεκαετίας του '70 και έπειτα αναγκάζει την Ελλάδα να αμβλύνει την παραδοσιακή της πολιτική απέναντι στους πρόσφυγες, προσφέροντάς τους δυνατότητες εγκατάστασης, βελτιώνοντας έτσι τις κοινωνικοοικονομικές προοπτικές των προσφύγων.

Η Ελλάδα και βάση του νόμου μετατρέπεται σε χώρα υποδοχής μεταναστών με το Π.Δ. 209/1994, το οποίο αφορά τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία για τη χορήγηση άδειας ή άλλης βοήθειας για την επαγγελματική αποκατάσταση των προσφύγων, με το Φ.Ε.Κ. 184/4-12-91 με το οποίο καθορίζονται θέματα αναγνώρισης και περίθαλψης προσφύγων καθώς και με τον νέο νόμο που έχει ψηφισθεί Ν2910/2001, όπου αφορά την ιατροφαρμακευτική, ασφαλιστική, εκπαιδευτική και προνοιακή κατοχύρωση των δικαιωμάτων των μεταναστών,(Βλέπε κεφ. 3.2).¹³

¹³ Από την πτυχιακή εργασία των Τσιρώνη-Μιχαλόπουλου «Η αντιμετώπιση των προσφύγων και των διακινούμενων εργαζόμενων από το σύστημα της ελληνικής κοινωνικής πολιτικής», σελ.82-83

2.3 Οι μετανάστες στην Ελλάδα του σήμερα. Η αντιμετώπισή των μεταναστών στη σύγχρονη Ελληνική πραγματικότητα.

Οι αλλοδαποί που κατοικούν στην Ελλάδα, υπολογίζονται ότι ξεπερνούν τους 250.000 σύμφωνα με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, ενώ η Υφυπουργός Εξωτερικών Βιργινία Τσουδερού εξέφρασε μια εκτίμηση για πάνω από 350.000 άτομα κατά το έτος 1991¹⁴. Οι περισσότεροι από αυτούς, κατά κύριο λόγο απασχολούνται στη γεωργία καθώς και την αλιεία, σε ορυχεία, στη βιομηχανία, σε εστιατόρια και ξενοδοχεία κτλ.

Πρώτα οι περισσότεροι από αυτούς κινδύνευαν από συλλήψεις και απέλαση αφού βρίσκονταν στη χώρα χωρίς άδεια παραμονής. Έτσι όχι σπάνια γινόταν αντικείμενο εκμετάλλευσης από εργοδότες αφού τους απασχολούσαν στις εργασίες τους χωρίς ασφάλεια, προστασία, κάτω από ανθυγιεινές συνθήκες και βεβαίως με πολύ χαμηλότερη αμοιβή για τις υπηρεσίες τους από τη νομικώς προβλεπόμενη.

Σήμερα βέβαια οι συνθήκες για αυτούς, από πλευράς εργασίας, ασφάλειας, προστασίας και υγειονομικής περίθαλψης είναι πολύ καλύτερες μέσα από το νέο νομοσχέδιο που έχει ψηφισθεί για αυτούς, τον νόμο Ν2910/2001 για τον οποίο αναφερθήκαμε εκτενέστερα στο τρίτο κεφάλαιο.

Για αντικειμενικότερη κατανόηση των αλλοδαπών εργαζομένων στον Ελληνικό τόπο παραθέτω τον παρακάτω πίνακα 3, ο οποίος αναφέρεται στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας και στους αλλοδαπούς εργαζόμενους.

¹⁴ Από το βιβλίο της Ξ. Πετρινώτη «Η μετανάστευση προς την Ελλάδα», Εκδόσεις Οδυσσέας, Αθήνα 1993, σελ.16

Βέβαια τα παρακάτω στοιχεία αναφέρονται για το οικονομικό έτος 1993, αλλά μας δίνουν μια προσεγγιστική εικόνα για τους αλλοδαπούς εργαζόμενους στην Ελληνική επικράτεια.

Πίνακας 3

ΚΛΑΔΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ

ΚΛΑΔΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	1987	1987 %	1988	1988 %	1989	1989 %	1990	1990 %	1991	1991 %	1992	1992 %
Γεωργία και Αλιεία	830	2,9	716	2,7	1.025	4,2	1.631	6,0	1.730	5,9	2.072	6,1
Ορυχεία	70	0,2	47	0,2	66	0,3	66	0,2	84	0,3	83	0,3
Βιομηχανία	6.212	21,5	5.477	20,8	5.269	21,4	4.457	16,5	3.522	12,0	3.242	9,6
Ηλεκτρισμός και φωταέριο	258	0,9	190	0,7	231	0,9	235	0,9	328	1,1	311	0,9
Οικοδομήσεις και Δημόσια Έργα	2.105	7,3	1.967	7,5	1.812	7,3	1.439	5,3	1.355	4,6	1.890	5,6
Εστιατόρια και Ξενοδοχεία	7.770	26,9	7.481	28,4	7.170	29,1	7.451	27,6	7.503	25,4	9.255	27,3
Μεταφορές και επικοινωνία	2.677	9,3	2.849	10,8	3.000	12,2	3.010	11,2	3.819	13,0	5.329	15,7
Τράπεζες και ασφάλειες	1.431	5,0	1.257	4,8	1.073	4,3	1.124	4,2	1.402	4,8	1.398	4,1
Υπηρεσίες	7.500	26,2	6.346	24,1	5.016	20,3	6.926	25,6	9.621	32,7	10.263	30,3
Λοιποί κλάδοι και όσοι δεν δήλωσαν	1	-	1	-	-	-	683	2,5	75	0,1	48	0,1
ΣΥΝΟΛΟ	28.854	100,	26.331	100	24.662	100	27.022	100	29.439	100	33.891	100

Πηγή: ΕΣΥΕ, Στατιστικές Εργασίας (αντίστοιχα έτη).

Αξιοπρόσεκτη επίσης είναι η τάση για αυξημένη συμμετοχή των γυναικών στην εργασία. Έτσι όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα 4, το 1987 από τους 28.854 νόμιμα εργαζόμενους, το 10.299 ήταν γυναίκες ενώ το 1992 ο αριθμός τους είχε ανέλθει σε 12.974. Τα ποσοστιαία μερίδια των γυναικών για τα έξη χρόνια από το 1987 εξελίχθηκαν ως ακολούθως.¹⁵

- **Αυξήσεις συμμετοχής γυναικών κατά τα αντίστοιχα έτη.**

Πίνακας 4

1987	1988	1989	1990	1991	1992
35,5	36,2	35,0	35,5	42,1	41,9

Πηγή: ΕΣΥΕ α) Στατιστικές Εργασίας

β) Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο

Υπάρχει μια κατηγορία αλλοδαπών εργαζόμενων οι οποίοι εργάζονται σε ελληνικές εταιρίες, αλλά δεν θεωρούνται μετανάστες και η πρόσληψή τους δεν υπόκειται στις εργασιακές ρυθμίσεις που εφαρμόζονται για άλλους μετανάστες εργαζόμενους: είναι τα πληρώματα των ελληνικών πλοίων.

Η Ελλάδα βρίσκεται ανάμεσα στις δέκα μεγαλύτερες ναυτιλιακές δυνάμεις του κόσμου και η ναυτιλία είναι μια σημαντική συναλλαγματοφόρα βιομηχανία. Η ναυτιλία είναι επίσης ένας σπουδαίος εργοδότης ειδικά για τους κατοίκους των ελληνικών νησιών οι οποίοι παραδοσιακά εργάζονται στο εμπορικό ναυτικό. Εντούτοις, οι πλοιοκτήτες στράφηκαν προς την επάνδρωση πολλών θέσεων στα πλοία τους με αλλοδαπούς, ειδικά για τις λιγότερο ειδικευμένες θέσεις, εξαιτίας των αυξήσεων στους μισθούς των ναυτικών στην Ελλάδα.

¹⁵ Ιδία, σελ. 69

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή των ναυτικών που κατά το πλείστον απασχολούνται σε ελληνόκτητα πλοία, το ποσοστό των αλλοδαπών ήταν 27,3% (βλ. Πίνακα 4). Υπήρξε μια σημαντική μείωση της απασχόλησης από την αρχή της δεκαετίας (1982), όταν περίπου 53.000 ναυτικοί υπηρετούσαν σε ελληνόκτητα πλοία, εξαιτίας της κρίσης στη ναυτιλία. Είναι ενδιαφέρον ότι οι απολύσεις πλήττουν πρώτα τα ξένα πληρώματα αλλά η ανάκαμψη και οι προσλήψεις γίνονται πάλι αισθητές πρώτα από το ξένο εργατικό. Ενδιαφέρουσα είναι επίσης η μεταβολή στην απασχόληση των ελληνικών πληρωμάτων στα οκτώ χρόνια από το 1982 έως το 1990: από 40.647 το 1982 σε 26.846 το 1990, μια μείωση κατά 34%, σε αντίθεση με μείωση κατά 17% στην απασχόληση των ξένων πληρωμάτων.

Η αναλογία των Ελλήνων και των αλλοδαπών πληρωμάτων που υπηρετούσαν σε πλοία με ξένη σημαία αντιστράφηκε κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, από 58% ελληνικά και 42% ξένα πληρώματα το 1982, έγινε 36% ελληνικά και 64% ξένα το 1990.

Αυτές οι δύο μεταβολές έχουν προκαλέσει ανησυχία στους Έλληνες ναυτικούς οι οποίοι φοβούνται ότι δεν μπορούν να ανταγωνιστούν το ξένο εργατικό δυναμικό που είναι πρόθυμο να αποδεχτεί χαμηλότερους μισθούς. Ένας κατευναστικός παράγοντας είναι ότι οι Έλληνες στάθηκαν ικανοί να κρατήσουν τις πιο καλοπληρωμένες θέσεις όπως φαίνεται στον πίνακα 5. Οι αλλοδαποί ναυτικοί αντιπροσωπεύουν μόνο το 0,8% των αξιωματικών καταστρώματος και 1% των Μηχανικών. Από την άλλη το 1982, οι αλλοδαποί ήταν το 82% χωρίς ειδικότητα προσωπικού, 23,5% άνηκαν στο πλήρωμα του μηχανοστασίου και το 29% στο πλήρωμα καταστρώματος.

Πίνακας 5 ¹⁶

ΝΑΥΤΙΚΟΙ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΛΟΙΑ (1982-1990)

ΚΑΤΑ ΠΛΟΙΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ	1982	1984	1986	1988	1990
	%	%	%	%	%
Ναυτικοί που υπηρετούν σε πλοία με Ελληνική σημαία	100	100	100	100	100
Έλληνες	77,1	82,8	85,5	76,9	72,6
Αλλοδαποί	22,9	17,2	14,5	23,1	27,4
Ναυτικοί που υπηρετούν σε πλοία με Ελληνική σημαία	100	100	100	100	100
Έλληνες	79,8	86,7	89,7	82,9	80,0
Αλλοδαποί	20,2	13,3	10,3	17,1	20,0
Ναυτικοί που υπηρετούν σε πλοία με Ελληνική σημαία	100	100	100	100	100
Έλληνες	58,2	57,4	59,4	44,7	36,0
Αλλοδαποί	41,8	42,6	40,6	55,3	64,0

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Αποτελέσματα απογραφής των ναυτικών από τα αντίστοιχα έτη και για το 1990 Ναυτικό Στατιστικό Δελτίο.

¹⁶ Από το βιβλίο της Ξ. Πετρινώτη «Η μετανάστευση προς την Ελλάδα», Εκδόσεις Οδυσσέας, Αθήνα 1993, σελ.86

Πίνακας 6 ¹⁷

ΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΚΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ 1986, 1988

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	Έλληνες Ναυτικοί		Αλλοδαποί Ναυτικοί		Σύνολο				Μερίδιο αλλοδ. % σε κάθε κατηγ	
	1986	1988	1986	1988	1986	%	1988	%	1986	1988
Αξιωματ. Καταστρώματος	4,974	4,666	37	40	5,011	15,4	4,706	14,9	0,7	0,8
Αξιωματ. Μηχανοστασίου	5,178	4,838	22	49	5,200	16,0	4,886	15,5	0,4	1,0
Ασυρματιστές	1,034	946	14	6	1,048	3,2	951	3,0	1,3	0,6
Προσωπ. Γεν. Καθηκόντ.	6,222	6,136	703	1,114	6,925	21,3	7,252	23,1	10,1	15,4
Πλήρωμα καταστρώματος	7,776	6,314	1,385	2,584	9,161	28,1	8,898	28,3	15,1	29,0
Πλήρωμα μηχανοστασίου	3,722	3,065	606	943	4,328	13,3	4,008	12,7	14,0	23,5
Προσωπ. χωρίς ειδικευση	298	138	581	637	879	2,7	775	2,5	66,0	82,2
Συνολικός αρ. Ναυτικών	29,204	26,103	3,348	5,373	32,552	100,0	31,477	100,0		

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Αποτελέσματα απογραφής των Ναυτικών 1986, 1988.

¹⁷ Από το βιβλίο της Ξ. Πετρινώτη «Η μετανάστευση προς την Ελλάδα», Εκδόσεις Οδυσσέας, Αθήνα 1993, σελ.88

2.3.1 Ποιοι μετανάστες προτιμούν την Ελλάδα.

Χώρος υποδοχής μεταναστών για περισσότερες από 120 χώρες έχει αναδειχθεί η Ελλάδα την τελευταία δεκαετία, όπως προκύπτει από έρευνες καθώς και από την πρώτη ανάλυση των στοιχείων, βάση των αιτήσεων που υπέβαλαν 369.629 αλλοδαποί (από 1/1/98 έως 31/5/98) για την απόκτηση της «λευκής κάρτας» από τον ΟΑΕΔ. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι αλλοδαποί που δεν υπέβαλαν αίτηση παρ' ότι διαβιούσαν παράνομα το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ανέρχονται σε 150.000 άτομα.

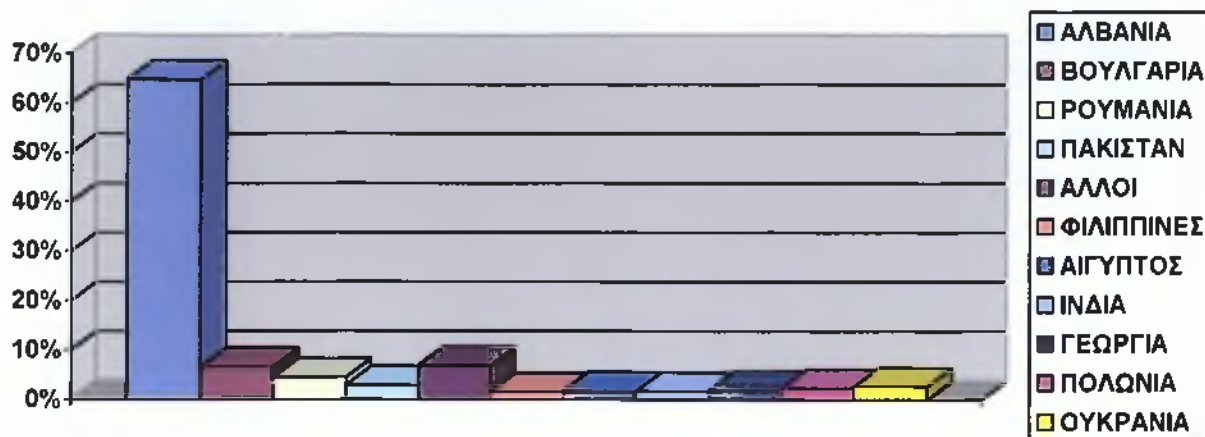
Σύμφωνα με την ανάλυση των στοιχείων από το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας (με την επιστημονική ευθύνη των Τζ. Καβουνίδη, Λ. Χατζάκη), προκύπτουν μεταξύ άλλων, τα εξής συμπεράσματα:

Πίνακας 7 ^{18 (σελ. 39)}

*** ΕΠΙΚΡΑΤΕΣΤΕΡΕΣ ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΕΣ ***

ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ

ΑΛΒΑΝΙΑ	65%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	6,7%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	4,5%
ΠΑΚΙΣΤΑΝ	2,9%
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	2,7%
ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ	1,5%
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	1,7%
ΙΝΔΙΑ	1,7%
ΓΕΩΡΓΙΑ	2,0%
ΠΟΛΩΝΙΑ	2,3%
ΑΛΛΟΙ	6,9

Όταν λέμε Άλλοι νοείτε: Σρι Λάνκα 0,2%, Αιθιοπία 0,3%, Νιγηρία 0,5%, Γιουγκοσλαβία 0,6%, Αρμενία 0,7%, Ιράκ 0,8%, Μπαγκλαντές 0,8%, Ρωσία 0,8%, Συρία 0,9%, Μολδαβία 1,2%.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, δεσπόζουσα θέση στις χώρες προέλευσης κατέχει η αλβανική υπηκοότητα με 65% στο σύνολο των αιτήσεων. Δεύτερη, με μεγάλη απόσταση έρχεται η βουλγαρική(6,7%) και τρίτη η ρουμανική(4,5%). Ακολουθούν το Πακιστάν(2,9%), η Ουκρανία(2,7%), η Πολωνία(2,3%), η Γεωργία(2%), η Ινδία(1,7%), η Αίγυπτος(1,7%), οι Φιλιπίνες(1,5%) και η Μολδαβία(1,2%).

Σχεδόν παντελής είναι η απουσία των γυναικών στη μετανάστευση από το Πακιστάν, την Ινδία, την Αίγυπτο, τη Συρία και το Μπαγκλαντές. Σε αυτές τις χώρες η μετανάστευση φαίνεται ότι αποτελεί αποκλειστικά ανδρική εμπειρία, αφού το ποσοστό των ανδρών κυμαίνεται από 99,5% έως 95%.

Για άλλες χώρες η μετανάστευση προς την Ελλάδα είναι κυρίως γυναικείο φαινόμενο, όπως συμβαίνει με το 83% των Φιλιπινέζων, το 80% των Ουκρανών και το 74% των Μολδαβών. Μεγάλο ποσοστό γυναικών

παρατηρείται στους μετανάστες από τη Ρωσία(75%), τη Αιθιοπία(71%), τη Σρι Λάνκα(64%), τη Γεωργία(63%) και τη Βουλγαρία(57%).

Είναι αξιοσημείωτο ότι στους προερχόμενους μετανάστες από τη Ρωσία, η αριθμητική υπεροχή ανήκει στις γυναίκες.¹⁹

¹⁸ Δημοσίευση της εφημερίδας «Καθημερινή». Τετάρτη 1/12/1999, σελ.6

¹⁹ Ίδιο, σελ.6

2.3.2 Έρευνα σε αλλοδαπούς και αστυνομικούς για την επικρατούσα σχέση μεταξύ τους.

Σημαντικά στοιχεία για τις σχέσεις Αλλοδαπών-Ελλήνων μπορούμε να πληροφορηθούμε από τα παρακάτω στοιχεία των επιστημονικών ερευνών.

Η σχέση Ελλήνων και μεταναστών είναι σχέση αμοιβαίας καχυποψίας. «Οι περισσότεροι Έλληνες θέλουν τους μετανάστες, έστω και μόνο για να τους χρησιμοποιούν στις εργασίες τους». Το συμπέρασμα προκύπτει από την έρευνα του Τμήματος Ψυχολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, το οποίο χαρακτηρίζει ταυτοχρόνως από αρνητική έως και ρατσιστική σε μερικές περιπτώσεις την αντίληψη των αστυνομικών για τους μετανάστες. Η έρευνα, με ευθύνη του επίκουρου καθηγητή Κ. Κοσκινά, έγινε το δίμηνο Μάρτιο-Απρίλιο με ερωτηματολόγια σε 1800 μετανάστες όλων των εθνικοτήτων που ζουν στη χώρα μας, καθώς και σε 700 αστυνομικούς.

Οι μετανάστες απαντούν ότι οι Έλληνες τους αντιμετωπίζουν αρνητικά. Στην κλίμακα των απαντήσεων τους, πρώτη θέση κατέχει η εκμετάλλευση -από πλευράς των Ελλήνων πάντα- και ακολουθούν η καχυποψία, η υποτίμηση και τέλος, η αίσθηση ότι οι Έλληνες τους αγνοούν. Ωστόσο, οι ίδιοι οι μετανάστες δηλώνουν ότι προτιμούν την Ελλάδα γιατί έχει ανώτερο πολιτισμό, γιατί έχει δημοκρατία, γιατί έχει καλύτερες συνθήκες ζωής, αλλά και επειδή είχαν συγγενείς στη χώρα μας προτού έλθουν οι ίδιοι.

Από το σύνολο των μεταναστών που ζουν στη χώρα μας, και υπολογίζονται στους 800.000, μόνο το 50% έχει νόμιμα έγγραφα παραμονής. Ωστόσο, οι ίδιοι οι μετανάστες θεωρούν σε ποσοστό 77% ότι είναι νόμιμοι αν και δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα έγγραφα. Το 43% δηλώνει ότι θα μείνει στην Ελλάδα, το 35% ότι ήταν σταθμός για άλλη χώρα και το 22% ότι δεν έχει αποφασίσει.

Σε ποσοστό 86% θεωρούν ότι οι παράνομοι μετανάστες είναι πρόβλημα για την Ελλάδα και δηλώνουν (το 84,8%) ότι το θέμα μπορεί να αντιμετωπιστεί με την εφαρμογή της συνθήκης Σένγκεν αν και δεν γνωρίζουν το περιεχόμενό της. *Ζητούν δικαιώματα ίδια με των Ελλήνων πολιτών, εργασία, ανεξάρτητο σύστημα εκπαίδευσης για τα παιδιά τους και προνομιακή πρόσβαση στα πανεπιστήμια. (Αιτήματα τα οποία είναι δυνατόν να ικανοποιήσει ο Ν2910/2001).* Σε όλα αυτά τα δικαιώματα οι αστυνομικοί-πολλοί από τους οποίους είχαν προηγούμενη εμπειρία ελέγχων-απαντούν αρνητικά αν και δηλώνουν ότι φέρονται στους μετανάστες με τυπικότητα αλλά και με ανθρωπιά. Ωστόσο, απαντούν σε ποσοστό 72% ότι δεν θέλουν μετανάστη για φίλο, το 81% ότι δεν θα ήθελε εργασιακή ή οποιαδήποτε άλλη σχέση με μετανάστες και το 73% ότι δεν είχε στο παρελθόν κανένα είδους σχέση με μετανάστες, Επίσης, το 65% απαντά ότι υπάρχει σχέση ανάμεσα στην παράνομη μετανάστευση και στην εγκληματικότητα.

Η εικόνα που έχουν για τους μετανάστες διαμορφώνεται αρχικά από την τηλεόραση, από την υπηρεσία, και τέλος από την προσωπική εμπειρία. Οι περισσότεροι απαντούν ότι οι μετανάστες πρέπει να γυρίσουν στα σπίτια τους, θεωρούν ότι δεν πρέπει να τους φέρονται φιλικά και δεν πρέπει να τους χορηγηθεί ελληνική υπηκοότητα. Το 68% των αστυνομικών δηλώνει ότι οι έλεγχοι στους μετανάστες είναι συχνοί, όταν οι ίδιοι οι μετανάστες σε ποσοστό 60% απαντούν ότι δεν τους έχει γίνει ποτέ έλεγχος.²⁰

²⁰ Από την εφημερίδα «Η Καθημερινή» Τετάρτη 1/12/1999, σελ.6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ.

3.1 Η εξέλιξη της κοινωνικής πρόνοιας στην Ελλάδα.

Η Κοινωνική Πρόνοια έχει τις ρίζες της στις ανθρωπιστικές ιδέες και κυρίως στο χριστιανικό κήρυγμα «περί ελεημοσύνης και φιλανθρωπίας» που αποτελούνε την πρακτικότερη και θετικότερη έκφραση της αγάπης προς τον πλησίον, προς κάθε άνθρωπο που έχει ανάγκη από βοήθεια.²¹

Ήταν φυσικό, στην ιστορική της εξέλιξη, η κοινωνική πρόνοια να εκδηλωθεί και να απλωθεί σιγά-σιγά σ' όλους τους τομείς της κοινωνικής προστασίας από την εκκλησιαστική και την ιδιωτική πρωτοβουλία, ανοργάνωτη στην αρχή και αργότερα με την οργανωμένη από το Κράτος μορφή της.

Συμμετοχή του Κράτους σε έργα Κ.Π στον ελληνικό χώρο, συναντάμε στην Αρχαία Ελλάδα, βέβαια τα μέτρα αυτά ήταν κυρίως μέτρα κοινωνικής σκοπιμότητας παρά μέτρα αντίληψης κοινωνικού χρέους της πολιτείας. Η θεμελίωση των θεσμών της Πρόνοιας, ως εκδήλωση κοινωνικής πολιτικής έγινε στη Βυζαντινή περίοδο όπου η πολιτεία και η εκκλησία υπό την επίδραση των ανθρωπίνων ιδεών του αρχαίου-ελληνικού πνεύματος και της χριστιανικής διδασκαλίας, ανέπτυξαν σε μεγάλη έκταση ποικιλόμορφη δραστηριότητα με νομοθετικά και διοικητικά μέτρα και κυρίως με την ίδρυση Πτωχοκομείων, Λωβοκομείων, Νοσοκομείων, Γηροκομείων και Ορφανοτροφείων. Την ίδια περίοδο λειτούργησαν επίσης φιλόπτωχα ταμεία και συσσίτια, χορηγούνταν

²¹ Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών, Γεν. Δ/ση Κοινωνικής Πρόνοιας, «Η Πολιτική της Κοινωνικής Πρόνοιας», Εκδ. Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα 1980, σελ. 7-9.

τρόφιμα και επιδόματα στους απόρους , στις χήρες και στους αναπήρους των πολέμων και γενικά παρέχοντας κάθε είδους βοήθεια, με την συνδρομή της ιδιωτικής φιλανθρωπίας.

Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας που δεν υπήρχε Κράτος, η εκκλησία ήταν ο αποκλειστικός φορέας κοινωνικής αντίληψης και βοήθειας για τους φτωχούς, τους γέροντες, τις χήρες και τα ορφανά και ήταν τέτοια η δράση της όπου μπορούμε να πούμε ότι μεγάλο μέρος του ελληνικού πληθυσμού, επιβίωσε χάρη στη δράση της εκκλησίας. Σε έργα πρόνοιας εκείνη την εποχή συνέβαλαν οι Συνεταιρισμοί, οι Συντεχνίες, οι Δημογέροντες καθώς και ο Απόδημος Ελληνισμός.

Προς το τέλος του 19^{ου} αιώνα και της αρχές του 20^{ου}, άρχισε να εκδηλώνεται συστηματικότερα η Κρατική Πρόνοια με τη σύσταση πολλών προνοιακών και υγειονομικών Ιδρυμάτων και την νομοθετική και διοικητική οργάνωση των τομέων Υγείας και Πρόνοιας. Ένα πλήθος Νομοθετημάτων και Ιδρυμάτων, πολλά από τα οποία λειτουργούν και σήμερα, αποτέλεσαν την αφετηρία στην ανάπτυξη και εξέλιξη της κοινωνικής προστασίας στη χώρα μας.

Μετά το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, το έτος 1914, συστήθηκε ένα μεγάλο αξιόλογο Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας, το Πατριωτικό Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας και Αντιλήψεων(Π.Ι.Κ.Π.Α), που ανέπτυξε και συνεχίζει μέχρι σήμερα ένα μεγάλο πρόγραμμα κοινωνικής προστασίας, στον τομέα της μέριμνας για τη μητρότητα και το παιδί.

Το 1918 συνεστήθη το Υπουργείο Περιθάλψεως, που ανέλαβε την περίθαλψη και αποκατάσταση των αναπήρων και θυμάτων των Βαλκανικών Πολέμων κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Το Υπουργείο αυτό μετά από πολλούς μετασχηματισμούς κατέληξε να πάρει την σημερινή μορφή με τον τίτλο «Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών».

Μετά το 1920 άρχισε η συστηματική και οργανωμένη από μέρους του Κράτους λειτουργία του θεσμού των Ορφανοτροφείων και μετά το 1922 για πρώτη φορά, το πρόγραμμα στεγαστικής αποκατάστασης για την αντιμετώπιση του προβλήματος της στέγασης των προσφύγων από τη Μικρά Ασία.

Από το 1930 και ύστερα άρχισαν να διευρύνονται τα μέτρα Κοινωνικής Πρόνοιας με ευεργετικές διατάξεις υπέρ των απόρων και πολυτέκνων, με τη δημιουργία παιδικών σταθμών και κατασκηνώσεων, με την καθιέρωση των οικογενειακών επιδομάτων και άλλες κοινωνικές παροχές.

Μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και κατά τη διάρκεια της κατοχής, το πρόβλημα της κοινωνικής μέριμνας εντοπίστηκε στην ανάγκη διατροφής του συνόλου του πληθυσμού της χώρας, μετά όμως το τέλος της κατοχής και στα αμέσως επόμενα χρόνια, κάτω από την πίεση σοβαρών αναγκών και οξέων κοινωνικών προβλημάτων και υπό την επήρεια των σύγχρονων αντιλήψεων περί μέτρων Κοινωνικής Πολιτικής και υποχρεώσεων του Κράτους, η Κοινωνική Πρόνοια στην Ελλάδα, άρχισε να οργανώνεται πάνω σε σταθερές βάσεις και να εναρμονίζεται προς τις αντιλήψεις αυτές με νέες δομές και μορφές κοινωνικής προστασίας.

Χαρακτηριστικό της περιόδου αυτής είναι η συνειδητοποίηση της ανάγκης αναθεωρήσεως των οργανωτικών σχημάτων, έρευνας και μελέτης σε βάθος των κοινωνικών προβλημάτων και προγραμματισμού μέτρων και παροχών με νέες μεθόδους και τύπους κοινωνικής προστασίας. Την ανάγκη αυτή επέτεινε η εκβιομηχάνιση της χώρας και η αστικοποίηση μεγάλου μέρους του πληθυσμού, η μετανάστευση, η υπογεννητικότητα και η φθίνουσα εξέλιξη του πληθυσμού, η αλλαγή του τρόπου ζωής των ανθρώπων, η καθημερινά αυξανόμενη συμμετοχή της γυναίκας και ειδικότερα της μητέρας στην οικονομική και κοινωνική ζωή και πολλά προβλήματα που δημιουργούνται σε μια διαρκώς μεταβαλλόμενη κοινωνία.

Έτσι άρχισε και συνεχίζεται η προσπάθεια αναπροσανατολισμού των επιδιωκόμενων σκοπών, αναδιοργάνωσης των λειτουργούντων Ιδρυμάτων και δημιουργίας νέων μονάδων βελτιώσεως και παραπέρα ανάπτυξης των εφαρμοζόμενων προγραμμάτων και γενικότερα μια προσπάθεια ενισχύσεως και οργανώσεως της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στον τομέα της Κ.Π.

Σήμερα 2001, ύστερα από πολλές αλλαγές της ονομασίας του στο παρελθόν, το Υπουργείο Υγιεινής, Πρόνοιας και Αντιλήψεως, ονομάζεται *Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Υ.Υ.Π.Κ.Α)*. Εξάλλου έχει αναπτυχθεί ένα εκτεταμένο δίκτυο φορέων Κ.Π με ποικίλες εκδηλώσεις σε όλη τη χώρα, που καλύπτουν ένα σημαντικό ποσοστό κοινωνικών αναγκών.

Συνοπτικά παρακάτω αναφέρουμε τους εξής φορείς Κοινωνικής Πρόνοιας που δρουν στο ελληνικό κράτος:

- ♣ Το Κράτος.
- ♣ Την Ιδιωτική Πρωτοβουλία.
- ♣ Την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- ♣ Διάφορες Διεθνείς Οργανώσεις.
- ♣ Το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών.²²

²² Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών, Γεν. Δ/ση Κοινωνικής Πρόνοιας, «Η Πολιτική της Κοινωνικής Πρόνοιας», Εκδ. Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα 1980, σελ. 7-9

3.2 Η Ελλάδα και οι μορφές κοινωνικής πρόνοιας για τους μετανάστες.

Με το νέο νόμο *N2910/2001* πέραν των θεμάτων εισόδου και παραμονής αλλοδαπών στη Χώρα, αλλάζει ριζικά και ο τρόπος κτήσης της Ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση (όπως μιλήσαμε σε προηγούμενο κεφάλαιο). Με νέες διατάξεις επιδιώκεται, αφενός μεν η αποκέντρωση σημαντικού τμήματος της διαδικασίας της πολιτογράφησης, αφετέρου δε η διαμόρφωση άποψης με άμεσο τρόπο, για την προσωπικότητα του αλλοδαπού, ο οποίος επιθυμεί να αποκτήσει την Ελληνική ιθαγένεια.

Έτσι, καθίσταται πλέον δυνατή η δημιουργία μιας πολιτικής με επιτελικό χαρακτήρα που θα ανταποκρίνεται πλήρως, τόσο στα σημερινά δεδομένα της Ελληνικής κοινωνίας, όσο και στις διεθνείς εξελίξεις.

O N2910/2001

Όπως προαναφέραμε πιο πάνω μεγαλύτερη βοήθεια και οργάνωση για τα προβλήματα των μεταναστών σε κοινωνικοπρονοιακό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο υγειονομικής περίθαλψης, έρχεται να δώσει το νέο νομοσχέδιο που ψηφίστηκε από την Ελληνική Κυβέρνηση, *N2910/2001*. Το παραπάνω νομοσχέδιο αναφέρεται στις ακόλουθες ρυθμίσεις:²³

²³ Οι σελίδες 47-49 που ακολουθούν, είναι από το αντίστοιχο νομοσχέδιο που ψηφίστηκε και εκδόθηκε στην Αθήνα, στις 2 Μαΐου 2001.

1. Κατοχυρώνονται τα θεμελιώδη δικαιώματα των αλλοδαπών και λαμβάνεται μέριμνα για την ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία. **Υποχρεωτικά** τα παιδιά των αλλοδαπών που βρίσκονται στην κατάλληλη ηλικία παρακολουθούν την εννιάχρονη εκπαίδευση που προβλέπει το Σύνταγμα για τους Ελληνόπαιδες. Μετά την επιτυχή περάτωση της φοίτησής τους στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχουν, κατά όρους νόμου, δικαίωμα σπουδών στα Α.Ε.Ι και Τ.Ε.Ι.
2. **Αυτεπάγγελα** διώκονται στο εξής οι πράξεις **ρατσισμού** και **ξενοφοβίας** που προβλέπονται και τιμωρούνται από τα άρθρα 1, 2 και 3 του Ν927/1979.
3. **Υποχρεούνται να παράσχουν τις υπηρεσίες τους όσοι εργάζονται σε νοσοκομεία, θεραπευτήρια και κλινικές**
Α.) Σε αλλοδαπούς, που διακομίζονται σ' αυτά εκτάκτως για **Νοσηλεία, ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΤΟΥΣ**, καθώς και
Β) στα ανήλικα τέκνα αλλοδαπών **ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΤΟΥΣ ή των γονέων τους**.
4. Απαγορεύεται απόλυτα η απασχόληση αλλοδαπών χωρίς Άδεια Παραμονής. Οι εργοδότες που απασχολούν αλλοδαπούς εργαζόμενους οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως για την πρόσληψη, μεταβολή καθεστώτος εργασίας, απόλυση ή αποχώρησή τους.
5. **Βαρύτατες ποινές και διοικητικές κυρώσεις απειλούνται για όσους μεταφέρουν παράνομα αλλοδαπούς, ιδίως κατ' επάγγελμα, για όσους διευκολύνουν την διέλευση αλλοδαπών για αποφυγή του**

ελέγχου και γενικά για όσους δυσκολεύουν την εφαρμογή του εισαγόμενου θεσμικού πλαισίου.

6. Στην περίπτωση που ο νόμος παραβιάζεται με σκοπό την προαγωγή των αλλοδαπών στην πορνεία, η επιβαλλόμενη φυλάκιση είναι τουλάχιστον δύο χρόνια και η χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο εκατομμύρια(2.000.000) δραχμές. Εάν η παράβαση αφορά ανήλικο, η φυλάκιση είναι το λιγότερο τρία χρόνια και η χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε εκατομμύρια(5.000.000) δραχμές. Τα παραπάνω αδικήματα δικάζονται πάντα με την διαδικασία του αυτοφώρου.
7. Όλοι δικαιούνται προστασία από τα δικαστήρια. Ο Ν2910/2001 επισημαίνει ότι ο αλλοδαποί πρέπει να διευκολύνονται στην άσκηση αυτού του δικαιώματος τους, πράγμα που σημαίνει διευκολύνσεις σε σχέση κυρίως με την γλώσσα και την εξοικείωση με το ελληνικό δικαιοσύνη σύστημα. Ιδιαίτερη σημασία έχει η φροντίδα των υπηρεσιών για την εφαρμογή της αρχής της προηγούμενης ακρόασης, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις δυσμενών διοικητικών πράξεων, όπως η ανάκληση Άδειας Παραμονής κ.ο.κ.

«ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΔΕΙΩΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ»

Σ' αυτό το σημείο θα ήταν καλό να αναφέρουμε τις ακόλουθες άδειες παραμονής που θέσπισε η ελληνική κυβέρνηση για τους μετανάστες. Έτσι λοιπόν με στόχο την θέσπιση ξεκάθαρων και ενιαίων διαδικασιών χορήγησης και ελέγχου ο Ν2910/2001 θεσπίζει τις ακόλουθες κατηγορίες αδειών παραμονής.

- * Άδεια παραμονής για σπουδές.
- * Άδεια παραμονής για παροχή εξαρτημένης εργασίας.
- * Άδεια παραμονής για παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.
- * Άδεια παραμονής για παροχή εποχιακής εργασίας.
- * Άδεια παραμονής για άσκηση ανεξάρτητης επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- * Άδεια παραμονής για οικογενειακή συνένωση.
- * Άδεια παραμονής για συζύγους Ελλήνων πολιτών και για πολίτες χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- * Άδεια παραμονής για αθλητές και προπονητές.
- * Άδεια παραμονής για πνευματικούς δημιουργούς.
- * Άδεια παραμονής για στελέχη εταιριών.
- * Άδεια παραμονής ολιγοήμερης διάρκειας.
- * Άλλες μορφές αδειών παραμονής. (Για πρόσωπα οικονομικός ανεξάρτητα, για μη δικαιούμενα άδεια παραμονής, αλλά παραμένοντα στη χώρα για ανθρωπιστικούς λόγους, για άτομα που αναγκάζονται λόγω ανωτέρας βίας να εγκαταλείψουν την χώρα ιθαγενείας τους, για πρόσωπα διακεκριμένα σε επιστημονική προσφορά κ.τ.λ.)

**«ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΝ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ». (Ν2910/2001)**

72,2% των ελλήνων: «Ναι» στη δεύτερη ευκαιρία

Βάση των αποτελεσμάτων της έρευνας-που διεξήχθη σε 1.804 από 18 ετών και πάνω-το 72,2% των ερωτηθέντων συμφωνεί με την ευκαιρία και τη διαδικασία χορήγησης στους αλλοδαπούς της νόμιμης παραμονής, ενώ αντίθετο εμφανίζεται μόνο το 22,6% των ερωτηθέντων.

Από τους συμμετέχοντες στην έρευνα, το 69,5% συμφωνεί με την ιδέα παροχής ίσων εργατικών δικαιωμάτων στους μετανάστες που ζουν στην χώρα, ενώ σε ποσοστό 87,9%οι ερωτηθέντες τάσσονται υπέρ της άποψης των μεταναστών να φορολογούνται και να καταβάλλουν ασφαλιστικά κόμιστρα στα ταμεία.

40,8% : Αρνητική η παρουσία οικονομικών μεταναστών

Σε αντιδιαστολή με τα υψηλά αυτά ποσοστά θετικών απόψεων ένα ποσοστό ερωτηθέντων ,το 40,8%, χαρακτηρίζει αρνητική την παρουσία στη χώρα οικονομικών μεταναστών και μάλιστα στις γυναίκες το ποσοστό αυτό αυξάνεται στο 43,5%. Στον αντίποδα, μόνο το 23,6% θεωρεί την παρουσία των μεταναστών ως θετική και το 31,9% τηρεί «ουδέτερη» στάση.

86,2% : Περισσότερα μέτρα για λαθρομετανάστες

Αρνητικά αντιμετωπίζει η κοινή γνώμη το φαινόμενο της λαθρομετανάστευσης καθώς-όπως προκύπτει από την έρευνα-το 86,2% των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι η κυβέρνηση πρέπει να λάβει εντατικότερα μέτρα για την απαγόρευση εισόδου στη χώρα επιπλέον μεταναστών και μόνο το 10,1% χαρακτηρίζει επαρκεί τα μέτρα που λαμβάνονται μέχρι σήμερα.

Τέλος, η εικόνα της ξеноφοβίας φαίνεται πως αντιστρέφεται, όταν έρχονται σε επαφή με μετανάστες μέσω της διαβίωσης σε κοινές γειτονιές. Μεγάλη πλειοψηφία των ερωτηθέντων 59,8% δηλώνει ότι η συμβίωση σε γειτονιές δεν δημιουργεί προβλήματα, ενώ το 9,4% των ερωτηθέντων θεωρεί μάλιστα την συμβίωση και θετική.

²⁴Internet, <http://Greece.flash.gr/soon/2001/5/30/864lid/>

3.3 Υπηρεσίες και φορείς προστασίας των μεταναστών.

Όπως αναφέραμε σε προηγούμενο κεφάλαιο η Ελλάδα από τα τέλη του '80 μεταβλήθηκε από χώρα αποστολής μεταναστών σε χώρα δότη. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν και να δράσουν στην Ελληνική επικράτεια υπηρεσίες και φορείς κοινωνικής προστασίας για την άμβλυνση των προβλημάτων των μεταναστών από την εγκατάστασή τους στον Ελληνικό τόπο. Ποιο κάτω παραθέτονται υπηρεσίες και φορείς προστασίας για τους μετανάστες:

1. Το Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας (**Ι.Κ.Ε**).
2. Η Διεθνής Καθολική Επιτροπή Μετανάστευσης.
3. Η Διακυβερνητική Επιτροπή Μετανάστευσης (**Δ.Ε.ΜΕ**).
4. Η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε για τους πρόσφυγες.
5. Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους πρόσφυγες.
6. Εθελοντικές οργανώσεις.
7. Το Πολυδύναμο Κέντρο Κοινωνικής Στήριξης και Ενσωμάτωσης Προσφύγων.
8. Τέλος, μπορούμε να προσθέσουμε ένα πρόγραμμα που έχει θεσπίσει το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το παραπάνω πρόγραμμα ονομάζεται « ***Καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας***».

A .Το Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας (Ι.Κ.Ε)

Το πρόγραμμα του Ι.Κ.Ε που αφορά τους πρόσφυγες, χρηματοδοτείται από την Ύπατη Αρμοστεία προσφύγων και επί το πλείστον έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα. Σε αυτό παρέχονται πληροφορίες και βοήθεια σε προβλήματα υγείας, στέγης και απασχόλησης γενικότερα. Σε άπορους το Ίδρυμα χορηγεί επίδομα, που κυμαίνεται από 15.000δρχ-30.000δρχ, ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση καθώς και το μέγεθος της οικογένειας του κάθε νοικοκυριού. Μερικές φορές χορηγείται και έκτακτη οικονομική ενίσχυση, για να καλυφθούν επείγουσες ανάγκες, όπως ανάγκες ασθένειας, ατυχήματος κ.τ.λ. Βοήθεια παρέχεται επίσης σε διάφορους τομείς της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής ειδίκευσης για δίδακτρα, υλικά και οικονομική υποστήριξη γενικότερα.

Το Ι.Κ.Ε επίσης παρέχει στους μετανάστες και άλλες υπηρεσίες με τη μορφή κοινωνικής πρόνοιας, οι οποίες είναι:

- Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
- Διευθέτηση των προσωπικών προβλημάτων και υποθέσεων των μεταναστών.
- Προάσπιση των κοινοτικών και ατομικών δικαιωμάτων των μεταναστών.
- Καλλιέργεια θετικού κλίματος και εξομάλυνση των σχέσεων με την κοινότητα.

Β. Η Καθολική Επιτροπή Μετανάστευσης

Λειτουργεί στην Αθήνα από το 1968. Έργο του είναι να συμβουλεύει τους πρόσφυγες και τους μετανάστες, καθώς και την αποκατάστασή τους σε τρίτες χώρες.

Γ. Η Διακυβερνητική Επιτροπή Μετανάστευσης(Δ.Ε.ΜΕ)

Ιδρύθηκε το 1951 και άρχισε να λειτουργεί το 1952. Έργο της είναι να παρέχει βοήθεια σε μετανάστες και πρόσφυγες και να τους προωθεί σε άλλες χώρες, όπου υπάρχουν δυνατότητες αποκατάστασης. Η επιτροπή αυτή παρέχει επίσης:

- Πληροφορίες.
- Συμβουλές.
- Έκδοση πιστοποιητικών.
- Ιατρικές εξετάσεις.
- Εκμάθηση γλώσσας.
- Πληροφορίες για τη χώρα υποδοχής.
- Πληροφορίες για την εγκατάστασή τους.

Δ. Η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε για τους πρόσφυγες

Είναι ένας ανθρωπιστικός, μη πολιτικός φορέας. Σκοπός του είναι η παροχή διεθνούς προστασίας και η λύση των προβλημάτων, που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες. Εκτός των υπηρεσιών κοινωνικής και νομικής προστασίας και αρωγής, που προσφέρει τους πρόσφυγες, τη βοήθεια για μετεγκατάσταση σε άλλες χώρες, την προστασία τους από απέλαση σε συνεργασία με τις ελληνικές αρχές, διοργανώνει σεμινάρια, διαλέξεις, προβαίνει σε ενημερωτικές εκδόσεις, εξετάζει τις αιτήσεις ασύλου, συμμετέχει συμβουλευτικά στην Επιτροπή Συναρμόδιων Υπουργείων, που εξετάζουν σε δεύτερο βαθμό τις αιτήσεις ασύλου, που απορρίφθηκαν.

Ε. Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους πρόσφυγες

Σωματείο μη κερδοσκοπικό, που ιδρύθηκε το 1989, με σκοπό να βοηθήσει την επίλυση των προβλημάτων, που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες στην Ελλάδα. Χρηματοδοτείται από την Υ.Α του Ο.Η.Ε για τους πρόσφυγες.

Η Κοινωνική του Υπηρεσία προσφέρει:

- Συμβουλευτική βοήθεια.
- Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
- Οικονομική ενίσχυση.
- Σίτιση.
- Βοήθεια εξεύρεσης στέγης.
- Εκπαίδευση.
- Επιμορφωτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

Για την πραγματοποίηση αυτών των προγραμμάτων υπάρχει στενή συνεργασία με κρατικές και ιδιωτικές υπηρεσίες, ώστε να αξιοποιηθεί κάθε πηγή βοήθειας, που προσφέρει η κοινότητα.

Στ. Εθελοντικές οργανώσεις

Η Ορθόδοξη και Καθολική Αρχιεπισκοπή προσφέρουν βοήθεια και διάφορες υπηρεσίες στους πρόσφυγες και τους μετανάστες, όπως εκπαίδευση των παιδιών τους κ.τ.λ.

Σημαντική βοήθεια τα τελευταία χρόνια για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των μεταναστών και προσφύγων προσφέρει και η ιδιωτική πρωτοβουλία π.χ η *Φιλαλλία*, κοινωφελές σωματείο που ιδρύθηκε το 1987 και το οποίο παρέχει σε πρόσφυγες και μετανάστες συμπαράσταση, περίθαλψη, φιλοξενία, ασυλία, μορφωτική και επαγγελματική κατάρτιση, καθώς και ψυχαγωγία.

Ανάμεσα σε άλλα η *Φιλαλλία* επιδίδεται στη δραστηριότητα οργάνωσης σχολείων για προσφυγόπουλα από την Πολωνία, Αιθιοπία και το Ιράν. Ακόμα φροντίζει για τη στέγαση των οικογενειών των προσφύγων καθώς και τη συλλογή και διανομή μεταχειρισμένης οικοσκευής και ρουχισμού.

Άλλες εθελοντικές οργανώσεις που δρουν προς όφελος των μεταναστών και των προσφύγων είναι: το Διαπολιτισμικό Κέντρο Δάφνης, το Διαπολιτισμικό κέντρο Περιστερίου, το Διαπολιτισμικό Κέντρο στα Πατήσια, καθώς και οι Φιλικές κατ' οίκων Επισκέψεις. Οι παραπάνω εθελοντικές οργανώσεις έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

Διαπολιτισμικό Κέντρο Δάφνης

Έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Απασχόληση των παιδιών κάθε Τρίτη 4:30μ.μ-7:00μ.μ
- Συνοδεία προσφύγων και μεταναστών σε δημόσιες υπηρεσίες κ.τ.λ.
- Εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας
- Εξασφάλιση ειδών ρουχισμού, τροφίμων για τις οικογένειες των μεταναστών.

Διαπολιτισμικό Κέντρο Περιστερίου

Εξυπηρετούμενοι: πρόσφυγες τις κοινότητας(Ιρακινοί).

- Εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.
- Δημιουργική απασχόληση προσφύγων.

Διαπολιτισμικό Κέντρο στα Πατήσια

Εξυπηρετούμενοι: πρόσφυγες και μετανάστες. Δραστηριότητες:

- Εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Φιλικές κατ' οίκων Επισκέψεις

Εξυπηρετούμενοι: πρόσφυγες, αλλοδαποί, παλιννοστούντες που απευθύνονται στην Κοινωνική Υπηρεσία της Δ/σης Κοινωνικής Πρόνοιας του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Δραστηριότητες:

- Συντροφιά και συμπαράσταση.
- Βοήθεια στην επικοινωνία αυτών των ανθρώπων σε νοσοκομεία, υπηρεσίες κ.τ.λ.
- Ενισχύσει σε είδη ιματισμού, οικιακής χρήσης κ.τ.λ.
- Προσπάθεια εξεύρεσης εργασίας, στέγης κ.τ.λ.
- Κάλυψη πρακτικών αναγκών των εξυπηρετούμενων, όπως συνοδεία σε φορείς και υπηρεσίες, αγορά φαρμάκων, ψώνια, καθώς και άλλες εξωτερικές δουλειές.

Z. Πολυδύναμο Κέντρο Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Προσφύγων.

Το επιχορηγούμενο από την Ε.Ε πρόγραμμα, λειτουργεί στην περιοχή της Ακαδημίας Πλάτωνος, με τις ακόλουθες δράσεις:

- Πληροφόρηση προσφύγων σχετικά με πηγές της κοινότητας όπου μπορούν να απευθυνθούν για την κάλυψη ειδικών αναγκών, όπως νοσηλεία/ περίθαλψη, εργατικά δικαιώματα, κοινωνικές παροχές κ.α.
- Κοινωνική στήριξη ατόμων, οικογενειών και ομάδων από κοινωνικούς λειτουργούς, για την αντιμετώπιση δυσκολιών ενσωμάτωσης τους στην ελληνική κοινωνία.
- Λειτουργία Κέντρου Ημέρας για τη δημιουργική απασχόληση παιδιών μεταναστών με ψυχαγωγικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες και παροχή δυνατότητας για καλύτερη κοινωνικοποίηση των παιδιών.

- Μαθήματα ελληνικής γλώσσας για ενήλικες σε συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Μεταναστεύσεως, ώστε να διευκολύνεται η ικανότητα επικοινωνίας των μεταναστών με την κοινότητα, και κατά συνέπεια η κοινωνική τους ένταξη και ενσωμάτωση.
- Μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας για τα παιδιά προσφύγων που φοιτούν σε ελληνικά σχολεία, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν καλύτερα στις απαιτήσεις του σχολικού προγράμματος.
- Διαπολιτισμικές δραστηριότητες με οργάνωση εκθέσεων, μουσικών εκδηλώσεων κ.α. με σκοπό την επαφή των προσφύγων με την κοινότητα και την ανταλλαγή πολιτισμικών και κοινωνικών στοιχείων με αυτή.
- Διοργάνωση ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων όπως εκδρομές, γιορτές κ.α που θα έχουν διαπολιτισμικό χαρακτήρα αλλά και θα ευνοούν την ανάπτυξη φιλίας και κοινωνικής επαφής μεταξύ των προσφύγων.
- Επαγγελματική κατάρτιση ανηλίκων στη χρήση Η/Υ, σε συνεργασία με τον Ο.Α.Ε.Δ με σκοπό την ενίσχυση της δυνατότητας για απορρόφησή τους στην αγορά εργασίας, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των σύγχρονων αναγκών.
- Έκδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού, παραγωγής βιντεοκασέτας.

« Καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας»

Οι ωφελούμενοι του προγράμματος είναι άνεργοι ή εργαζόμενοι με επισφαλή απασχόληση των κάτωθι κατηγοριών. Άτομα με ειδικές ανάγκες, Παλιννοστούντες, Μετανάστες, Πρόσφυγες, Φυλακισμένοι, Αποφυλακισμένοι, Ανήλικοι Παραβάτες, Χρήστες ναρκωτικών ουσιών, Άτομα

ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών, καθώς και Άτομα με ψυχικές ασθένειες.

Οι κύριοι στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι:

1. Καταπολέμηση των αντικειμενικών και υποκειμενικών συνθηκών, αιτιών και μηχανισμών που οδηγούν στον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας και συμβολή στην αναστολή των διαδικασιών αναπαραγωγής και διαίωνισης του φαινομένου.
2. Ενθάρρυνση για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.
3. Μεταφορά εμπειριών και τεχνολογίας.
4. Η προώθηση της απασχόλησης.
5. Καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού στιγματισμού και προαγωγή της κοινωνικής αλληλεγγύης.
6. Προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και της κοινωνικής σύγκλισης.

Οι συνολικοί πόροι του Ε.Π είναι 240.000.000 ΕΥΡΩ. Κατά την περίοδο 1994-1999 έχουν ωφεληθεί 31.000 άτομα όλων των ομάδων στόχου, και μέχρι το τέλος του 2001 που λήγει η επιλεξιμότητα των δαπανών του προγράμματος θα ωφεληθούν ακόμη 7.000 άτομα.

3.4 Μέτρα Κοινωνικής Ασφάλισης υπέρ των μεταναστών.

Η ασφάλιση του αλλοδαπού στους τρεις βασικούς τομείς ασφάλισης Ι.Κ.Α, Τ.Ε.Β.Ε και Ο.Γ.Α πραγματοποιείται εφ' όσον ο αλλοδαπός βρίσκεται νόμιμα στη χώρα μας και βεβαίως πληρεί κάποιες προϋποθέσεις, όπως:

- Στο Ι.Κ.Α ασφαλίζονται όσοι έχουν σχέση εξαρτημένης εργασίας. Με την ασφάλιση ο αλλοδαπός εφοδιάζεται με κάρτα ενσήμων. Οι εισφορές, που πρέπει να καταβάλλει ανέρχεται για τα «βαριά επαγγέλματα» στο ποσοστό του 19,35% και για τα υπόλοιπα στο ποσοστό του 15,9% επί του βασικού μισθού, ο οποίος ανέρχεται σε 138.316 δρχ.(ημερομίσθιο 6.195 δρχ).
- Στο Τ.Ε.Β.Ε. ασφαλίζονται οι ελεύθεροι επαγγελματίες, όσοι έχουν δελτίο παροχής υπηρεσιών. Για να ασφαλιστεί κάποιος στο Τ.Ε.Β.Ε. πρέπει να είναι 18 ετών και να προσκομίσει:
 - Έγγραφο που να αποδεικνύει την ταυτότητα του.
 - Εταιρικό(αν πρόκειται για εταιρεία).
 - Υπεύθυνη δήλωση του Ν 1599/86, σχετικά με το επάγγελμα που πρόκειται να ασκήσει.
 - Μισθωτήριο συμβόλαιο.

Επίσης θα πρέπει να καταβάλει εισφορά ύψους 42.860 δρχ. αν ασφαλίζεται για πρώτη φορά και 15.400 δρχ. αν μέχρι τις 31/12/1997 ήταν ασφαλισμένος σε άλλο ταμείο.

- Στον Ο.Γ.Α. ασφαλίζονται όσοι απασχολούνται στον αγροτικό τομέα. Για να αποδείξει ο αλλοδαπός ότι απασχολείται σε αγροτικές υπηρεσίες

θα πρέπει να απευθύνεται στους κατά τόπους ανταποκριτές του Ο.Γ.Α.
και να συμπληρώνει το ειδικό απογραφικό δελτίο.

3.5 Οι μετανάστες κατά της πολιτείας.

Συναγερμός έχει σημάνει τον τελευταίο καιρό στον τομέα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του **Συνηγόρου του Πολίτη**. Οι καταγγελίες για άθλιες συνθήκες κράτησης των λαθρομεταναστών σε κρατητήρια ανά την Ελλάδα, είναι πολυάριθμες.

Ο ένας μετά τον άλλον, οι αλλοδαποί καταφεύγουν σ' αυτό το θεσμοθετημένο όργανο της πολιτείας για να αντιμετωπίσουν ουσιαστικά... την ίδια την πολιτεία. Είτε σε ότι αφορά τις συνθήκες που αναγκάζονται να διαβιώσουν είτε για τη διαδικασία κάτω από τις οποίες ακολουθείται για την απέλαση τους. Ιδιαίτερα αποτρόπαια χαρακτηριστικά συμπεριφοράς προς τους μετανάστες συναντάμε στην σε νησιά του Αιγαίου, όπως στην Χίο και την Κώ.

Η Χρύσα Χατζή, βοηθός συνηγόρου, επισημαίνει « Ο κλοιός από πλευράς Στρασβούργου στενεύει. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι από την περασμένη άνοιξη **εκκρεμούν** δύο καταδικαστικές αποφάσεις για τη χώρα μας. Η πρώτη αφορά τις συνθήκες κράτησης των αλλοδαπών στις φυλακές Κορυδαλλού και η δεύτερη στις απελάσεις. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έχει διαπιστώσει εξευτελιστική μεταχείριση των αλλοδαπών. Αυτή η καταδίκη κρούει τον κώδωνα του κινδύνου».

Προσφάτως, η ίδια μαζί με άλλους συνεργάτες του Τομέα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επισκέφτηκε τα κρατητήρια στη Χίο. Η αναφορά του Συνηγόρου δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη, κι έτσι η ίδια αρκείτε σε μία σύντομη αλλά πολύ δηκτική περιγραφή. «Δεν διαφέρουν από τα υπόλοιπα που συναντήσαμε στην Ομόνοια, στην Ασφάλεια, στο Ηράκλειο Κρήτης. Αν οι κρατούμενοι είναι τυχεροί, μπορεί να έχουν λίγο φως...»

Σε ότι αφορά τη διαδικασία απέλασης, η διαπίστωση του Συνηγόρου είναι ότι δεν παρατηρούνται γραφειοκρατικά προβλήματα. Συνήθως τα χαρτιά

βγαίνουν με σχετικά γρήγορους ρυθμούς: «Οι απελάσεις καθυστερούν γιατί υπάρχει πρόβλημα ουσίας και όχι γραφειοκρατίας».

Πάντως, αξίζει να αναφερθούμε σε μία ακόμη διαπίστωση του Συνηγόρου που έχει να κάνει με τη συμπεριφορά της τοπικής κοινωνίας αλλά και πολλών αστυνομικών. «Οι αστυνομικοί στη Χίο αγωνίζονταν από μόνοι τους να κάνουν συμφωνία με τους τοπικούς εστιάτορες για να τρέφονται ικανοποιητικά οι λαθρομετανάστες. Δεν συναντάμε αδιαφορία. Συναντάμε ανθρώπους που προσπαθούν να αξιοποιήσουν ένα ανεπαρκές νομοθετικό πλαίσιο».

Οι συνθήκες διαβίωσης των μεταναστών είναι απάνθρωπες. Ο δήμαρχος του νησιού της Κώ, εκλιπαρεί για την άμεση απομάκρυνση των λαθρομεταναστών από το εγκαταλελειμμένο κέντρο «Αιγαίο», που απέχει μόλις 6 χιλ. από το κέντρο του νησιού και από το προαύλιο του λιμενικού φυλακίου, όπου ανάμεσά τους βρίσκονται πολλοί που πάσχουν από δερματικά αλλά και λοιμώδη νοσήματα. Οι «Γιατροί του κόσμου» φωτογραφίζουν και καταγγέλλουν τις συνθήκες διαβίωσής τους και με εκθέσεις ο Συνήγορος του Πολίτη κάνει λόγο για «άτυπες φυλακές» που έχουν δημιουργηθεί σε πολλά νησιά του Αιγαίου και όχι μόνο.

Οι λαθρομετανάστες που θα «ευτυχήσουν» να μην πνιγούν όταν ο δουλέμπορος τους αδειάσει στη θάλασσα, θα «δυστυχήσουν», περιμένοντας την απέλασή τους σε κάποια παλιά αποθήκη. Εκεί θα πρέπει να φάνε, να πλυθούν και να γιατρέψουν τις πληγές τους με **1.000 δρχ.** τη μέρα, γιατί αυτό είναι το «τιμολόγιο» της ελληνικής πολιτείας. Για «σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα» κάνει λόγο στην «Κ.Ε.» ο δήμαρχος της Κω, Δημοσθένης Φάκος.

Τα χρήματα που διαθέτει η πολιτεία για την περίθαλψή τους, είναι ένα χιλιάριο κατά άτομο την ημέρα. Ο δήμος συμμετέχει οικονομικά στο συσσίτιο. Επίσης, χρειάζονται και φάρμακα, στην αγορά των οποίων συμμετέχει και πάλι ο δήμος.

«Οι άνθρωποι αυτοί παραμένουν, εν αναμονή της απέλασής τους, μέχρι και 9 μήνες. Έτσι οι χώροι κρατητηρίων οι οποίοι, εκ του νόμου, αποσκοπούν

στην κράτηση ενός προσώπου για ελάχιστο χρονικό διάστημα, ακόμα και ωρών, καταλήγουν να αποτελούν ένα είδος άτυπης φυλακής όπου ο πληθυσμός διαρκώς αυξάνεται και παραμένει για πολλούς μήνες», επισημαίνει ο βοηθός Συνηγόρου του Πολίτη, **Ανδρέας Τάκης**.

Ο πρόεδρος της οργάνωσης «Γιατροί του Κόσμου», Νικήτας Κανάκης, ο οποίος επισκέφθηκε πριν από μερικές εβδομάδες συγκεντρωμένους λαθρομετανάστες, διαπίστωσε μεταξύ άλλων: «Τα προηγούμενα χρόνια είχαμε κύματα Κούρδων. Βλέπουμε σήμερα ότι υπάρχει μια ποιοτική και ποσοτική αλλαγή. Υπάρχουν πάρα πολλοί Αιγανοί που φεύγουν κυνηγημένοι. Ανάμεσά τους, πρόσφυγες από την Ερυθραία, τη Σιέρα Λεόνε, το Μαρόκο. Φαίνεται ότι υπάρχει μια τάση *παγκοσμιοποίησης* στους δρόμους του δουλεμπορίου».

Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, από το 1997 μέχρι και τους πρώτους μήνες της χρονιάς που διανύουμε, εγκαταλείφθηκαν εν μέσω θαλάσσης η σε κάποια βραχονησίδια περισσότεροι από **10.000** λαθρομετανάστες. Κατά την ίδια περίοδο συνελήφθησαν 374 δουλέμποροι και κατασχέθηκαν 180 πλοίαρια.²⁵

²⁵ Από την εφημερίδα «Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία», Κυριακή 9 Σεπτεμβρίου 2001

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ.

4.1 Η δημογραφική και οικονομική εικόνα του Νομού Μεσσηνίας.

Ο Νομός Μεσσηνίας είναι ένας από τους 52 νομούς της χώρας και ανήκει στην περιφέρεια Πελοποννήσου. Η Καλαμάτα είναι η πρωτεύουσα του Νομού και σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας του Νομού, ο πληθυσμός της κυμαίνεται στους 44.052 κατά το 1991.

Για την καλύτερη παρουσίαση της εικόνας του Νομού, παραθέτω των παρακάτω πίνακα (σελ.66).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

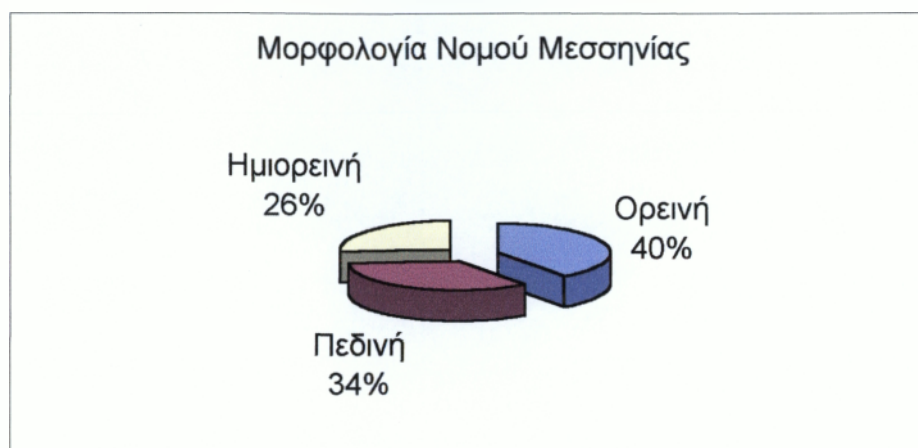
«Πραγματικός πληθυσμός, επιφάνεια, πυκνότητα και μέσος σταθμικός των υψομέτρων των δήμων και κοινοτήτων».

Νομός Μεσσηνίας.

	Αριθμός Δήμων και Κοινοτήτων	Πληθυσμός	Επιφάνεια(τ.χμ) Με εσωτερικά ύδατα	Επιφάνεια(τ.χμ) χωρίς εσωτερικά ύδατα	Πυκνότητα πληθυσμού ανά τ.χμ %
Σύνολο	280	166.964	2.990,901	2.988,013	55,82
Αστικές περιοχές	5	47.641	83,170	83,070	572,82
Ημιαστικές περιοχές	5	26.705	183,026	182,901	145,91
Αγροτικές περιοχές	270	92.618	2.724,705	2.722,042	33,99
Πεδινές περιοχές	121	73.784	1.013,582	1.012,574	72,80
Ημιορεινές περιοχές	74	73.596	775,873	773,998	94,86
Ορεινές περιοχές	85	19.584	1.201,446	1.201,441	16,30

Πηγή: 1991,Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος

ΣΧΗΜΑ 1

Πηγή: Ιδία έρευνα, επεξεργασία των στοιχείων της ΕΣΥΕ.

- 775 τ.μ καλύπτουν οι ημιορεινές περιοχές και καταλαμβάνουν ποσοστό **26%**
- 1201 τ.μ καλύπτουν οι ορεινές περιοχές και καταλαμβάνουν ποσοστό **40%**
- 1013 τ.μ καλύπτουν οι πεδινές περιοχές και καταλαμβάνουν ποσοστό **34%**

Σύμφωνα με την απογραφή του 1991, ο συνολικός πληθυσμός του Νομού είναι 166.964(ΕΣΥΕ), και κατανέμεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

«Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού στο Ν.Μεσσηνίας κατά περιοχές».

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Αστικός	23.635	24.016	47.641	28,5%
Ημιαστικός	14.506	14.572	29.178	16%
Αγροτικός	46.024	44.121	90.145	55,5%
ΣΥΝΟΛΟ	84.255	82.709	166.964	100%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Ν.Μεσσηνίας

Πηγή: Ιδία επεξεργασία των στοιχείων της ΕΣΥΕ.

Σχήμα 2

Ποιο κάτω παρουσιάζω την κατανομή του πληθυσμού κατά ηλικιακές μονάδες τις δύο τελευταίες εικοσαετίες 1951-1991.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Κατανομή του Ν.Μεσσηνίας στο διάστημα 1951-1991.

ΕΤΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	0%-14%	15%-64%	65%<
1951	227.871	30,3	61,5	7,2
1961	211.970	29	59,6	9,4
1971	173.060	26,8	57,8	15,4
1981	159.953	22,7	57,3	19,9
1991	166.964	18,3	62,1	19,5

Πηγή: Ιδία έρευνα, (επεξεργασία στοιχείων της ΕΣΥΕ).

Παρατηρώντας τον παραπάνω πίνακα 3 βλέπουμε ότι κατά την πρώτη εικοσαετία 1951-1971 ο πληθυσμός του νομού ήταν κατά 27%-30% νεανικός, ενώ το 7%-15% αποτελούν άτομα της ηλικίας άνω των 65 ετών. Ο πληθυσμός των ατόμων της ηλικίας των 15-64 ετών αποτελούσε το 58%-62%.

Στη διάρκεια της δεύτερης εικοσαετίας 1971-1991, ο νεανικός πληθυσμός του νομού μειώνεται αισθητά, από 27% το '71 κατέρχεται σε 18% το '91, ενώ αντίθετα ο ηλικιωμένος πληθυσμός από 15% το '71 ανέρχεται σε 19,5% το '91. Τέλος ο πληθυσμός των ηλικιών 15-64 παρουσιάζει ποσοστό 57%-62%, σχετικά σταθερό με την προηγούμενη εικοσαετία.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η ηλικιακή σύνθεση του Ν.Μεσσηνίας στις αγροτικές, αστικές και ημιαστικές περιοχές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Ηλικιακή σύνθεση του νομού κατά περιοχές.

Ομάδες ηλικιών	Αστικές περιοχές				Ημιαστικές περιοχές				Αγροτικές περιοχές			
	1961	1971	1981	1991	1961	1971	1981	1991	1961	1971	1981	1991
0-14	27,9	26,4	27,8	23,2	29,2	27,8	23	19,2	29,3	26,6	20,2	15,4
15-64	58,7	63,1	60,7	64,8	60	57,3	59,8	63,4	59,7	55,8	54,9	60,1
65<	7,2	10,5	11,5	11,8	8	14,8	17,1	17,1	10,4	17,5	24,9	24,4
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Πηγή: Ιδία έρευνα, (επεξεργασία στοιχείων της ΕΣΥΕ).

Από τα παραπάνω στοιχεία παρατηρούμε ότι: Οι αγροτικές περιοχές παρουσιάζουν ποσοστό ηλικιωμένων την τριακονταετία 1961-1991 από 10,4% έως 24,9% ενώ την ίδια περίοδο οι αστικές περιοχές παρουσιάζουν ποσοστό από 7,2% έως 11,8%. Ο νεανικός πληθυσμός στις αγροτικές περιοχές παρουσιάζει μείωση από 29,3% σε 15,45 σε σχέση με τις αστικές περιοχές που παρουσιάζουν μείωση από 27,9% σε 23,2% και στις ημιαστικές 29,2% σε 19,2%. Βλέπουμε ότι οι νέοι των αγροτικών περιοχών μειώθηκαν κατά το ήμισυ από το 1961-1991 εξαιτίας της εγκατάστασής τους στα αστικά κέντρα.

Η Μεσσηνία αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα με την ανανέωση του πληθυσμού της, κάτι το οποίο αποδεικνύουν τα στοιχεία σε ορισμένους κρίσιμους δείκτες. Το 1996 είχε από τα ψηλότερα ποσοστά φυσικής μείωσης του πληθυσμού σε όλη την Ελλάδα ενώ το 1997 κατείχε το τέταρτο υψηλότερο. Η αναλογία μαθητών δημοτικού ανά 1000 κατοίκους είναι χαμηλή, 54 έναντι 64 μέσου όρου στην Ελλάδα.

Αλλά και η οικονομική κατάσταση παρουσιάζει τα ίδια χαρακτηριστικά. Με κατά κεφαλή προϊόν στο 78% του μέσου όρου της Ελλάδας η θέση της

Μεσσηνίας χειροτέρευσε στο διάστημα της δεκαετίας καθώς το 1998 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 108%. Σημαντικές είναι οι μεταβολές στη σύνθεση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος από το 1989 έως το 1991, το ποσοστό της γεωργίας έπεσε από 36% σε 15% και το ποσοστό της βιομηχανίας από 22% στο 20%, αντίθετα αύξηση παρουσιάζει το ποσοστό συμμετοχής του προϊόντος από υπηρεσίες(65% σε 42%). Το ΑΕΠ το 1989 ήταν 174.589.000.000 δρχ. και το 1998 έφτασε τα 414.596.000.000 δρχ.

Ο τουρισμός παρουσιάζει αύξηση από το 1989 μέχρι το 1997. Ο αριθμός των κλινών των ξενοδοχείων από 3.988 αυξήθηκε σε 5.960, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών στο ίδιο χρονικό διάστημα από 77.486 έφτασε σε 155.676.

Σύμφωνα μ την απογραφή του 1991 το ποσοστό της εγγεγραμμένης ανεργίας του νομού ανέρχεται σε 16% και οι άνεργοι διπλασιάστηκαν την τελευταία δεκαετία. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας έχει ως εξής: Στον πρωτογενή τομέα απασχολούνται 22.067 άτομα ποσοστό 37,8% στον δευτερογενή 14.972 άτομα ποσοστό 25,6% και στον τριτογενή 21.348 ποσοστό 36,6%.

4.2 Ο Νομός Μεσσηνίας ως χώρος υποδοχής μεταναστών.

Σήμερα στο Ν.Μεσσηνίας υπάρχουν 10.500 καταγεγραμμένοι αλλοδαποί από τους οποίους 6.500 νομιμοποιήθηκαν το 1998 και 2.500 βρίσκονται στο νομό νόμιμα, σύμφωνα με στοιχεία που μας έδωσε υπάλληλος της Ελληνικής Αστυνομίας Μεσσηνίας, Κος Κωνσταντίνος Αγγελόπουλος.

Η μετανάστευση από πρόθεση, προσωρινή ή μόνιμη, είναι μία δύσκολη και οδυνηρή απόφαση. Τα αίτια που οδήγησαν τους οικονομικούς μετανάστες στην εγκατάστασή τους στο Ν.Μεσσηνίας δεν διαφέρουν από εκείνα που ώθησαν τους αλλοδαπούς να εγκατασταθούν σε οποιοδήποτε τμήμα της χώρας. Συχνά συνδέεται με εξωτερικούς παράγοντες που έχουν σχέση με την ευημερία του υποψηφίου μετανάστη ή μετανάστριας. Τα αίτια που συνδέονται με τους ίδιους τους μετανάστες έχουν αποτελέσει αντικείμενο πολλών μελετών στο εξωτερικό και στην Ελλάδα.

Οι μετανάστες δέχονται στις χώρες υποδοχής δουλειές που θεωρούν ταπεινωτικές και υποβαθμισμένες, πιστεύοντας πολλές φορές πως θα συντελέσουν στην κοινωνική άνοδο των ίδιων όσο και των οικογενειών τους όταν επιστρέψουν στη χώρα τους. Έτσι και στο νομό Μεσσηνίας οι μετανάστες εργάζονται κυρίως σε χειρονακτικές εργασίες, σε οικοδομές, ως εργάτες σε αγροτικές περιοχές και γενικά σε κουραστικές και κακοπληρωμένες εργασίες όπου οι συνθήκες είναι εξαιρετικά δύσκολες. Στις παραπάνω εργασίες απασχολούνται κυρίως άνδρες, ενώ το μεγαλύτερο σύνολο των γυναικών εργάζεται σε μπαρ, σε κέντρα διασκέδασης και άλλα καταστήματα στα οποία διενεργούνται ψυχαγωγικά παίγνια. Άλλες πάλι εργάζονται σε αγροτικές περιοχές ως εργάτριες.

Για τις γυναίκες παίζει ρόλο η κρίση των αξιών καθώς η επιθυμία να ξεφύγουν από παραδόσεις και έθιμα που δεν είναι ποια αποδεκτά. Ειδικότερα οι Φιλιππινέζες που δέχονται τη θέση οικιακής βοηθού, ενώ στη χώρα τους

ίσως είναι ειδικευμένες και μορφωμένες. Υπάρχουν όμως και άλλοι παράγοντες οι οποίοι σχετίζονται με την παράνομη μετανάστευση, όπως ψυχολογικοί, η επιθυμία φυγής από μία κοινωνία όπου δεν αισθάνονται καλά ενσωματωμένοι, προσωπικοί όπως ο γάμος με έλληνα η ελληνίδα ή ο ερωτικός δεσμός αλλά και ένα εξώγαμο παιδί ή η αδυναμία ενός διαζυγίου.

Όπως τονίσαμε και παραπάνω στο Ν.Μεσσηνίας υπάρχουν δυνατότητες εποχιακής απασχόλησης στη γεωργία, στην αλιεία, στις οικοδομές και στον τουρισμό, σε συνδυασμό όμως με μεγάλες περιόδους υποαπασχόλησης και ανεργίας.

Στον τουρισμό, ο ρυθμός απασχόλησης είναι εντονότερος τους 4-5 μήνες της τουριστικής περιόδου. Είναι περίοδος έντασης εργασίας, όπου το εργατικό δυναμικό αυξάνει σταθερά παρά τις προσπάθειες για αύξηση της παραγωγικότητας μέσα από νέες τεχνολογίες. Το εργατικό δυναμικό είναι σχετικά νέο, με μικρή ειδικευση. Οι κάτοικοι των τουριστικών περιοχών έχουν στραφεί στα τουριστικά επαγγέλματα είτε σε μόνιμη βάση είτε με τη μορφή της διπλής απασχόλησης π.χ με συνδυασμό απασχόλησης στον τουρισμό και στον αγροτικό τομέα ή αλλιώς.

Το εργατικό δυναμικό της περιοχής δεν αρκεί για να καλύψει τις ανάγκες της περιόδου αιχμής με αποτέλεσμα τη χρησιμοποίηση ατόμων από άλλες περιοχές της Ελλάδας που καταφτάνουν για ανεύρεση εργασίας καθώς και με την πρόσληψη αλλοδαπών, κυρίως γυναικών. Ένα μεγάλο μέρος αλλοδαπών-γυναικών καθώς και ανδρών απασχολούνται σε μπαρ, ξενοδοχεία και άλλες τοπικές εργασίες. Έντονα αυξημένη παρουσιάζεται και η ζήτηση της εργασίας στον αγροτικό τομέα σε περιόδους κυρίως συγκομιδής που ικανοποιείται επίσης από μετανάστες, αλλοδαπούς ή ακόμα από πολιτικούς πρόσφυγες που προέρχονται από χώρες των Βαλκανίων, της Αφρικής και της Ασίας.²⁶

²⁶ Προσωπική συνέντευξη που διεξήχθη ύστερα από επαφή με αλλοδαπούς διαφόρων εθνικοτήτων.

4.3 Αίτια ένταξης των αλλοδαπών στο Μεσσηνιακό τόπο.

Αίτια που σχετίζονται με τους ίδιους.

Οι αλλοδαποί που βρίσκονται στο νομό Μεσσηνίας προέρχονται από χώρες κυρίως της νοτιανατολικής Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής. Τα αίτια τα οποία ωθούν ως προς τη μετανάστευση ποικίλουν ανάλογα με την περίπτωση. Αυτά μπορεί να είναι κοινωνικά-πολιτισμικά, οικονομικά, πολιτικά καθώς και δημογραφικά. Αναλυτικότερα:

α) Κοινωνικά και πολιτισμικά.

Μια σειρά από δυσμενείς συνθήκες στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες όπως, τα ισχύοντα χαμηλά ημερομίσθια, προσδοκία για κοινωνική άνοδο των οικογενειών και των ίδιων των ατόμων συντελούν στη μετανάστευση προς της περισσότερο αναπτυγμένες χώρες έτσι ώστε επιστρέφοντας να βελτιώσουν την μελλοντική τους κατάσταση. Τέλος η δημιουργία καταναλωτικών επιθυμιών που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν στη χώρα τους, ωθούν στο φαινόμενο της μετανάστευσης.

β) Οικονομικά αίτια.

Η ανεργία, οι χαμηλοί ρυθμοί ανάπτυξης, η φτώχεια, η πείνα, οι φυσικές καταστροφές, η αθλιότητα, οι κακουχίες, η παθολογική αστικοποίηση, το χαμηλό εισόδημα κ.α είναι βασικές αιτίες μετανάστευσης από τις υποανάπτυκτες χώρες. Αν και σε πολλές χώρες, ιδιαίτερα της Ασίας, τα τελευταία χρόνια σημειώνεται μεγάλη οικονομική ανάπτυξη και βελτιώνεται το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων, οι διαφορές εισοδήματος ανάμεσα στις χώρες προέλευσης και υποδοχής μεταναστών είναι μεγάλες και τα μικρά εισοδήματα

δεν είναι δυνατόν να ικανοποιήσουν τις αυξανόμενες προσδοκίες. Ρόλο επίσης προς τη μετανάστευση έπαιξαν επίσης η ενθάρρυνση των κυβερνήσεων χωρών προέλευσης.

γ) Πολιτικά αίτια.

Οι ανώμαλες πολιτικές καταστάσεις, οι πολεμικές συρράξεις, τα δικτατορικά καθεστώτα, οι εσωτερικές συγκρούσεις, η δημιουργία νέων κρατών οδήγησαν ένα μέρος του πληθυσμού των χωρών αυτών στη λύση της μετανάστευσης.

δ) Δημογραφικά αίτια.

Η δημογραφική εξέλιξη περιοχών του τρίτου κόσμου δεν έχει καμία σχέση με την κοινωνικοοικονομική τους ανάπτυξη ακόμη κι όταν αυτή γίνεται με ταχύ ρυθμό. Η μείωση της θνησιμότητας ιδιαίτερα της βρεφικής σε συνδυασμό με την υψηλή γονιμότητα καταλήγει σε αύξηση του πληθυσμού κυρίως των νέων.

Αίτια που σχετίζονται με τον τόπο μετανάστευσης.

Τα προτερήματα που προσφέρει ο τόπος προορισμού του μετανάστη παίζει σημαντικό ρόλο στην επιλογή του για εγκατάσταση. Συγκεκριμένα ο Μεσσηνιακός τόπος έχει τα εξής να προσφέρει στον αλλοδαπό, τον μετανάστη.

- Η μορφολογία του Ν.Μεσσηνίας το οποίο συνδυάζει βουνό και θάλασσα, αποτελούμενο από αγροτικές περιοχές που προσφέρουν εργασία στο μετανάστη καθώς και προσφορά εργασίας στον τουριστικό τομέα, στην αλιεία ή το λιμάνι.
- Ο Ν.Μεσσηνίας όπως προαναφέραμε, αποτελείται από 270 αγροτικές περιοχές στις οποίες καλλιεργούνται επί το πλείστον ελιές, αμπέλια, καθώς και διάφορα κηπευτικά προϊόντα στα οποία μεγάλος αριθμός εργατών αλλοδαπών απασχολούνται.

- Επίσης ο Ν.Μεσσηνίας με πρωτεύουσα την Καλαμάτα, μια από της μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας, γίνεται πόλος έλξης των αλλοδαπών, αφού βρίσκουν ποιο εύκολα εργασία είτε στον αγροτικό τομέα, είτε στον τουριστικό, σε εστιατόρια, μπαρ, ξενοδοχεία κ.τ.λ.²⁷

²⁷ Προσωπική συνέντευξη που διεξήχθη ύστερα από επαφή με αλλοδαπούς διαφόρων εθνικοτήτων.

4.4 Μορφές κοινωνικής πρόνοιας για τους μετανάστες του Νομού Μεσσηνίας.

Σημαντική συμβολή στην βοήθεια των μεταναστών για την άμβλυνση των διαφόρων προβλημάτων υγείας, πρόνοια, καθώς και βιοποριστικά προβλήματα παρέχει η Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση του Ν.Μεσσηνίας(τμήμα Πρόνοιας), καθώς και ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός Καλαμάτας.

Παρακάτω αναφέρω τα έξης μέτρα κοινωνικής πρόνοιας του νομού.

1. ΕΠΙΔΟΜΑ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ

Προϋποθέσεις:

- Κάθε άτομο που ανήκει στο γυναικείο φύλο, ανεξάρτητα από ηλικία, ιθαγένεια, φυλή ή θρησκεία(άρθρο 2 της αριθμ. 103/82 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας που κυρώθηκε με το Ν.1302/82) εφόσον έχει άδεια παραμονής στην χώρα μας.
- Οι εργαζόμενες ανασφάλιστες μητέρες που δεν έχουν το δικαίωμα να αξιώσουν τις παροχές αυτές από ασφαλιστικό τομέα.
- Οι μητέρες που έχουν μαζί με την οικογένειά τους μηνιαίο εισόδημα 200.000 δρχ. σύμφωνα με το έγγραφο π2β/3904/96, του Υπουργείου Υγείας- πρόνοιας.
- Τα δικαιολογητικά να έχουν υποβληθεί μέχρι οκτώ μήνες από την έναρξη των 42 ημερών προ του τοκετού.²⁸

²⁸ Από σχετική εγκύκλιο της Νομαρχίας Καλαμάτας.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΑΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΕ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΣΕ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ.

Σύμφωνα με σχετικό διάταγμα του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας έχει εκδοθεί σχετικό πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης απροστάτευτων παιδιών από τις 25/6/1996 με αρ. πρωτοκόλλου: π2β/2450, το οποίο λέει τα εξής:

Ειδικά οι οικογένειες των ομογενών από την Αλβανία, μπορούν να εντάσσονται στο εν λόγω πρόγραμμα, εφ' όσον πληρούν τις απαραίτητες προϋπόθεσης, όπως αυτές ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία και παράλληλα διαθέτουν άδεια νόμιμης παραμονής στη χώρα μας.

Σύμφωνα δε με το αρ. 9645/20-279711/19 Ιουν 1996 έγγραφο του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, οι ομογενείς Αλβανίας, θεωρείται ότι διαμένουν νόμιμα στη χώρα, εφ' όσον είναι κάτοχοι Προξενικής θεώρησης ετήσιας διάρκειας με πολλαπλά ταξίδια και δικαίωμα παραμονής τριών μηνών για κάθε ταξίδι ή πενταετούς διάρκειας με πολλαπλά ταξίδια και δικαίωμα παραμονής έξι μηνών για κάθε ταξίδι. Εξυπακούεται ότι το επίδομα θα χορηγείται μόνο για το διάστημα της νόμιμης παραμονής και θα διακόπτεται με τη λήξη της.

Προϋποθέσεις:

Η οικονομική ενίσχυση παρέχεται σε παιδιά ηλικίας μέχρι 16 ετών που ζουν με την δική τους οικογένεια ή με συγγενείς σε κατ' ευθείαν γραμμή απεριόριστα, εκ' πλαγίου δε μέχρι και του τρίτου βαθμού συγγένειας εξ' αίματος ή εξ' αγχιστείας, και είναι:²⁹

1. Ορφανά από δύο γονείς.
2. Ορφανά από πατέρα.
3. Παιδιά που ο πατέρας δεν μπορεί να αναλάβει την συντήρησή τους λόγω:
 - α) Σωματικής ή διανοητικής ανικανότητας.

- β) Ασθένειας.
- γ) Ηθικής αναξιοτήτας.
- δ) Εγκατάλειψης.
- ε) Φυλάκισης πέρα των τριών μηνών.
- στ) Στράτευσης.

4. Εκτός γάμου παιδιά.

5. Εισαγωγή του πατέρα σε ίδρυμα ψυχικών και διανοητικά πασχόντων ατόμων ή σε θεραπευτήρια.

3. ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΛΛΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ.

Με το νομικό διάταγμα Ν.Δ57/73 περιλήψεως μέτρων κοινωνικής προστασίας οικονομικός αδυνάτων προβλέπεται:

- Χορήγηση έκτακτης οικονομικής βοήθειας 50.000 δρχ. σε άτομα ή οικογένειες που επλήγησαν από απρόβλεπτο γεγονός π.χ ασθένεια, ατύχημα, πυρκαγιά, θεομηνία κ.τ.λ.³⁰

4. ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ.

- Σε όσους διαμένουν νόμιμα ή εργάζονται κανονικά στη χώρα μας παρέχεται ιατρική περίθαλψη στην ίδια βάση με τους Έλληνες πολίτες.
- Σε όσους νόμιμα ευρίσκονται προσωρινά στη χώρα μας(τουρίστες) θα παρέχονται οι απαραίτητες υπηρεσίες αποκλειστικά σε περίπτωση επείγοντος περιστατικού και μέχρι τη σταθεροποίηση της υγείας τους.

²⁹ Από σχετική εγκύκλιο της Νομαρχίας Καλαμάτας.

³⁰ Στο ίδιο.

- Σε αλλοδαπούς που βρίσκονται νόμιμα και μόνιμα στη χώρα μας, για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, απαιτείται βιβλιάριο υγείας ασφαλιστικού φορέα(ΙΚΑ κτλ). Στους εν λόγω ασθενείς δεν προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις η χορήγηση βιβλιαρίου οικονομικής αδυναμίας και όταν προσκομίζεται θεωρείται πλαστό ή μη νομίμως εκδοθέν και ειδοποιείται η φερόμενη ως εκδούσα αρχή και οι αρμόδιες Αστυνομικές Υπηρεσίες.

Σε όσες περιπτώσεις αλλοδαπών αυτής της κατηγορίας δεν υπάρχει βιβλιάριο υγείας ασφαλιστικού φορέα, θα γίνονται δεκτά από τα νοσοκομεία μόνο επείγοντα περιστατικά και πάντα μέχρι σταθεροποίηση της υγείας τους.

- Σε αλλοδαπούς μη ευρισκόμενους νόμιμα στη χώρα μας θα παρέχονται οι απαραίτητες υπηρεσίες αποκλειστικά σε περιπτώσεις επείγοντος περιστατικού και μέχρι την σταθεροποίηση της κατάστασης της υγείας τους.³¹

5. ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ.

Μεγάλη συμβολή σε θέματα βοήθειας οικονομικής-βιοποριστικής καθώς και προνοιακής φύσεως, έχει προσφέρει κατά καιρούς ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός Καλαμάτας σε αλλοδαπούς. Πολλοί αλλοδαποί κατά την άφιξη τους στο μεσσηνιακό τόπο έχουν ζητήσει βοήθεια από τον Ε.Ε.Σ. για πρώτες ανάγκες, όπως τροφή, ρουχισμό, φάρμακα καθώς και ιατρική φροντίδα. Άλλες φορές πάλι το προσωπικό του Ε.Ε.Σ. έχει προσφέρει υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης σε αλλοδαπό πληθυσμό κατά εορταστικές περιόδους.

Χαρακτηριστικές είναι οι οργανωμένες περιπτώσεις άμεσης βοήθειας το

³¹ Σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας & Πρόνοιας, καθώς και από το ΦΕΚ της Κυβερνήσεως με αριθμ. 2926.

1996 σε πενήντα Κούρδους οι οποίοι είχαν σταλεί από την Αθήνα για άμεση βοήθεια από τον Ε.Ε.Σ. Καλαμάτας. Εκείνη την περίοδο εκτός από την υγειονομική και βιοποριστική φροντίδα που τους είχε παρασχεθεί, ο Ε.Ε.Σ φρόντισε και για την εξεύρεση εργασίας.

Επίσης το καλοκαίρι του 2000 διακόσιοι λαθρομετανάστες από το Ιράκ, Ιράν, Τουρκία, Παλαιστίνη, Αφγανιστάν, Σρι Λάνκα, Σιέρα Λεόνε που πιάστηκαν από τις λιμενικές αρχές της Καλαμάτας στα ανοιχτά της Κορώνης, βοηθήθηκαν από τον Ε.Ε.Σ. σε θέματα υγιεινής, ρουχισμό, τροφή καθώς και ψυχολογική υποστήριξη.³²

³² Προσωπική συνέντευξη από το τμήμα Ερυθρού Σταυρού Καλαμάτας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΈΡΕΥΝΑ-ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.

5.1 Εισαγωγή.

Μέσα από το Κεφάλαιο 5 γίνεται μία προσπάθεια έτσι ώστε να γίνει όσο δυνατόν κατανοητό:

- Η αξιολόγηση των συνθηκών εγκατάστασης των μεταναστών στο Ν.Μεσσηνίας.
- Η αντιμετώπιση των αλλοδαπών από τον ντόπιο πληθυσμό, καθώς και της εικόνας των σχέσεών τους με το μεσσηνιακό λαό.
- Τέλος, γίνεται αναφορά στο ποιοι μετανάστες προτιμούν το Ν.Μεσσηνίας και γιατί.

Η έρευνα για την κάλυψη των παραπάνω ερωτημάτων έγινε ύστερα από προσωπική επαφή με μετανάστες που κατοικούν στο νομό, καθώς και από την συμπλήρωση ανάλογων ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν βάση δικών τους απαντήσεων.

5.2 Μέθοδος και υλικό.

Ο πληθυσμός της έρευνας ήταν μετανάστες από διάφορες χώρες της υφηλίου. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου έγινε ,όπως προαναφέρθηκε, ύστερα από προσωπική επαφή (βλέπε πίνακα 5.2.α), κατά την διάρκεια της κατάθεσης των απαραίτητων εγγράφων στη Νομαρχία Μεσσηνίας που γινόταν από αυτούς για την νομιμοποίησή τους, σύμφωνα με το Ν2910/2001.

Για την καλύτερη αποτελεσματικότητα της έρευνας συμπληρώθηκαν 100 ερωτηματολόγια εκ των οποίων 50 απαντήθηκαν από γυναίκες και 50 από άνδρες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.2.α

Χώρα προέλευσης	Άνδρας	Γυναίκα	Αριθμός ερωτηθέντων
Αλβανία	20	16	36
Βουλγαρία	12	7	19
Ρουμανία	7	9	16
Νιγηρία	2	1	3
Γιουγκοσλαβία	4	10	14
Σρι Λάνκα	3	3	6
Άλλη χώρα	2	4	6
Σύνολο	50	50	100

Πίνακας 5.2.α: Αριθμός ερωτηθέντων για τη συμπλήρωση ερωτήσεων του ερωτηματολογίου.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

5.3 Αξιολόγηση της εγκατάστασης των μεταναστών.

Πιο κάτω παραθέτω πίνακες και τα αποτελέσματα αυτών, δίνοντάς μας έτσι μια γενική εικόνα των αλλοδαπών στο Μεσσηνιακό τόπο.

5.3.1 Συνθήκες που ανάγκασαν την μετανάστευση στην Ελλάδα.

Στην ερώτηση σχετικά με την αιτία της μετανάστευσης, δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.3.1.α

Αίτια Μετανάστευσης	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο ερωτηθέντων	Ποσοστό
Άσχημη οικονομική κατάσταση	25	18	43	43%
Πόλεμος	2	9	11	11%
Άσχημες συνθήκες Διαβίωσης	19	21	40	40%
Πολιτικές διώξεις	4	1	5	5%
Άλλο		1	1	1%
Σύνολο	50	50	100	100%

Πίνακας 5.3.1.α: Αίτια μετανάστευσης στην Ελλάδα.

Πηγή: Ιδίας έρευνα.

Από τον Πίνακα 5.1.α διαπιστώνουμε τα εξής:

- Το 43% μετανάστευσε λόγω άσχημης οικονομικής κατάστασης.

- Το 11% μετανάστευσε λόγω πολέμου.
- Το 40% εξαιτίας κακών συνθηκών διαβίωσης.
- Το 5% μετανάστευσε λόγω πολιτικών διώξεων.
- Και ένα 1% εξαιτίας άλλης αιτίας που δεν αναγράφεται.

5.3.2 Ευκολία πρόσβασης εργασίας των αλλοδαπών στη Μεσσηνία.

Στην ερώτηση σχετικά με την ευκολία πρόσβασης εργασίας στην Μεσσηνία, δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.3.2.β

Ευκολία εύρεσης εργασίας	Άνδρες	Γυναίκες	Αριθμός ερωτηθέντων	Ποσοστό
ΝΑΙ	33	41	74	74%
ΟΧΙ	17	9	26	26%
Σύνολο	50	50	100	100%

Πίνακας 5.3.2.β: Ευκολία εύρεσης εργασίας.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Στο σχετικό ερώτημα το μεγαλύτερο ποσοστό, το 74% είχε εύκολη πρόσβαση εργασίας, ενώ το μικρότερο ποσοστό 26% απάντησε αρνητικά.

5.3.3 Ενημέρωση σχετικά με τα προγράμματα πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Στην ερώτηση κατά πόσο υπάρχει ενημέρωση για τα προγράμματα πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, δόθηκαν οι παρακάτω απαντήσεις:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.3.3.γ

Ενημέρωση προγραμμάτων πρόνοιας	Άνδρες	Γυναίκες	Αριθμός ερωτηθέντων	Ποσοστό
ΝΑΙ	11	14	25	25%
ΟΧΙ	39	36	75	75%
Σύνολο	50	50	100	100%

Πίνακας 5.3.3.γ: Ενημέρωση προγραμμάτων Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τον Πίνακα 5.3.γ προκύπτει ότι την ύπαρξη των προγραμμάτων του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας γνωρίζει το 25%, ενώ το 75% την αγνοεί.

5.3.4 Ευκολία πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας(Νοσοκομεία, Κ.Υ κ.τ.λ).

Στη σχετική ερώτηση, δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.3.4.δ

Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας	Άνδρες	Γυναίκες	Αριθμός ερωτηθέντων	Ποσοστό
ΝΑΙ	11	17	28	28%
ΟΧΙ	39	33	72	72%
Σύνολο	50	50	100	100%

Πίνακας 5.3.4.δ: Πρόσβαση αλλοδαπών σε υπηρεσίες υγείας.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τον παραπάνω πίνακα 5.1.δ προκύπτει ότι το 28% των αλλοδαπών παρουσιάζει εύκολη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας, ενώ ένα μεγάλο ποσοστό το 72% δεν έχει εύκολη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας.

5.3.5 Εμπόδια πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας.

Ο παρακάτω πίνακας συμπληρώθηκε από αλλοδαπούς που είχαν δύσκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.3.5.ε

Εμπόδια πρόσβασης	Άνδρες	Γυναίκες	Αριθμός ερωτηθέντων	Ποσοστό
Γλώσσα	24	31	55	55%
Ρατσιστική αντιμετώπιση	11	14	25	25%
Ελλιπής Ιατρική φροντίδα	9	3	12	12%
Άλλο αίτιο	6	2	8	8%
Σύνολο	50	50	100	100%

Πίνακας 5.3.5.ε: Εμπόδια πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τα παραπάνω προκύπτουν τα εξής:

- Το 55% των ερωτηθέντων θεωρεί μεγάλο εμπόδιο στις υπηρεσίες υγείας το γεγονός ότι δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα.
- Το 25% απάντησε ότι αντιμετωπίζει έντονη ρατσιστική συμπεριφορά.
- Το 12% ότι υπάρχει γι' αυτούς ελλιπής ιατρική φροντίδα.
- Τέλος το 8% απαντάει ότι υπάρχει άλλο αίτιο ως εμπόδιο στην πρόσβαση υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας.

5.4 Οι σχέσεις των αλλοδαπών και οι αντιμετώπισή τους από τον ντόπιο πληθυσμό.

Ένα ενδιαφέρον ζήτημα με το οποίο θα ασχοληθούμε στη συνέχεια, είναι οι σχέσεις των αλλοδαπών με τον ντόπιο πληθυσμό, το Μεσσηνιακό πληθυσμό.

Ύστερα από επαφή με αλλοδαπούς καθώς και από τη συμπλήρωση ανάλογων ερωτηματολογίων προέκυψαν τα παρακάτω αποτελέσματα.

5.4.1 Εγκατάσταση αλλοδαπών στο Νομό Μεσσηνίας.

Στην ερώτηση για την αρχική εγκατάσταση στη Ελλάδα, δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.4.1.α

Ευκολία αρχικής Εγκατάστασης.	Άνδρες	Γυναίκες	Αριθμός ερωτηθέντων	Ποσοστό
Πολύ εύκολη	12	17	29	29%
Καθόλου εύκολη	38	33	71	71%
Σύνολο	50	50	100	100%

Πίνακας 5.4.1.α: Ευκολία αρχικής εγκατάστασης.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τον πίνακα 5.2.α προκύπτει ότι το 71% των αλλοδαπών αντιμετώπισε δυσκολίες, σε αντίθεση με το 29% των αλλοδαπών που η εγκατάστασή τους ήταν σχετικά εύκολη.

5.4.2 Δημιουργία σχέσεων με τον ντόπιο πληθυσμό.

Στην ερώτηση αν έχετε δημιουργήσει σχέσεις με τον ντόπιο πληθυσμό οι ερωτηθέντες αλλοδαποί απάντησαν τα εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.4.2.β

Σύναψη σχέσεων τους ντόπιους	Άνδρες	Γυναίκες	Αριθμός ερωτηθέντων	Ποσοστό
ΝΑΙ	10	13	23	23%
ΟΧΙ	40	37	77	77%
Σύνολο	50	50	100	100%

Πίνακας 5.4.2.β: Σύναψη σχέσεων με τον ντόπιο πληθυσμό.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τον πίνακα 5.2.β προκύπτει ότι το 23% έχει σχέσεις με τον ντόπιο πληθυσμό, ενώ το 77% δεν έχει σχέσεις με τον ντόπιο πληθυσμό.

5.4.3 Πώς θα χαρακτηρίζατε τις σχέσεις αυτές;

Από το 23% που απάντησαν πως έχουν σχέσεις με τον ντόπιο πληθυσμό, έδωσαν τους εξής χαρακτηρισμούς στις σχέσεις αυτές:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.4.3.γ

Χαρακτηρισμός σχέσεων	Άνδρες	Γυναίκες	Αριθμός ερωτηθέντων	Ποσοστό
Στενές	1	2	3	3%
Φιλικές	5	10	15	15%
Τυπικές	13	7	20	20%
Εφήμερες	22	21	43	43%
Κακές	9	9	18	18%
Σύνολο	50	50	100	100%

Πίνακας 5.4.3.γ: Χαρακτηρισμός σχέσεων Ελλήνων-Αλλοδαπών.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τον ποιο πάνω πίνακα προκύπτουν τα εξής: Μόνο το 3% έχει συνάψει στενές σχέσεις με τον ντόπιο πληθυσμό, το 15% έχει φιλικές σχέσεις με τους ντόπιους, το 20% οι σχέσεις τους είναι τυπικές, το 43% απαντάει πως οι σχέσεις με τους ντόπιους είναι εφήμερες, ενώ το 18% έχει κακές σχέσεις.

5.5 Ποιοι μετανάστες προτιμούν το Νομό Μεσσηνίας και γιατί;

Σύμφωνα με έρευνα των στοιχείων της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας καθώς και πληροφορίες της Αστυνομικής Διεύθυνσης Καλαμάτας ο αλλοδαπός πληθυσμός του νομού Μεσσηνίας ανέρχεται περίπου σε 10.167 άτομα. Ύστερα από ίδια έρευνα ποιο κάτω παραθέτω τον Πίνακα 5.3.α, ο οποίος δείχνει το επικρατέστερο ποσοστό της χώρας προέλευσης των αλλοδαπών σε 50 άνδρες και 50 γυναίκες για το νομό Μεσσηνίας.

5.5.1 Χώρα προέλευσης.

Σχετικά με τη χώρα προέλευσης είχαμε τις εξής απαντήσεις:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.5.1.α

Χώρα προέλευσης	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο ερωτηθέντων	Ποσοστό
Αλβανία	31	12	43	43%
Βουλγαρία	7	16	23	23%
Ρουμανία	8	10	18	18%
Νιγηρία	-	-	-	-
Γιουγκοσλαβία	3	9	12	12%
Σρι Λάνκα		1	1	1%
Άλλη χώρα	1	2	3	3%
Σύνολα	50	50	100	100%

Πίνακας 5.5.1.α: Χώρα προέλευσης μεταναστών.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Από τον παραπάνω πίνακα βλέπουμε ότι ο μεγαλύτερος αριθμός αλλοδαπών προέρχεται από την Αλβανία 43 ή 43% από τους οποίους οι 31 είναι άνδρες ενώ οι 12 είναι γυναίκες. Κατόπιν οι 23 ή 23% από την Βουλγαρία, εδώ οι περισσότεροι ερωτηθέντες είναι γυναίκες 16 έναντι των ανδρών 7. Από τη Ρουμανία έχουμε 18 από τους οποίους 10 γυναίκες και 8 άνδρες. Από την Γιουγκοσλαβία 9 γυναίκες, 3 άνδρες. Από τη Σρι Λάνκα 1 γυναίκα και από Άλλη χώρα έχουμε 3 ερωτηθέντες από τους οποίους 2 γυναίκες και 1 άνδρα.

Από τα ποιο πάνω βλέπουμε ότι προκύπτει ότι οι άνδρες Αλβανοί είναι περισσότεροι από τις γυναίκες, ενώ οι γυναίκες υπερέχουν των ανδρών σε άλλη εθνικότητα. Όπως π.χ το ποσοστό των Βουλγάρων και Γιουγκοσλάβων γυναικών είναι μεγαλύτερο αυτό των αντίστοιχων ανδρών.

Όπως αναφερθήκαμε και εκτενέστερα στο *Κεφάλαιο 4*, ο Νομός Μεσσηνίας είναι δυνατόν να γίνεται πόλος έλξης εκατοντάδων αλλοδαπών για ποικίλους λόγους. Είναι νομός με πλούσια αγροτική καλλιέργεια, τομέα στον οποίο βρίσκουν εύκολα απασχόληση πολύ αλλοδαποί. Επίσης είναι νομός με έντονη τουριστική δραστηριότητα δίνοντας την ευκαιρία σε αλλοδαπούς και μη για εποχιακή απασχόληση. Τέλος αρκετοί αλλοδαποί εργάζονται σε ιδιόκτητα σκάφοι στον τομέα της αλιείας.

5.5.2 Λόγοι μετανάστευσης στο Ν.Μεσσηνίας.

Στην ερώτηση, « Για ποιο λόγο μεταναστεύσατε στο νομό Μεσσηνίας», δόθηκαν οι εξής απαντήσεις:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.5.2.β

Λόγοι μετανάστευσης στο Ν.Μεσσηνίας	Άνδρες	Γυναίκες	Αριθμός ερωτηθέντων	Ποσοστό
Υπαρξη ευκαιριών απασχόλησης	19	32	51	51%
Λόγο συγγενικών Προσώπων	2	10	12	12%
Μορφολογία Νομού	5	-	5	5%
Χωρίς λόγο	24	8	32	32%
Σύνολο	50	50	100	100%

Πίνακας 5.5.2.β: Λόγοι μετανάστευσης στο Ν.Μεσσηνίας.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τον ποιο πάνω Πίνακα 5.3.β βλέπουμε ότι το 51% απάντησε ότι λόγος μετανάστευσης στη Μεσσηνία ήταν η ύπαρξη ευκαιριών, από το οποίο το 32% ήταν γυναίκες ενώ το 19% άνδρες. Το 12% απάντησε ότι μετανάστευσε λόγω των συγγενικών τους προσώπων που βρίσκονταν στο Νομό, από το οποίο 2% ήταν άνδρες ενώ το 10% γυναίκες. Το 5% απάντησε λόγω της μορφολογίας του Νομού και αυτό ήταν μόνο άνδρες. Τέλος το 32% απάντησε ότι ήρθε στον Νομό χωρίς συγκεκριμένο λόγο, από το οποίο 24% ήταν άνδρες ενώ σε πολύ

λιγότερο με 8% ήταν γυναίκες. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι γυναίκες σε αντίθεση με τους άνδρες πρέπει να έχουν κάποιο λόγο μετανάστευσης ενώ οι άνδρες όχι απαραίτητα.

5.6 Γενικές διαπιστώσεις από την έρευνα-Συμπεράσματα.

Γενικά συμπεράσματα.

Από τα προηγούμενα κεφάλαια που αναπτύχθηκαν είχαμε τα ακόλουθα συμπεράσματα:

1. Τα περισσότερα Κράτη αντιδρούν στη διαμονή των προσφύγων και μεταναστών στην επικράτειά τους και επιθυμούν την αποχώρηση από την χώρα τους.
2. Η Ελλάδα έχει μετατραπεί από χώρα-δότη σε χώρα υποδοχής μεταναστών.
3. Με το πρόβλημα των μεταναστών ασχολούνται διάφοροι οργανισμοί και υπηρεσίες με αποτέλεσμα την διασπορά των αρμοδιοτήτων και την έλλειψη συντονισμού.
4. Τα τελευταία χρόνια η Ελληνική κοινωνική πολιτική για τους πρόσφυγες βελτιώνεται προοδευτικά, και ταυτόχρονα γίνεται μια προσπάθεια να καλυφθεί το νομοθετικό κενό, με τη δημιουργία ενός νέου νομοθετικού πλαισίου, που να καλύπτει τους αλλοδαπούς γενικότερα.
5. Σημαντική βοήθεια για την άμβλυση των προβλημάτων των μεταναστών και αλλοδαπών γενικότερα, έρχεται να δώσει ο Ν2910/2001. Με το νόμο αυτό ευελπιστεί η Ελληνική κοινωνική πολιτική να βάλει σε μια «τάξη» το πρόβλημα καθώς και να το περιορίσει όπου και όσο είναι δυνατόν.

6. Η άσχημη οικονομική κατάσταση είναι η σημαντικότερη αιτία μετανάστευσης των αλλοδαπών στην Ελλάδα.
7. Οι συνθήκες ζωής και εργασίας του μεγαλύτερου τμήματος των αλλοδαπών στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται άθλιες.
8. Η γλώσσα αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα ένταξης των αλλοδαπών στην κοινωνία και της χρησιμοποίησής τους σε υπηρεσίες που προσφέρουν.
9. Η ανεργία και οι οικονομικές δυσκολίες αποτελούν τα σημαντικότερα προβλήματα των αλλοδαπών.

Συμπεράσματα Ερωτηματολογίου.

Ειδικότερα από τα αποτελέσματα της ανάλυσης του Ερωτηματολογίου, που συμπληρώθηκε από της ανάλογες απαντήσεις των μεταναστών, είχαμε τα εξής συμπεράσματα:

1. Το μεγαλύτερο ποσοστό των μεταναστών καθώς και των αλλοδαπών αντιμετωπίζει δυσκολίες στην αρχική εγκατάστασή του, όσο και στη σύναψη «φιλικών» σχέσεων με το ντόπιο πληθυσμό. Στο βαθμό που συνάπτονται οι σχέσεις αυτές θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν εφήμερες έως τυπικές, με ποσοστό 43% και 20% αντίστοιχα.
2. Σχετικά εύκολη είναι η ανεύρεση εργασίας για τους μετανάστες στο Ν.Μεσσηνίας. Αντίθετα με μεγάλες δυσκολίες που συναντά στην προσπάθειά του να αποκτήσει πρόσβαση στις διάφορες

υπηρεσίες υγείας, με κυριότερα εμπόδια την έλλειψη γνώσης της ελληνικής γλώσσας και την ρατσιστική αντιμετώπιση.

3. Το μεγαλύτερο ποσοστό δήλωσε άγνοια για τα προγράμματα πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

▪ **Τα σημαντικότερα προβλήματα των μεταναστών.**

Στην ερώτηση που θέσαμε, «ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζεται σήμερα», είχαμε τις εξής απαντήσεις:

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1.α

Κυριότερα προβλήματα των αλλοδαπών	Άνδρες	Γυναίκες	Αριθμός ερωτηθέντων	Ποσοστό
Ανεργία	7	4	11	11%
Οικονομικές δυσκολίες	11	11	22	22%
Πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας	8	11	19	19%
Ρατσισμός	20	13	33	33%
Γλώσσα	3	10	13	13%
Άλλο πρόβλημα	1	1	2	2%
	50	50	100	100%

Πίνακας 6.1.α: Ποια τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι αλλοδαποί;

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από τον Πίνακα 6.1.α, έχουμε τα εξής αποτελέσματα:

- Το 11% των μεταναστών θεωρεί κύριο πρόβλημα την έλλειψη εργασίας.
- Το 22% των μεταναστών θεωρεί ως πρωταρχικό πρόβλημα τις διάφορες οικονομικές δυσκολίες που υπάρχουν.
- Ένα 19% λέει πως κύριο πρόβλημά του είναι η ανικανότητα πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας.

- Το μεγαλύτερο ποσοστό 33% απαντάει πως ο ρατσισμός είναι το κύριο πρόβλημά του.
- Το 13% απαντάει ότι η μη γνώση της ελληνικής γλώσσας γίνεται εμπόδιο σε διάφορες προσπάθειες και ενέργειες βελτίωσης της ζωής τους, έτσι ώστε να γίνεται πρόβλημα.
- Τέλος, το 2% θεωρεί ως κύριο πρόβλημά του κάποιο άλλο παράγοντα.

Από τις παραπάνω εκτιμήσεις προκύπτει ότι, αποφασιστικής σημασίας πρόβλημα για την εγκατάσταση, επιβίωση και εργασία των μεταναστών είναι η ρατσιστική διάθεση των ντόπιων καθώς και τις διάφορες οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν για να συντηρήσουν τους ίδιους καθώς και τις οικογένειές τους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ-ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

Προτεινόμενες λύσεις.

Από όλα τα παραπάνω κεφάλαια καθώς και ύστερα από την μεγάλη έρευνα για την κάλυψη του παρόντος θέματος, μπορούμε ίσως να δώσουμε κάποιες ενδεικτικές λύσεις και απόψεις για την καλύτερη πολιτική διαχείριση όσο και διευθέτηση του προβλήματος της μετανάστευσης, καθώς και των διαφόρων προβλημάτων που διαρρέουν από αυτή.

Βέβαια το πρόβλημα της μετανάστευσης αποτελεί μείζον πρόβλημα για την Ελληνική κοινωνία και είναι παρά πολύ δύσκολο να διευθετηθεί. Μπορεί όμως, με την υλοποίηση κάποιων προτάσεων να αμβλυνθεί.

- Πρώτα απ' όλα πρέπει να ολοκληρωθεί το νομοθετικό πλαίσιο για θέματα που αφορούν, την περίθαλψη των μεταναστών, την προστασία τους μέσα από το κοινωνικό προγραμματισμό, καθώς και την προσπάθεια της ένταξής τους (όσο αυτό είναι δυνατόν) στην Ελληνική κοινωνία. Βέβαια οι παραπάνω προτάσεις ευελπιστούν να πραγματοποιηθούν μέσα από το καινούριο νομοσχέδιο που έχει

πρόσφατα ψηφισθεί από το Ελληνικό κοινοβούλιο μέσα από το Ν2910/2001.

- Θα ήταν ακόμα καλύτερο, οι υπηρεσίες που ασχολούνται με τους μετανάστες, πρόσφυγες και αλλοδαπούς να τεθούν σε ένα ενιαίο φορέα έτσι ώστε να υπάρχει καλύτερος συντονισμός για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων τους.
- Χρειάζεται μια βασική υποδομή που θα έχει να κάνει με την επικοινωνία των αλλοδαπών και τις αντίστοιχες υπηρεσίες.
- Υποχρεωτική θα πρέπει να γίνει η εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας των ανήλικων μεταναστών με ταυτόχρονη παροχή κινήτρων για την ευκολότερη ένταξη των αλλοδαπών στην Ελληνική κοινωνία.
- Αυστηρότερα μέτρα θα μπορούσαν να ίσως να επιληφθούν όσον αφορά την ασφάλιση των μεταναστών και αλλοδαπών, έτσι ώστε να μη γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους εκάστοτε εργοδότες.
- Θα μπορούσε ακόμα να παρέχεται σε παγκόσμιο επίπεδο, όσο το δυνατόν μεγαλύτερη υλική και οικονομική ενίσχυση και στήριξη στις χώρες προέλευσης μεταναστών.

Κλείνοντας την παρούσα εργασία θα μπορούσαμε να επισημάνουμε κάποια σημεία τα οποία ίσως αποτελούν τροχοπέδη απέναντι σε οποιεσδήποτε αποφάσεις για την άμβλυνση των προβλημάτων της μετανάστευσης.

Διανύοντας μια εποχή γενικών αναταραχών τόσο σε στενό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, μια εποχή γενικής σύγχυσης και προβληματισμών, ο εθνικισμός με τη μορφή ξενοφοβίας έχει πάρει σημαντικές συνέπειες και διαστάσεις. Κατ' αυτό τον τρόπο ο πολίτης αποπροσανατολίζεται από τα καυτά οικονομικά προβλήματα, αφού πιστεύει ότι υπεύθυνος είναι ο ξένο, ο μετανάστης. Έτσι συμπεριφέρεται βίαια εναντίον του, τον αντιμετωπίζει ρατσιστικά, υπεροπτικά και δε διστάζει να ζητήσει την απέλασή του, πιστεύοντας ότι με αυτό τον τρόπο θα λυθούν τα προβλήματά του.

Στην πατρίδα μας ο πολίτης στρέφεται κυρίως ενάντια στον Αλβανό μετανάστη κατηγορώντας τον για την αύξηση της ανεργίας. Αγνοεί όμως το γεγονός ότι τις εργασίες που αναλαμβάνει εκείνος δεν θα τα αναλάμβανε ποτέ ο ίδιος διότι τις θεωρεί «κατώτερες», είναι επίπονες και συνήθως χειρονακτικές και όχι σπάνια ο μετανάστης πέφτει θύμα εκμεταλλεύσεις από τον εργοδότη του.

Επιπλέον ξεχνά ότι πριν από λίγες δεκαετίες ο Έλληνας αντιμετωπιζόταν με τον ίδιο τρόπο από το Γερμανό, όπως ο Αλβανός από τον Έλληνα σήμερα και αρχικά ζούσε σε άθλιες συνθήκες. Βέβαια την εποχή εκείνη η Γερμανία όπως και η Γαλλία «φιλοξενούσαν» στα εργοστάσια και στις κατασκευές τους μετανάστες γιατί προσέφεραν σημαντική βοήθεια για την ανάπτυξη της βιομηχανίας τους και την ανοικοδόμησή τους μετά τον παγκόσμιο πόλεμο. Αργότερα η οικονομική κρίση επέφερε σημαντικές ανακατατάξεις και προβλήματα, για τα οποία κατηγορήσαν οι εξουσίες τους μετανάστες, αποπροσανατολίζοντας τους πολίτες ώστε να μην αντιδράσουν και αγωνιστούν για αλλαγή του συστήματος.

Από τα παραπάνω αποκομίζουμε το συμπέρασμα ότι σήμερα αναβιώνουν ρατσιστικές αντιλήψεις. Επιβάλλεται λοιπόν να γίνει συνείδηση όλων πως η αρμονική συνεργασία μεταξύ των λαών, προάγει τον πολιτισμό, τον διεθνοποιεί διατηρώντας παράλληλα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε λαού, ενώ ο ρατσισμός και η ξеноφοβία αποτελούν την δαμόκλειο σπάθη της πολιτιστικής ανάπτυξης γενικότερα.

~p~

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΓΕΤΙΜΗΣ Π.- ΓΡΑΒΑΝΙΤΗΣ Δ. *«Κοινωνικό Κράτος και Κοινωνική Πολιτική. Η σύγχρονη προβληματική».* Εκδόσεις ΘΕΜΕΛΙΟ, Αθήνα 1993.

ΠΕΤΜΕΤΣΙΔΟΥ – ΤΟΥΛΟΥΒΗ Μ. *«Κοινωνικές Ανισότητες και Κοινωνική Πολιτική».* Εκδόσεις ΕΞΑΝΤΑΣ, Αθήνα 1992.

ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ Π. *«Κοινωνική Πρόνοια. Μια γενική θεώρηση».* Β' έκδοση. Εκδόσεις ΕΛΛΗΝ, Αθήνα 1996.

ΠΕΤΡΙΝΙΩΤΗ Ξ. *«Η μετανάστευση προς την Ελλάδα».* Εκδόσεις ΟΔΥΣΣΕΑΣ, Βιβλιοθήκη Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων, Α' έκδοση, Αθήνα 1993.

Υπουργείο Κοινωνικών Υπηρεσιών, *«Η Πολιτική της Κοινωνικής Πρόνοιας».* Εκδόσεις Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα 1980.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ Σ. *«Η μετανάστευση και η επίδραση στην ανθρώπινη συμπεριφορά».* Κοινωνική Εργασία, τεύχος 9^ο & 10^ο, 1988.

ΠΙΕΡΡΟΣ Φ.- ΜΗΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ- ΔΩΡΗ Λ. *«Η Κοινωνική Πολιτική της Ε.Ο.Κ. Ενημερωτικός οδηγός προσανατολισμού».* Εκδόσεις ΠΑΠΑΖΗΣΗ, Αθήνα 1992.

ΦΕΚ Α΄ Τεύχος, Αρ. Φύλλου 91, 2 Μαΐου 2001. *Νόμος υπ' αριθμόν 2910 «Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική επικράτεια. Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις».*

ΦΕΚ Α΄ Τεύχος, Αρ. Φύλλου 283, 31 Δεκεμβρίου 1996. *Νόμος υπ' αριθμόν 2452 «Ρύθμιση θεμάτων προσφύγων κατά τροποποίηση των διατάξεων του Ν. 1975/1991 και άλλες διατάξεις».*

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ *«Η αντιμετώπιση των προσφύγων και των διακινούμενων εργαζόμενων από το σύστημα της ελληνικής κοινωνικής πολιτικής».* **ΤΣΙΡΩΝΗΣ- ΜΗΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ,** Σχολή ΣΔΟ (ΔΜΥΠ), Τ.Ε.Ι Καλαμάτας, 1998

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ *«Η Κοινωνική Πρόνοια στην Ελλάδα».* **ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ,** Σχολή ΣΔΟ (ΔΜΥΠ), Τ.Ε.Ι Καλαμάτας, 1996

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

«ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», 9 Σεπτεμβρίου 2001.

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», Τετάρτη 1 Δεκεμβρίου 1999.

«ΤΟ ΒΗΜΑ», 12 Απριλίου 1998.

** Υλικό για την παρούσα εργασία χρησιμοποιήθηκε επίσης από διάφορες άλλες πηγές, όπως μέσα από το διαδίκτιο του Internet καθώς και από προσωπικές συνεντεύξεις.*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 283

31 Δεκεμβρίου 1996

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2452

Ρύθμιση θεμάτων προσφύγων κατά τροποποίηση των διατάξεων του Ν. 1975/1991 και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1

Το άρθρο 24 του ν.1975/1991 (ΦΕΚ 184 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 24

Αναγνώριση και περίθαλψη προσφύγων

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης, εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καθορίζονται:

α. Η διαδικασία (κανονική και ταχύρρυθμη) εξέτασης αίτησης αλλοδαπού για την αναγνώρισή του ως πρόσφυγα και την παροχή ασύλου, ανάκλησης της αναγνώρισης, ως και απέλασης πρόσφυγα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Σύμβαση της Γενεύης της 28.7.1951, που κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (ΦΕΚ 209 Α') και στο Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31.1.1967, που κυρώθηκε με τον α.ν. 389/1968 (ΦΕΚ 125 Α').

β. Ο τρόπος συνεργασίας και ενημέρωσης της Υπάτης Αρμοστείας Προσφύγων του Ο.Η.Ε., στα πλαίσια των υποχρεώσεων που απορρέουν από τα άρθρα 35 και 36 της Σύμβασης της Γενεύης του 1951.

γ. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία έγκρισης της εισόδου και παραμονής των προστατευόμενων μελών της οικογένειας αναγνωρισμένου πρόσφυγα, στο πλαίσιο της οικογενειακής συνένωσης.

δ. Ο τύπος και το περιεχόμενο του ταξιδιωτικού εγγράφου, που εκδίδεται κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 13 της Σύμβασης του Δουβλίνου της 15ης Ιουνίου 1990 'Περί καθορισμού του κράτους - μέλους, το οποίο είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σ' ένα από τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης', που κυρώθηκε με το ν.1996/1991 (ΦΕΚ 196 Α').

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Δημόσιας Τάξης, εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καθορίζονται:

α. Η ίδρυση, διοικητική υπαγωγή και λειτουργία Κέντρων Προσωρινής Διαμονής των αιτούντων να αναγνωρισθούν ως πρόσφυγες αλλοδαπών.

β. Η διοικητική υπαγωγή και λειτουργία του κριστάμενου στο Λαύριο Αττικής Κέντρου Προσφύγων.

γ. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης ή οποιασδήποτε άλλης οικονομικής και κοινωνικής συνδρομής σε άτομα, που έχουν αναγνωρισθεί από την αρμόδια Ελληνική Αρχή ως πρόσφυγες ή έχουν υποβάλει αίτηση για αναγνώριση ή τους έχει επιτραπεί η προσωρινή διαμονή, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 25 του παρόντος νόμου, προς αντιμετώπιση επειγουσών και σοβαρών καταστάσεων ανάγκης.

3. Με απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται ο τρόπος εισαγωγής και ο χρόνος παραμονής στα κέντρα της προηγούμενης παραγράφου των αλλοδαπών που ζητούν να αναγνωρισθούν ως πρόσφυγες, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δημόσιας Τάξης, εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καθορίζονται:

α. Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής άδειας εργασίας ή άλλης βοήθειας για την επαγγελματική αποκατάσταση των αναγνωριζόμενων ως προσφύγων από τις Αρχές της χώρας μας.

β. Οι όροι με τους οποίους δύνανται να απασχοληθούν προσωρινά για κάλυψη άμεσων βιοτικών αναγκών, οι κατά το άρθρο 25 παρ. 1 του παρόντος αιτούμενοι την αναγνώρισή τους ως πρόσφυγες αλλοδαποί κατά το στάδιο εξέτασης της σχετικής αίτησης, καθώς και οι κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του ίδιου άρθρου προσωρινά διαμένοντες αλλοδαποί.

5. Οι δαπάνες που απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, καθώς και της παρ. 6 του άρθρου 25 του παρόντος νόμου βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας.

Άρθρο 2

Το άρθρο 25 του ν.1975/1991 (ΦΕΚ 184 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

Άρθρο 25

Διαδικασία αναγνώρισης προσφύγων

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της Σύμβασης του Δουβλίνου της 15.6.1990, που κυρώθηκε με το ν.1996/1991 (ΦΕΚ 196 Α'), καθώς και των άλλων διεθνών δεσμεύσεων της χώρας, ο αλλοδαπός που βρίσκεται καθ' οιονδήποτε τρόπο στο Ελληνικό έδαφος, αναγνωρίζεται ύστερα από αίτησή του ως πρόσφυγας και του παρέχεται άσυλο, εφόσον στο πρόσωπό του συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 1Α της από 28.7.1951 Διεθνούς Σύμβασης της Γενεύης 'περί της νομικής καταστάσεως των προσφύγων' (ν.δ. 3989/1959, ΦΕΚ 209 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το από 31.1.1967 Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης (α.ν. 389/1968, ΦΕΚ 125 Α').

2. Κατά προτεραιότητα και με ταχύρρυθμη διαδικασία εξετάζεται κατ' ουσία αίτηση ασύλου που:

α. Είναι προδήλως αβάσιμη, οι δε περί διώξεων ισχυρισμοί του αιτούντος είναι σαφώς ανυπόστατοι, δόλιοι ή καταχρηστικοί των διαδικασιών του ασύλου.

β. Ο αιτών προέρχεται από τρίτη ασφαλή χώρα υποδοχής, στο έδαφος της οποίας δεν κινδυνεύει να διωχθεί για κάποιον από τους προβλεπόμενους στην προαναφερόμενη Σύμβαση λόγους, ούτε να επαναπροωθηθεί στη χώρα υπηκοότητάς του ή συνήθους διαμονής του.

3. Με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου εξετάζεται και η αίτηση ασύλου που υποβάλλεται από αλλοδαπό κατά την άφιξή του σε σημείο εισόδου λιμένος ή αερολιμένος. Στην περίπτωση αυτή ο αιτών παραμένει στη ζώνη αναμονής καθ' όλο το χρόνο εξέτασης της αιτήσεώς του, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15) ημέρες. Ως ζώνη αναμονής θεωρείται ο χώρος που εκτείνεται από το σημείο επιβίβασης και αποβίβασης, μέχρι το σημείο του διαβατηριακού ελέγχου. Στην εν λόγω ζώνη επιτρέπεται η πρόσβαση της Υπάτης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους πρόσφυγες.

Με απόφαση των Υπουργών Εμπορικής Ναυτίας και Δημόσιας Τάξης ή Δημόσιας Τάξης και Μεταφορών και Επικοινωνιών δύναται να καθορίζεται αντίστοιχα εντός λιμένων ή αερολιμένων και άλλος κατάλληλος χώρος για τη φιλοξενία των αιτουμένων άσυλο. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης δύναται να καθορίζονται ως χώροι φιλοξενίας των αιτουμένων άσυλο και άλλοι κατάλληλοι χώροι που βρίσκονται εκτός λιμένων ή αερολιμένων.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις δύναται ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης, ιδίως για ανθρωπιστικούς λόγους, να εγκρίνει την προσωρινή διαμονή αλλοδαπού, του οποίου έχει απορριφθεί αίτηση για την αναγνώρισή του ως πρόσφυγα, μέχρις ότου καταστεί δυνατή η αναχώρησή του από τη χώρα.

5. Η διαμονή αλλοδαπού, κατά το χρόνο εξέτασης της αίτησης για την αναγνώρισή του ως πρόσφυγα, καθώς και η διαμονή που εγκρίνεται μετά την απόρριψη της αίτησης αναγνώρισης, είναι προσωρινές και διέπονται από τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών, Υγείας και Πρόνοιας, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται το ειδικό καθεστώς προσωρινής προστασίας συγκεκριμένης κατηγορίας αλλοδαπών που καταφεύγουν στο Ελληνικό έδαφος για λόγους ανωτέρας βίας. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία υποδοχής των εν λόγω ατόμων, ως και παροχής σ' αυτά ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης ή άλλης βοήθειας προς κάλυψη των άμεσων βιοτικών αναγκών τους.

Άρθρο 3

1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 27 του ν.1975/1991 αντικαθίσταται ως εξής:

6. Με απόφαση του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας δύναται για λόγους δημόσιου συμφέροντος και εφόσον ο υπό απέλαση εκ των εν γένει περιστάσεων κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, να διατάσσεται η κράτησή του μέχρις ότου καταστεί δυνατή η απομάκρυνσή του από το Ελληνικό έδαφος. Αν ο αλλοδαπός ασκήσει την κατά την παρ. 4 του παρόντος άρθρου προσφυγή, ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης αποφαινεται και για την κράτησή του που έχει ενδεχόμενα διαταχθεί.

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 28 του ν.1975/1991 αντικαθίσταται ως εξής:

2. Είναι μητέρα ημεδαπού ανηλίκου με τον οποίο συγκατοικεί και διατρέφει ή γονέας ημεδαπού ανηλίκου, ο οποίος έχει τη γονική μέριμνα, εκτός αν τα πρόσωπα αυτά κρίνονται επικίνδυνα για τη δημόσια ή κρατική ασφάλεια της χώρας, οπότε απελαύνονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

3. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 7 του άρθρου 33 του ν.1975/1991 καταργούνται.

Άρθρο 4

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 2168/1993

1. Η παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 2168/1993 (ΦΕΚ 147 Α') καταργείται και η περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

γ. Για τα λοιπά είδη, από δημόσια υπηρεσία ή εποπτευόμενο από το κράτος φορέα, που καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι προϋποθέσεις, ο τρόπος και η διαδικασία διενέργειας των ελέγχων και η τύχη των ακατάλληλων δειγμάτων.

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 29 του ίδιου ως άνω νόμου, όπως προστέθηκε με το άρθρο 4 του ν. 2334/1995 (ΦΕΚ 184 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

4. Η προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, η οποία έληξε την 26.6.1996, παρατείνεται μέχρι την 31.8.1997.

3. Στις χορηγούμενες από τις αστυνομικές υπηρεσίες άδειες, πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν. 2168/1993 (ΦΕΚ 147 Α') και του ν. 456/1976 (ΦΕΚ 277 Α'), επικολλάται ένσημο Ελληνικής Αστυνομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 38 του ν.1884/1990 (ΦΕΚ Β1 Α'), καθώς και ένσημο του Μετοχικού Ταμείου Στρατού, το ύψος του οποίου καθορίζεται σε ποσοστό 20% επί των εκάστοτε προβλεπόμενων, για τις ανωτέρω πράξεις, τελών χαρτοσήμου.

Άρθρο 5

Τροποποίηση - συμπλήρωση οργανικών διατάξεων Υπουργείου Δημόσιας Τάξης

1. Στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης συστάται Επιστημονικό Συμβούλιο Εκπαίδευσης, το οποίο αποτελεί συμβουλευτικό όργανο του Υπουργού σε θέματα εκπαίδευσης του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Έργο του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου είναι η μελέτη και επεξεργασία των γενικών κατευθύνσεων της παρεχόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, εκπαίδευσης και μετεκπαίδευσης του προσωπικού του Υπουργείου και η υποβολή προτάσεων για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών μεθόδων και προγραμμάτων επιλογής εκπαιδευτικού προσωπικού και μέσων.

Το ανωτέρω Συμβούλιο συγκροτείται από δύο (2) καθηγητές Α.Ε.Ι., οι οποίοι προέρχονται ένας από τη Νομική Σχολή Αθηνών και ένας από το Πάντειο Πανεπιστήμιο, κατά προτίμηση από τους διδάσκοντες στις Αστυνομικές Σχολές, έναν εκπρόσωπο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, το διευθυντή της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης/Υ.Δ.Τ. και το διευθυντή της Αστυνομικής Ακαδημίας.

Όταν στο Επιστημονικό Συμβούλιο εξετάζονται θέματα εκπαίδευσης του Πυροσβεστικού Προσωπικού τα δύο τελευταία μέλη αντικαθίστανται από το διευθυντή Εκπαίδευσης του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος και το διευθυντή της Πυροσβεστικής Ακαδημίας.

Η γραμματειακή εξυπηρέτηση του ανωτέρω συμβουλίου γίνεται από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης ορίζονται ονομαστικά τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου, ένας εκ των οποίων ορίζεται ως πρόεδρος. Τα προερχόμενα από τα Α.Ε.Ι. και Παιδαγωγικό Ινστιτούτο μέλη προτείνονται από τους αντίστοιχους φορείς.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου Εκπαίδευσης δικαιούνται αποζημίωσης, το ύψος της οποίας καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης μπορεί να συνιστώνται στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης:

α. Ειδικές επιτροπές για τη μελέτη επεξεργασία και υποβολή προτάσεων επί ειδικότερων θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, από δικαστικούς λειτουργούς, καθηγητές Πανεπιστημίου, δικηγόρους, εν ενεργεία ή όχι, υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης ή άλλων υπηρεσιών και πρόσωπα τα οποία διαθέτουν τις κατά περίπτωση απαιτούμενες γνώσεις ή εμπειρία. Η ισχύς της παρούσας διάταξης αρχίζει από 1.6.1996.

β. Μόνιμη νομοπαρασκευαστική επιτροπή και ειδικές νομοπαρασκευαστικές επιτροπές από δικαστικούς λειτουργούς, καθηγητές Πανεπιστημίου και δικηγόρους, εν ενεργεία ή όχι, καθώς και υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Καθήκοντα γραμματέων σε καθεμία από τις επιτροπές αυτές ανατίθενται με την ίδια απόφαση στο προσωπικό του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης, αναπληρούμενος από το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, μπορεί να προεδρεύει στη Μόνιμη και στις άλλες νομοπαρασκευαστικές επιτροπές που λειτουργούν στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης.

Η συμμετοχή στις ανωτέρω επιτροπές προτείνεται, των μεν δικαστικών λειτουργών κατά τις διατάξεις του

Οργανισμού Δικαστηρίων, των δε μελών του διδακτικού προσωπικού Α.Ε.Ι. από τα οικεία Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Στους προέδρους, τα μέλη και τους γραμματείς τα ανωτέρω επιτροπών καταβάλλεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 18 του ν. 1505/1984 και 8 του ν. 1810/1988.

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 7 του ν.1339/198 αντικαθίσταται ως εξής:

4. Σε περίπτωση θανάτου ή ανικανότητας, σε ποσοστό τουλάχιστον 67%, συνεπεία τραυματισμού, αστυνομικού ή πυροσβεστικού υπαλλήλου, κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής, ο σύζυγος ή ένα τέκνο αυτού προσλαμβάνεται, κατόπιν αιτήσεώς του, στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, ως διοικητικός υπάλληλος ή με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ανάλογα με τα προσόντα του, κατ' εξαίρεση των ισχυουσών διατάξεων και ανεξαρτήτως ύπαρξης κενής οργανικής θέσης, επιφυλασσομένων των διατάξεων περί κωλυμάτων διορισμού (άρθρο 21 έως 23 του π.δ/τος 611/1977). Αν οι κατά τα ανωτέρω αποβιούντες ή καθιστάμενοι ανίκανοι δεν έχουν σύζυγο ή τέκνα, το δικαίωμα διορισμού παρέχεται κατά προτεραιότητα σε έναν από τους γονείς ή μία άγαμη αδελφή ή έναν άγαμο αδελφό αυτών. Η αίτηση για πρόσληψη των δικαιούμενων προσώπων υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) ετών από την απόκτηση των απαραίτητων προσόντων διορισμού τους σε οποιαδήποτε θέση.

Της ως άνω προστασίας και μόνο για την ή το σύζυγο ή ένα τέκνο απολαμβάνουν με τις ίδιες προϋποθέσεις και τα μέλη της οικογένειας των πολιτών που τραυματίζονται θανάσιμα ή καθίστανται ανίκανοι σε ποσοστό τουλάχιστον 67%, εξαιτίας της ενεργούς συμμετοχής τους στην καταδίωξη ή σύλληψη δραστών εγκληματικών πράξεων. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών διαπιστώνεται με Ένορκη Διοικητική Εξέταση που ενεργείται μετά την υποβολή αιτήματος πρόσληψης.

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται από 1.1.1978. Για τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις αυτές και συνέβησαν πριν τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης, η ως άνω 2ετής προθεσμία αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

4. Η παρ. 2 του άρθρου 12 του ν.1481/1984 (ΦΕΚ 153 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

2. Οι παραβάτες των διατάξεων των προεδρικών διαταγμάτων της παραγράφου 1 τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών και χρηματική ποινή, εάν η παράβαση δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

5. Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 34 του ν.1481/1984 καταργείται.

6. Η διάταξη του εδαφίου ε' της παραγράφου 7 του άρθρου 2 του ν. 2346/1995 (ΦΕΚ 220 Α) εφαρμόζεται και για τις συζύγους των Αρχηγών Ελληνικής Αστυνομίας και Πυροσβεστικού Σώματος.

Άρθρο 6

Κατανομή πόρων στα Ασφαλιστικά Ταμεία του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας

1. Η συνολική κράτηση, υπέρ των δικαιούχων φορέων ασφάλισης του αστυνομικού προσωπικού, που προβλέπεται από τις διατάξεις του ν.1167/1981 (ΦΕΚ 161 Α), του ν.1169/1981 (ΦΕΚ 160 Α), του π.δ/τος 10-5/

1.7.1926 (ΦΕΚ 241 Α) και του π.δ/τος 422/1981 (ΦΕΚ 4 Α), επί των κάθε φύσεως λειτουργικών δαπανών, ιδίως προμήθειες της Ελληνικής Αστυνομίας και επί των δαπανών για κατασκευή, επισκευή και συντήρηση κτιρίων κ.λπ., καθορίζεται σε ποσοστό 6,4%, το οποίο καταβάλλεται ως ακολούθως:

α. Υπέρ Τ.Α.Α.Χ. ποσοστό 0,68%.

β. Υπέρ Τ.Α.Ο.Χ. ποσοστό 2,04%.

γ. Υπέρ Μ.Τ.Σ. ποσοστό 2,72%.

δ. Υπέρ Μ.Τ.Π.Υ. ποσοστό 0,96%.

2. Το καθαρό προϊόν από την εκποίηση του άχρηστου υλικού της Ελληνικής Αστυνομίας κατανέμεται ως ακολούθως στα δικαιούχα ταμεία:

α. Υπέρ Τ.Α.Α.Χ. ποσοστό 13,60%.

β. Υπέρ Τ.Α.Ο.Χ. ποσοστό 54,40%.

γ. Υπέρ Μ.Τ.Π.Υ. ποσοστό 32%.

Άρθρο 7

Η ακροτελεύτια διάταξη του άρθρου 1, του ν. 2298/1995 (ΦΕΚ 62 Α), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του ν. 2335/1995 (ΦΕΚ 185 Α'), και το άρθρο 28 του ν. 2439/1996 (ΦΕΚ 219 Α'), τροποποιείται ως εξής: "Οι διατάξεις του άρθρου τούτου εφαρμόζονται από την 16η Σεπτεμβρίου 1997 και εφεξής."

Άρθρο 8

1. Η παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 1867/1989 (ΦΕΚ 27 Α) "προσωπική κράτηση κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του Κώδικος Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων και άλλες διατάξεις" τροποποιείται ως εξής:

"3. Το Σ.Α.Ε. συγκαλείται τακτικά μία φορά κάθε δύο χρόνια από το Γενικό Γραμματέα Απόδημου Ελληνισμού και έκτακτα από το Γενικό Γραμματέα Απόδημου Ελληνισμού ή τα 2/3 των μελών του Σ.Α.Ε., αν προκύψουν εξαιρετικοί λόγοι σχετικοί με τα εθνικά θέματα και τα συμφέροντα των αποδήμων Ελλήνων."

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 του π.δ/τος 196/1995 (ΦΕΚ 195 Α) καταργείται.

3. Η διάταξη αυτή ισχύει από 1.12.1996.

Άρθρο 9

1. Παρατείνεται η προθεσμία έκδοσης του προεδρικού διατάγματος για τον Οργανισμό του Ιδρύματος Ελληνικού Πολιτισμού από τότε που έληξε μέχρι την 31 Ιουλίου 1997.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εξωτερικών παρατείνεται η θητεία του διοικητικού συμβουλίου του Ιδρύματος και πληρούνται οι εκάστοτε κενές θέσεις των μελών του.

Άρθρο 10

Παράταση εκτέλεσης προϋπολογισμού

Στο άρθρο 4 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α') προτίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:

"Μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών της οικονομικής και νομισματικής ενοποίησης, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δύναται με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών, η οποία εκδίδεται εντός του β' τετραμήνου του έτους, να παρατείνεται η εκτέλεση του Γενικού Κρατικού Προϋπολογισμού του ίδιου οικονομικού έτους: α) ένα μήνα, για την είσπραξη των μέχρι τη λήξη του οικονομικού έτους βεβαιωθέντων εσόδων και β) δύο μήνες για την πληρωμή εξόδων, οι σχετικές υποχρεώσεις των οποίων έχουν αναληφθεί μέχρι τη λήξη του οικονομικού έτους. Ειδικά για το Γενικό Κρατικό Προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 1996 η ανωτέρω απόφαση παράτασης της εκτέλεσής του μπορεί να εκδοθεί μέχρι τη λήξη του έτους."

Άρθρο 11

Η κατά το άρθρο 40 παρ. 1 του ν. 2257/1994 (ΦΕΚ 197 Α) θητεία των εκπροσώπων των εργαζομένων στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.Τ.Ε. λήγει μετά παρέλευση δύο (2) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της, κατά το άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135 Α'), κοινής υπουργικής απόφασης με την οποία προσαρμόζεται το καταστατικό του Ο.Τ.Ε. προς τις διατάξεις του.

Άρθρο 12

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 30 Δεκεμβρίου 1996

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΑΠ.-ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΘΕΟΔ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΙΑΝ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΜΙΑΤ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ

ΥΠΕΙΛΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΩΝ. ΓΕΙΤΟΝΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΕΥΑΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΣΤ. ΣΟΥΜΑΚΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΓΙΩΡΓ. ΡΩΜΑΙΟΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΧΑΡ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΑΝΑΠΛ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 31 Δεκεμβρίου 1996

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΥΑΓ. ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 91

2 Μαΐου 2001

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2910

Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική επικράτεια. Κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΟΡΙΣΜΟΙ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού:

α. Αλλοδαπός είναι κάθε φυσικό πρόσωπο που δεν έχει την ελληνική ιθαγένεια ή που δεν έχει ιθαγένεια.

β. Πρόσφυγες είναι οι αλλοδαποί που πληρούν τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 περί του νομικού καθεστώτος των προσφύγων και του συναφούς Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης του 1967, στους οποίους έχει αναγνωρισθεί η ιδιότητα του πρόσφυγα από τις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις ακόλουθες κατηγορίες προσώπων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις αυτού:

α. Στα πρόσωπα των οποίων η είσοδος και η έξοδος, καθώς και η εν γένει κίνηση, διαμονή, εγκατάσταση και απασχόληση στο ελληνικό έδαφος ρυθμίζονται από κανόνες του κοινοτικού δικαίου.

β. Στους πρόσφυγες. Οι πρόσφυγες υπάγονται στις ειδικές διατάξεις που τους αφορούν, εκτός αν ρητά ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του νόμου αυτού. Πρόσφυγας συνεχίζει να υπάγεται στο καθεστώς των προσφύγων, έστω και αν εξέλιπαν οι λόγοι βάσει των οποίων αναγνωρίστηκε, εφόσον λόγω μακράς διαμονής απέκτησε ισχυρούς κοινωνικούς, οικονομικούς και οικογενειακούς δεσμούς με τη χώρα.

γ. Στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951.

2. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, από τις

οποίες η μία είναι ελληνική, θεωρούνται ημεδαποί και έχουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των Ελλήνων πολιτών. Πρόσωπα που έχουν περισσότερες ιθαγένειες, στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η ελληνική, είναι υποχρεωμένα να επιλέξουν με δήλωσή τους στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης ιθαγένεια, εφόσον είναι εφοδιασμένοι με διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο του οικείου κράτους.

3. Ευνοϊκότερες ειδικές ρυθμίσεις κρατικών διμερών ή πολυμερών συμφωνιών υπερισχύουν υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΕΘΟΡΙΑΚΩΝ ΔΙΑΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 3

Σημεία εισόδου - εξόδου

1. Κάθε άτομο επιτρέπεται να εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος και να εξέρχεται από αυτό μόνο από τις ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις.

2. Με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται οι αερολιμένες, οι λιμένες και τα σημεία στα σύνορα της χώρας, μέσω των οποίων επιτρέπεται η είσοδος προσώπων στο ελληνικό έδαφος και η έξοδος από αυτό.

3. Η είσοδος και η έξοδος εκτός των μεθοριακών διαβάσεων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να επιτραπεί κατά περίπτωση, για εξαιρετικούς λόγους, με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, που καθορίζει και τον τρόπο διενέργειας του ελέγχου.

Άρθρο 4

Αστυνομικός έλεγχος

1. Κάθε άτομο που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχεται από αυτό, υποβάλλεται σε αστυνομικό έλεγχο κατά την άφιξη και την αναχώρησή του.

2. Ο αστυνομικός έλεγχος των προσώπων που εισέρχονται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και ενεργείται από τις κατά τόπους αστυνομικές αρχές.

3. Με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, Δικαιοσύνης, και Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζεται το περιεχόμενο του αστυνομι-

κού ή άλλης μορφής ελέγχου, τα όργανα ελέγχου και η διαδικασία εφαρμογής των δικαστικών και διοικητικών πράξεων, που έχουν σχέση με την είσοδο και την έξοδο προσώπων από τη χώρα.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης, καθορίζονται τα έγγραφα με τα οποία πρέπει να εφοδιάζονται οι αλλοδαποί που στερούνται ταξιδιωτικών εγγράφων και δεν καθίσταται δυνατός ο έγκαιρος εφοδιασμός τους από τις διπλωματικές αρχές της χώρας τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Άρθρο 5

Θεώρηση εισόδου

1. Ο αλλοδαπός που εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος απαιτείται να έχει διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις.

2. Τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν, εφόσον αυτό απαιτείται και θεώρηση εισόδου (VISA).

3. Η θεώρηση εισόδου χορηγείται από την ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του αλλοδαπού, αφού ληφθούν υπόψη λόγοι που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας και στη δημόσια υγεία και έχει διάρκεια τριών μηνών, αν δεν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις του παρόντος.

4. Αλλοδαποί που δεν έχουν υποχρέωση θεώρησης εισόδου επιτρέπεται να εισέρχονται ελεύθερα στο ελληνικό έδαφος και να παραμείνουν μέχρι τρεις μήνες συνολικά μέσα σε διάστημα έξι μηνών από την ημερομηνία της πρώτης εισόδου.

5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, θεώρηση εισόδου επιτρέπεται να χορηγηθεί από τις υπηρεσίες ελέγχου διαβατηρίων κατά την άφιξη του αλλοδαπού στο σημείο εισόδου, ύστερα από απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

6. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δημόσιας Τάξης και Οικονομικών καθορίζεται η διαδικασία χορήγησης θεωρήσεων εισόδου, το είδος, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης εισόδου για ειδικές περιπτώσεις, καθώς και το κατά περίπτωση επιβαλλόμενο τέλος χαρτοσήμου.

Άρθρο 6

Διέλευση αλλοδαπών

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου δεν συνιστά είσοδο στο ελληνικό έδαφος η παραμονή αλλοδαπού στη ζώνη διερχομένων αερολιμένες ή λιμένος της χώρας με σκοπό να συνεχίσει το ταξίδι του στην αλλοδαπή, με το ίδιο ή άλλο αεροσκάφος ή πλοίο.

2. Για την παραμονή στη ζώνη διερχομένων δεν απαιτείται θεώρηση εισόδου. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης επιτρέπεται για λόγους γενικότερου δημόσιου συμφέροντος ή δημόσιας τάξης και ασφάλειας να ορισθεί θεώρηση για διερχόμενους επιβάτες, πολίτες ορισμένων χωρών.

3. Ο αλλοδαπός που παραμένει στη ζώνη διερχομένων υποχρεούται να αναχωρήσει. Αν δεν αναχωρήσει, επιβιβάζεται σε αεροσκάφος ή πλοίο, με φροντίδα της αστυνομικής αρχής. Οι αερολιμενικές ή λιμενικές αρχές είναι υποχρεωμένες να συνδράμουν, εφόσον τους ζητηθεί.

4. Τα πρόσωπα που παραμένουν στη ζώνη διερχομένων υποκείνται στον έλεγχο που κρίνεται αναγκαίος από τις αρμόδιες αστυνομικές, τελωνειακές, λιμενικές και υγειονομικές αρχές.

5. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορεί να υποχρεώσουν σε άμεση αναχώρηση διερχόμενο αλλοδαπό, αν διαπιστώσουν ότι δεν έχει θεώρηση εισόδου, εφόσον απαιτείται, και επιστήριο για τη συνέχιση του ταξιδιού του, τόσο για τη χώρα προορισμού, όσο και τις ενδιάμεσες χώρες, από το έδαφος των οποίων κατ' ανάγκη θα διέλθει.

Άρθρο 7

Άρνηση εισόδου

1. Ο πρόξενος μπορεί να αρνηθεί, χωρίς αιτιολογία, τη χορήγηση θεώρησης εισόδου. Αιτιολογία απαιτείται αν ο αλλοδαπός είναι σύζυγος, ανήλικο τέκνο ή γονέας πολίτη Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Οι ελληνικές αρχές ελέγχου μπορούν να απαγορεύσουν την είσοδο στην Ελλάδα αλλοδαπού που έχει θεώρηση εισόδου, εφόσον διαπιστώσουν ότι στο πρόσωπο αυτού συντρέχει μία τουλάχιστον από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α. περιλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών, για τους οποίους υπάρχει απαγόρευση εισόδου σύμφωνα με το άρθρο 49 του νόμου αυτού,

β. η είσοδος του μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και τον Π.Ο.Υ.,

γ. το διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που κατέχει δεν εξασφαλίζει την επάνοδό του στη χώρα προέλευσης ή καταγωγής του ή σε τρίτη χώρα.

δ. έρχεται με σκοπό να παραμείνει στην Ελλάδα για λόγο για τον οποίο απαιτείται η έκδοση άδειας παραμονής και δεν έχει ακολουθήσει τη νόμιμη διαδικασία,

ε. δεν κατέχει τα απαραίτητα έγγραφα για να δικαιολογήσει το σκοπό του ταξιδιού του και τα αναγκαία για τη συντήρησή του οικονομικά μέσα. Είναι όμως δυνατόν ημεδαπός, με δήλωση υποδοχής που συντάσσεται σε ειδικό προς τούτο έντυπο και κατατίθεται ως δικαιολογητικό στις αρμόδιες για την έκδοση των θεωρήσεων ή τον διαβατηριακό έλεγχο αρχές, να αναφέρει το σκοπό του ταξιδιού του αλλοδαπού και να εγγυηθεί με την κατάθεση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ποσού, που καλύπτει τις δαπάνες τυχόν επαναπροώθησής του ή απέλασής του και ποσού ίσου με τριμηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργατή για την κάλυψη μέρους ή του συνόλου των αναγκών για τη συντήρησή του εξόδων.

3. Αλλοδαπός που έχει εισέλθει στην Ελλάδα από τη ζώνη διερχομένων και δεν του επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα προορισμού, δεν γίνεται δεκτός για επανείσοδο, εάν δεν πληροί εκ νέου τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου, εφόσον κατά την επιστροφή του μεσολάβησε εισόδός του σε τρίτη ενδιάμεση χώρα.

4. Δεν επιτρέπεται η απαγόρευση εισόδου στην Ελλάδα προσώπου που αποδεικνύεται ότι έχει την ελληνική ιθαγένεια, και αν ακόμη στερείται διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου.

Άρθρο 8

Χορήγηση και ανανέωση άδειας παραμονής

1. Αλλοδαπός που έχει λάβει θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα, για έναν από τους λόγους που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, μπορεί να ζητήσει άδεια παραμονής για τον ίδιο λόγο, εφόσον πληροί τις προβλεπόμενες από το νόμο αυτόν προϋποθέσεις.

2. Η άδεια παραμονής αλλοδαπού χορηγείται για συγκεκριμένο σκοπό, ο οποίος αναγράφεται στην αίτηση.

3. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί τη χορήγηση άδειας παραμονής στην Ελλάδα οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της θεώρησης εισόδου, να υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας ή διαμονής του αίτηση για τη χορήγηση της άδειας παραμονής.

4. Μαζί με την αίτηση πρέπει να καταθέτει αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου με τη θεώρηση εισόδου και τα λοιπά προβλεπόμενα από τον παρόντα νόμο δικαιολογητικά.

5. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση του αλλοδαπού στην αρμόδια κατά περίπτωση υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης. Η υπηρεσία αυτή εξετάζει την αίτηση μέσα σε ένα μήνα από την περιέλευσή της σε αυτήν και, αφού λάβει υπόψη τους λόγους που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας, καλεί τον αλλοδαπό σε συνέντευξη σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, ενώπιον της Επιτροπής Μετανάστευσης.

6. Η κλήση του αλλοδαπού σε συνέντευξη γίνεται με απόδειξη. Μη εμφάνιση του αλλοδαπού δικαιολογείται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Στην περίπτωση αυτήν ο αλλοδαπός καλείται εκ νέου σε συνέντευξη κατά την ίδια πιο πάνω διαδικασία. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης, η αίτηση απορρίπτεται.

7. Η άδεια παραμονής χορηγείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης.

8. Με τη διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 3-7 αυτού του άρθρου ανανεώνεται η άδεια παραμονής, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 9

Επιτροπή Μετανάστευσης

1. Σε κάθε περιφερειακή διεύθυνση αλλοδαπών και μετανάστευσης συνιστάται τριμελής Επιτροπή Μετανάστευσης, η οποία αποτελείται από δύο υπαλλήλους της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, από τους οποίους ο ένας είναι ο προϊστάμενός της, και έναν εκπρόσωπο της αστυνομικής αρχής. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας ορίζονται τα μέλη της Επιτροπής, τακτικά και αναπληρωματικά, και ο γραμματέας με τον αναπληρωτή του. Με όμοια απόφαση ορίζεται ως πρόεδρος ο προϊστάμενος της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, καθώς και εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, με τον αναπληρωτή του, από τους υπαλλήλους της διεύθυνσης αλλοδαπών και μετανάστευσης.

2. Έργο της Επιτροπής Μετανάστευσης είναι η διατύπωση γνώμης για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας παραμονής του αλλοδαπού. Η Επιτροπή για να σχηματίσει γνώμη λαμβάνει υπόψη τα προβλεπόμενα από τις επί μέρους διατάξεις του παρόντος νόμου στοιχεία και την εν γένει προσωπικότητα του αλλοδαπού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΠΑ ΛΟΓΟΥΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 10

Είσοδος για λόγους σπουδών

1. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για σπουδές σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), Ανώτερα Σχολή Εκπαιδευτικών

Τεχνολόγων Μηχανικών της Σχολής Εκπαιδευτικών Λειτουργών Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.Ε.Τ.Ε.Μ./Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.), στην Ανώτερη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών του Ε.Ο.Τ., σε Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (Τ.Ε.Ε.), σε σχολείο ελληνικής γλώσσας των Πανεπιστημίων Αθηνών ή Θεσσαλονίκης ή στο Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας Θεσσαλονίκης επιτρέπεται, εφόσον προηγουμένως λάβει θεώρηση εισόδου για το λόγο αυτόν. Στις σπουδές περιλαμβάνονται πτυχιακές και μεταπτυχιακές, καθώς και απόκτηση ειδικότητας στην περίπτωση ιατρικών σπουδών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται κατ' έτος, καθορίζεται ο αριθμός των θέσεων ανά σχολή, τμήμα ή εκπαιδευτήριο, που θα καταλαμβάνουν οι αλλοδαποί φοιτητές ή σπουδαστές.

3. Για τη χορήγηση στον αλλοδαπό θεώρησης εισόδου για σπουδές πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Να έχει γίνει δεκτός σε ένα από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

β. Να μπορεί να εξασφαλίσει τα έξοδα των σπουδών και της διαβίωσής του στην Ελλάδα.

4. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να έλθει για σπουδές στην Ελλάδα οφείλει να προσκομίσει στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας του:

α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

β. βεβαίωση του οικείου ελληνικού εκπαιδευτικού ιδρύματος ότι τον αποδέχεται να εγγραφεί σε αυτό.

γ. δήλωση ότι έχει εξασφαλίσει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για την αντιμετώπιση των δαπανών σπουδών και διαβίωσής του στην Ελλάδα.

δ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

Άρθρο 11

Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Αλλοδαπός που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για σπουδές στην Ελλάδα μπορεί να ζητήσει άδεια παραμονής για το σκοπό αυτόν, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

(α) έχει εγγραφεί στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

(β) διαθέτει επαρκείς πόρους για την κάλυψη των εξόδων παραμονής και σπουδών για το χρόνο που καλύπτει η άδεια παραμονής.

(γ) είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης.

(δ) έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. βεβαίωση εγγραφής στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

β. στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι μπορεί να καλύψει τα έξοδα διαμονής και σπουδών για το χρόνο που καλύπτει η άδεια παραμονής.

γ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση.

δ. δήλωση, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του.

ε. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

Άρθρο 12

Διάρκεια της άδειας παραμονής

Η άδεια παραμονής ισχύει για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Ο συνολικός χρόνος παραμονής δεν μπορεί να υπερβεί την προβλεπόμενη από τις οικείες διατάξεις συνολική διάρκεια σπουδών προσαυξημένη κατά το ήμισυ. Στο χρόνο αυτόν προστίθεται ένα επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας.

Άρθρο 13

Ανανέωση της άδειας παραμονής

Για την ανανέωση της άδειας παραμονής ο αλλοδαπός οφείλει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, να υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση που συνοδεύεται από βεβαίωση του οικείου εκπαιδευτικού ιδρύματος, από την οποία να προκύπτει η εγγραφή του και η συμμετοχή του στις εξετάσεις.

Άρθρο 14

Επαγγελματική κατάρτιση

1. Επαγγελματική κατάρτιση για την εφαρμογή του παρόντος είναι η φοίτηση σε Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2009/1992 (ΦΕΚ 18 Α'), όπως ισχύει κάθε φορά. Της εν λόγω κατάρτισης μπορεί να προηγείται ένα προπαρασκευαστικό έτος εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε Σχολείο της Νέας Ελληνικής Γλώσσας Ελληνικού Πανεπιστημίου.

2. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για κατάρτιση σε δημόσια ή ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. επιτρέπεται εφόσον ο αλλοδαπός γίνει δεκτός από αυτά και χορηγηθεί σχετική έγκριση φοίτησης από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.

3. Η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για την παρακολούθηση αδιαβάθμητου εκπαιδευτικού επιπέδου προγραμμάτων σε εργαστήρια ελεύθερων σπουδών επιτρέπεται, εφόσον ο αλλοδαπός γίνει δεκτός από αυτά και η σχετική βεβαίωση του εργαστηρίου ότι γίνεται δεκτός και για τη διάρκεια των σχετικών προγραμμάτων θεωρηθεί από την αρμόδια υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

4. Η θεώρηση εισόδου και η άδεια παραμονής, καθώς και η ανανέωσή της χορηγούνται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 10 έως 13 του νόμου αυτού, που εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 15

Αλλαγή κατεύθυνσης σπουδών

Αλλοδαπός ο οποίος έχει λάβει άδεια παραμονής για σπουδές στην Ελλάδα, μπορεί να αλλάξει κατεύθυνση σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και υπό την προϋπόθεση ότι ο συνολικός χρόνος παραμονής που προβλεπόταν για τις αρχικές σπουδές δεν θα ξεπεραστεί.

Άρθρο 16

Συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα

Αλλοδαποί που μετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υπότροφοι υπουργείων, οργανισμών και του Ι.Κ.Υ., γίνονται δεκτοί για παραμονή στη χώρα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8 έως 13 του νόμου αυτού που εφαρμόζονται αναλόγως. Με απόφαση

των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Δημόσιας Τάξης μπορεί να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτού του άρθρου.

Άρθρο 17

Σπουδές σε στρατιωτικές σχολές

Αλλοδαποί που έχουν γίνει δεκτοί για φοίτηση στις Σχολές των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή Ακαδημίες του Εμπορικού Ναυτικού λαμβάνουν άδεια παραμονής για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους σε αυτές.

Άρθρο 18

Επαγγελματική δραστηριότητα αλλοδαπών φοιτητών και σπουδαστών

Αλλοδαποί που έχουν λάβει άδεια παραμονής για λόγους σπουδών, σύμφωνα με τα άρθρα 8 έως 16 του νόμου αυτού, επιτρέπεται να ασκούν μόνο μερική απασχόληση, αφού λάβουν άδεια εργασίας για μερική απασχόληση από το νομάρχη, που χορηγείται με την επίδειξη της άδειας παραμονής τους. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται σε αυτούς οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας για τη μερική απασχόληση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 19

Χορήγηση άδειας εργασίας

1. Επιτρέπεται η είσοδος αλλοδαπού στην Ελλάδα για απασχόληση με σχέση εξαρτημένης εργασίας σε συγκεκριμένο εργοδότη και για συγκεκριμένο είδος απασχόλησης, αν του χορηγηθεί άδεια εργασίας από το νομάρχη.

2. Ο Ο.Α.Ε.Δ. κατάρτιζει στο τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους έκθεση, στην οποία καταχωρούνται οι υπάρχουσες ανάγκες σε εργατικό δυναμικό στην επικράτεια και οι κενές θέσεις εργασίας κατά ειδικότητα και περιφέρεια που μπορεί να καλυφθούν από αλλοδαπούς. Κατά την κατάρτιση της έκθεσης λαμβάνονται υπόψη το συμφέρον της εθνικής οικονομίας, η προσφορά εργασίας από ημεδαπούς και αλλοδαπούς και η ζήτηση. Με βάση αυτήν την έκθεση καθορίζονται, με απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εξωτερικών, ο ανώτατος αριθμός αδειών εργασίας που χορηγούνται κάθε έτος σε αλλοδαπούς κατά ιθαγένεια, νομό, είδος και διάρκεια απασχόλησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στις ελληνικές προξενικές αρχές και στα Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας που λειτουργούν στο εξωτερικό και στις υπηρεσίες εργασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

3. Τα Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας εξωτερικού καλούν με ανακοινώσεις τους, που μπορεί να δημοσιεύονται στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, τους ενδιαφερομένους αλλοδαπούς να υποβάλλουν αιτήσεις για εργασία στην Ελλάδα. Με βάση τις αιτήσεις αυτές καταρτίζονται ονομαστικές καταστάσεις αλλοδαπών που επιθυμούν να εργασθούν ως μισθωτοί στην Ελλάδα και τις αποστέλλουν στον Ο.Α.Ε.Δ. και στις υπηρεσίες εργασίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

4. Ο εργοδότης για να προσλάβει προσωπικό με σύμβαση

εξαρτημένης εργασίας υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

5. Αν οι θέσεις που ζητούνται δεν καλύπτονται από ημεδαπούς ή αλλοδαπούς που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, ο Ο.Α.Ε.Δ. μπορεί να εγκρίνει την κάλυψη των θέσεων αυτών από αλλοδαπούς που δεν διαμένουν στην Ελλάδα. Αν ο Ο.Α.Ε.Δ. εγκρίνει την κάλυψη των θέσεων αυτών από το εξωτερικό, ο εργοδότης επιλέγει από τις ονομαστικές καταστάσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3 αυτού του άρθρου τους αλλοδαπούς που τον ενδιαφέρουν και υποβάλλει αίτηση στο νομάρχη για τη χορήγηση άδειας εργασίας σε αυτούς.

6. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τα εξής έγγραφα:

α. βεβαίωση του εργοδότη ότι θα προσλάβει τους συγκεκριμένους αλλοδαπούς και ότι αναλαμβάνει τις δαπάνες διαβίωσής τους μέχρι να λάβουν άδεια παραμονής ή, αν δεν τους χορηγηθεί άδεια, μέχρι να αναχωρήσουν από τη χώρα.

β. εγγυητική επιστολή τράπεζας ποσού ίσου τουλάχιστον με τις τριμηνιαίες αποδοχές ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη των δαπανών τριμηνιαίας διαβίωσης του αλλοδαπού στην Ελλάδα και ποσού που καλύπτει τις δαπάνες επαναπροώθησής του ή απέλασής του στη χώρα προέλευσής.

7. Η άδεια εργασίας χορηγείται από το νομάρχη, ύστερα από γνώμη της αστυνομικής αρχής του νομού για θέματα που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας.

8. Η άδεια εργασίας χορηγείται για περίοδο μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανανέωση είναι η ύπαρξη σύμβασης εργασίας και η εκπλήρωση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων εκ μέρους του αλλοδαπού. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί την ανανέωση οφείλει, πριν από τη λήξη της άδειας εργασίας, να υποβάλλει αίτηση στο νομάρχη για ανανέωση με τα σχετικά δικαιολογητικά.

9. Ο νομάρχης διαβιβάζει την άδεια εργασίας στο ελληνικό προξενείο για να δοθεί θεώρηση εισόδου και την κοινοποιεί στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης.

Άρθρο 20

Θεώρηση εισόδου

Για τη χορήγηση σε αλλοδαπό θεώρησης εισόδου για την απασχόλησή του με σχέση εξαρτημένης εργασίας απαιτείται να συγκεντρωθούν στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του τα εξής έγγραφα:

α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο και πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών, που προσκομίζει ο αλλοδαπός και

β. άδεια εργασίας για το συγκεκριμένο αλλοδαπό που διαβιβάζει ο νομάρχης.

Άρθρο 21

Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Στον αλλοδαπό που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την παροχή εξαρτημένης εργασίας στην Ελλάδα χορηγείται άδεια παραμονής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. έχει άδεια εργασίας,

β. έχει συνάψει σύμβαση εργασίας,

γ. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργατικού ατυχήματος ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

δ. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού συνοδεύεται από:

α. άδεια εργασίας,

β. σύμβαση εξαρτημένης εργασίας,

γ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργατικού ατυχήματος ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

δ. δήλωση, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του,

ε. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

Άρθρο 22

Διάρκεια και ανανέωση άδειας παραμονής

1. Η άδεια παραμονής για την παροχή εξαρτημένης εργασίας χορηγείται για ένα έτος και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για όσο χρόνος ισχύει η άδεια εργασίας. Για την ανανέωση ο αλλοδαπός οφείλει δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της άδειας παραμονής, να υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση και δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι:

α. έχει άδεια εργασίας,

β. έχει εκπληρώσει τις φορολογικές και ασφαλιστικές του υποχρεώσεις,

γ. εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21.

2. Μετά την πάροδο έξι ετών, η ανανέωση της άδειας παραμονής γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και έχει διετή διάρκεια. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης να χορηγείται άδεια παραμονής αόριστης διάρκειας. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8 αυτού του νόμου.

3. Ο αλλοδαπός επιτρέπεται να συνάπτει σύμβαση εργασίας με άλλο εργοδότη κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας εργασίας και της άδειας παραμονής του. Για τη μεταβολή αυτή οφείλει να ενημερώνει άμεσα τον οικείο νομάρχη.

Άρθρο 23

1. Οι διατάξεις των άρθρων 19, 20, 21 και 22 του νόμου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στους αλλοδαπούς που επιθυμούν να εισέλθουν στην Ελλάδα για την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου.

2. Για την ανανέωση της άδειας εργασίας και της άδειας παραμονής των αλλοδαπών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αντί της σύμβασης παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου μπορεί να προσκομίζεται δήλωση του εργοδότη ότι θα απασχολήσει τον αλλοδαπό σε συγκεκριμένη εργασία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ή βιβλιάριο ενσήμων ασφαλιστικού οργανισμού, από το οποίο να προκύπτει ότι ο αλλοδαπός έχει πραγματοποιήσει αριθμό ημερομισθίων ίσο τουλάχιστον με το μισό των εργασμών ημερών που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από την έκδοση της άδειας εργασίας μέχρι την υποβολή της αίτησής του για την ανανέωσή της.

Εποχιακή εργασία αλλοδαπών

1. Εποχιακή εργασία αλλοδαπού είναι η απασχόλησή του στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα μέχρι έξι συνολικά μήνες ανά ημερολογιακό έτος σε τομέα δραστηριότητας που συναρτάται με το ρυθμό των εποχών, με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου για συγκεκριμένο εργοδότη και είδος απασχόλησης και υπό την προϋπόθεση ότι ο αλλοδαπός δεν διατηρεί μόνιμη κατοικία στην Ελλάδα.

2. Ο εργοδότης που επιθυμεί να απασχολήσει αλλοδαπό για εποχιακή εργασία οφείλει να λάβει προηγούμενη έγκριση του Ο.Α.Ε.Δ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 19 του παρόντος, ύστερα από αίτησή του προς την αρμόδια υπηρεσία εργασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τουλάχιστον τρεις μήνες πριν από την έναρξη των εργασιών του. Η αίτηση διαβιβάζεται στον Ο.Α.Ε.Δ. Κατά τα λοιπά η εισοδος και παραμονή αλλοδαπών για εποχιακή εργασία στην Ελλάδα ρυθμίζονται από διμερείς ή πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ

ΕΙΣΟΔΟΣ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Άρθρο 25

Θεώρηση εισόδου

1. Είσοδος για την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας είναι η είσοδος στη χώρα αλλοδαπού φυσικού προσώπου με σκοπό την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας χωρίς εξάρτηση από κάποιον εργοδότη.

2. Επιτρέπεται η είσοδος αλλοδαπού στη χώρα, προκειμένου αυτός να ασκήσει ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, εφόσον σωρευτικώς:

α. διαθέτει επαρκείς πόρους για την άσκηση της δραστηριότητας,

β. η δραστηριότητα συμβάλλει στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

3. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας υποβάλλεται στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του αλλοδαπού και συνοδεύεται από τα εξής έγγραφα:

α. οικονομοτεχνική μελέτη, στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον το είδος και το ύψος της επένδυσης, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης.

β. πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας της χώρας προέλευσης,

γ. στοιχεία που αποδεικνύουν την επιστημονική ή τεχνική ή επαγγελματική του κατάρτιση, ως προς τη δραστηριότητα που επιθυμεί να ασκήσει.

δ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

4. Η αίτηση με τα δικαιολογητικά διαβιβάζεται στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης στην περιφέρεια της οποίας βρίσκεται ο δήμος ή η κοινότητα, όπου προσπίθεται να εγκατασταθεί και να ασκήσει τη δραστηριότητα που επιθυμεί.

5. Η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης εξετάζει την σκοπιμότητα άσκησης της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας. Η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης μπορεί να απαιτεί από τον αλλοδαπό να προσκομίσει και πρόσθετα δικαιολογητικά. Αν η υπηρεσία κρίνει σκόπιμη την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας, διαβιβάζει την αίτηση μαζί με τα σχετικά έγγραφα στο αρμόδιο κα-

τά περίπτωση όργανο ή υπηρεσία, το οποίο, αφού προβεί στον προβλεπόμενο από το νόμο έλεγχο, χορηγεί στον αλλοδαπό την προβλεπόμενη άδεια άσκησης της συγκεκριμένης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας. Αν από το νόμο δεν προβλέπεται χορήγηση άδειας άσκησης της συγκεκριμένης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, η άδεια αυτή χορηγείται από την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης του τόπου όπου ο αλλοδαπός προτίθεται να ασκήσει τη δραστηριότητα αυτήν.

6. Η άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας αποστέλλεται στην ελληνική προξενική αρχή, η οποία τη γνωστοποιεί στον ενδιαφερόμενο.

7. Στον αλλοδαπό που έχει λάβει άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας χορηγείται από το ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας του θεώρηση εισόδου.

Άρθρο 26

Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Στον αλλοδαπό, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου στην χώρα για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, χορηγείται άδεια παραμονής εφόσον:

α. είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,

β. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού συνοδεύεται και από:

α. στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι μπορεί να καλύψει τα έξοδα παραμονής του και της δραστηριότητας που θα ασκήσει.

β. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση.

γ. δήλωση στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του.

δ. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.), μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

Άρθρο 27

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας παραμονής

1. Η άδεια παραμονής χορηγείται για δύο έτη και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα.

2. Η ανανέωση χορηγείται εφόσον:

α. η συγκεκριμένη δραστηριότητα πραγματι εξακολουθεί να ασκείται,

β. πρόκειται για την ίδια δραστηριότητα ή συνέχεια ή εξέλιξη της αρχικής δραστηριότητας.

γ. έχει εκπληρώσει τις φορολογικές και ασφαλιστικές του υποχρεώσεις.

3. Η αίτηση για την ανανέωση υποβάλλεται δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του και συνοδεύεται από

α. τα δικαιολογητικά από τα οποία προκύπτει ότι πληροί τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου,

β. τα δικαιολογητικά της παρ. 2 του άρθρου 26.

4. Μετά την πάροδο έξι ετών, η ανανέωση της άδειας παραμονής γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και έχει διετή διάρκεια. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί, με απόφαση του

Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, να χορηγείται άδεια παραμονής αόριστης διάρκειας. Και στις δύο αυτές περιπτώσεις κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8.

5. Αν η άδεια παραμονής ανακληθεί ή δεν ανανεωθεί, επιτρέπεται να χορηγηθεί στον αλλοδαπό προθεσμία μέχρι έξι μηνών για την αναχώρησή του από την Ελλάδα, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την εκκαθάριση της επιχείρησής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΓΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΝΩΣΗ

Άρθρο 28

Θεώρηση εισόδου

1. Ο αλλοδαπός που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα επί δύο τουλάχιστον έτη μπορεί να ζητήσει την εισοδο και την εγκατάσταση στη χώρα μελών της οικογένειάς του εφόσον:

α. τα μέλη της οικογένειάς του πρόκειται να κατοικήσουν μαζί του.

β. ο αιτών αλλοδαπός αποδεικνύει ότι διαθέτει προσωπικό εισόδημα σταθερό και επαρκές για τις ανάγκες της οικογένειάς του, που δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το ημερομίσθιο του ανειδίκευτου εργάτη, καθώς και κατάλληλο κατάλυμα και ασφάλιση υγειονομικής περίθαλψης, που μπορεί να καλύψει και τα μέλη της οικογένειάς του που θα συντηρούνται από αυτόν.

2. Ως μέλη οικογένειάς του αλλοδαπού που εισέρχονται στη χώρα στο πλαίσιο της οικογενειακής συνένωσης νοούνται:

α. ο σύζυγος,
β. τα κάτω των 18 ετών άγαμα τέκνα του,
γ. τα κάτω των 18 ετών άγαμα τέκνα του συζύγου του, εφόσον του έχει ανατεθεί η άσκηση της γονικής μέριμνας.

3. Ο αλλοδαπός υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση για τη χορήγηση άδειας εισόδου για οικογενειακή συνένωση. Η αίτηση αυτή συνοδεύεται από:

α. αντίγραφο της άδειας παραμονής,
β. αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος ή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου οικονομικού έτους πριν την υποβολή της αίτησης,
γ. πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασής του, από το οποίο προκύπτει ο συγγενικός δεσμός,
δ. δήλωσή του, ότι τα μέλη της οικογένειάς του θα κατοικήσουν μαζί με τον αλλοδαπό.

4. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση του αλλοδαπού στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης.

5. Ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας αποφαινεται, ύστερα από γνώμη της αστυνομικής αρχής, για θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου. Αν αποφανθεί θετικά, η οικεία ελληνική προξενική αρχή χορηγεί στα μέλη της οικογένειάς του αλλοδαπού τη θεώρηση εισόδου για οικογενειακή συνένωση, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 7 αυτού του νόμου.

Άρθρο 29

Χορήγηση άδειας παραμονής

1. Η αίτηση μέλους της οικογένειάς αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής για οικογενειακή συνένωση

πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι το μέλος της οικογένειάς δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας. Για τα ανήλικα τέκνα η αίτηση υποβάλλεται από εκείνον που ασκεί τη γονική μέριμνα. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

2. Στους ανήλικους αλλοδαπούς που έχουν συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας τους χορηγείται ατομική άδεια παραμονής, η οποία λήγει με τη λήξη της άδειας παραμονής εκείνου που ασκεί τη γονική μέριμνα. Για όσους δεν έχουν συμπληρώσει το παραπάνω έτος της ηλικίας τους, καθώς και για τέκνα αλλοδαπών που γεννιούνται στην Ελλάδα, η παραμονή τους καλύπτεται από την άδεια παραμονής εκείνου που ασκεί τη γονική μέριμνα.

Άρθρο 30

Διάρκεια και ανανέωση της άδειας παραμονής

1. Η άδεια παραμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους, μπορεί να ανανεώνεται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και ακολουθεί την τύχη της άδειας παραμονής του αλλοδαπού.

2. Αλλοδαπός που επιθυμεί την ανανέωση της άδειας παραμονής για λόγους οικογενειακής συνένωσης υποχρεούται, δύο τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της, να υποβάλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του σχετική αίτηση. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 8 του νόμου αυτού.

Άρθρο 31

Άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας από μέλη οικογένειάς αλλοδαπού

Τα πρόσωπα που γίνονται δεκτά για λόγους οικογενειακής συνένωσης επιτρέπεται να εργάζονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή να παρέχουν ανεξάρτητες υπηρεσίες ή έργο ή να ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα. Προς το σκοπό αυτόν απαιτείται να λαμβάνουν άδεια εργασίας ή άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, προσκομίζοντας την άδεια παραμονής λόγω οικογενειακής συνένωσης, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των παραγράφων δ.ι., γ.ι. και β.ι. του άρθρου 66 του παρόντος ως προς τη διαδικασία και τα λοιπά απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Άρθρο 32

Αυτοτελής άδεια παραμονής μελών οικογένειάς αλλοδαπού

1. Πρόσωπα που έχουν γίνει δεκτά για λόγους οικογενειακής συνένωσης μπορούν να αποκτήσουν αυτοτελές δικαίωμα παραμονής στην Ελλάδα όταν:

α. ενηλικιωθούν,
β. αποβιώσει ο αλλοδαπός,
γ. ο αλλοδαπός ασκεί βία στα πρόσωπα αυτά,
δ. εκδοθεί απόφαση διαζυγίου του αλλοδαπού.

2. Η αίτηση για τη χορήγηση αυτοτελούς άδειας παραμονής συνοδεύεται ιδίως από ληξιαρχική πράξη γέννησης ή θανάτου ή δικαστική απόφαση διαζυγίου.

3. Η διάρκεια της αυτοτελούς άδειας παραμονής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος και μπορεί να ανανεωθεί για ένα ακόμη έτος. Περαιτέρω ανανέωσή της επιτρέπεται μόνο για λόγο που προβλέπεται από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 33

Άδεια παραμονής αλλοδαπού, συζύγου Έλληνα ή πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Στον αλλοδαπό, σύζυγο ημεδαπού ή πολίτη χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης χορηγείται άδεια παραμονής διάρκειας μέχρι πέντε ετών. Η άδεια αυτή ανανεώνεται κάθε φορά με τη λήξη της για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε έτη και επέχει θέση άδειας εργασίας.

2. Η άδεια αυτή δεν χορηγείται ή, αν έχει ήδη χορηγηθεί, ανακαλείται, εφόσον διαπιστωθεί ότι ο γάμος τελέστηκε με κύριο σκοπό την καταστράτηγηση των διατάξεων του παρόντος νόμου, προκειμένου ο αλλοδαπός να αποκτήσει άδεια παραμονής ή την ελληνική ιθαγένεια. Ο γάμος θεωρείται ότι έχει τελεσθεί για το σκοπό αυτόν ιδίως όταν δεν υπάρχει συμβίωση των δύο συζύγων ή δυνατότητα επικοινωνίας ή όταν ο ένας σύζυγος αγνοεί στοιχεία της ταυτότητας του άλλου συζύγου. Στις περιπτώσεις αυτές η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης προβαίνει στους αναγκαίους ελέγχους για να διαπιστώσει τα στοιχεία ή άλλα περιστατικά από τα οποία αποδεικνύεται ή τεκμαίρεται ο παραπάνω σκοπός τέλεσης του γάμου. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται και στη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΓΙΑ ΑΛΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ

Άρθρο 34

Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών αθλητών και προπονητών

1. Η είσοδος στη χώρα αλλοδαπών αθλητών και προπονητών αθλήματος, που έχει αναγνωρισθεί από τις ελληνικές αθλητικές αρχές, για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψή τους σε αναγνωρισμένο αθλητικό σωματείο σε Αθλητική Ανώνυμη Εταιρία (Α.Α.Ε.) ή σε Τμήμα Αμειβομένων Αθλητών (Τ.Α.Α.), επιτρέπεται ύστερα από έγκριση της ελληνικής αθλητικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος και χορήγηση θεώρησης εισόδου.

2. Ο αλλοδαπός αθλητής ή προπονητής που επιθυμεί να έλθει στην Ελλάδα εν όψει εγγραφής, μεταγραφής ή πρόσληψης, οφείλει να προσκομίσει στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας του:

α. διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο,

β. έγκριση της ελληνικής ομοσπονδίας του οικείου αθλήματος για την είσοδό του στην Ελλάδα για εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψη,

γ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

3. Αλλοδαπός αθλητής ή προπονητής, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την εγγραφή, μεταγραφή ή πρόσληψη, μπορεί να ζητήσει άδεια παραμονής, εφόσον σωρευτικώς:

(α) έχει εγγραφεί, μεταγραφεί ή προσληφθεί σε ελληνικό αθλητικό σωματείο, Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α.,

(β) είναι υγιής και ασφαλισμένος για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης,

(γ) έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

4. Η αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. αντίγραφο της έγγραφης συμφωνίας συνεργασίας, αν πρόκειται για εγγραφή ή μεταγραφή αθλητή σε ερασιτεχνικό σωματείο ή της σύμβασης εργασίας, αν πρόκειται για εγ-

γραφή ή μεταγραφή επαγγελματία ή αμειβόμενου αθλητή ή για πρόσληψη προπονητή με το συγκεκριμένο αθλητικό σωματείο Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. στην ελληνική γλώσσα,

β. πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

γ. δήλωση στην οποία αναγράφεται η διεύθυνση του καταλύματός του.

δ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος στην Ελλάδα για κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση,

ε. βεβαίωση της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, με την οποία πιστοποιείται ότι ο αθλητής έχει δικαίωμα να ενταχθεί στη δύναμη αθλητικού σωματείου, Α.Α.Ε. ή Τ.Α.Α. του οικείου αθλήματος ή ότι ο προπονητής έχει τα νόμιμα προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματος του.

5. Η άδεια παραμονής χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα διατηρείται σε ισχύ η έγγραφη συμφωνία συνεργασίας ή η σύμβαση εργασίας του αλλοδαπού. Αν η συμφωνία αυτή παραταθεί, ανανεώνεται ισόχρονα και η άδεια παραμονής.

Άρθρο 35

Είσοδος και παραμονή μελών διοικητικού συμβουλίου, διαχειριστών και προσωπικού εταιριών

1. Επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα, αφού προηγουμένως λάβουν ειδική θεώρηση εισόδου:

α. Αλλοδαποί, μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές και ανώτατα διευθυντικά στελέχη (γενικοί διευθυντές και διευθυντές) θυγατρικών εταιριών και υποκαταστημάτων αλλοδαπών εταιριών που ασκούν νομίμως εμπορική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

β. Το αλλοδαπό υπαλληλικό προσωπικό που απασχολείται αποκλειστικώς σε εταιρίες που έχουν υπαχθεί σε διατάξεις του Α.Ν. 89/1967 (ΦΕΚ 132 Α), Α.Ν. 378/1968 (ΦΕΚ 82 Α) και του άρθρου 25 του Ν. 27/1975 (ΦΕΚ 77 Α), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του Ν. 2234/ 1994 (ΦΕΚ 142 Α), καθώς και σε επιχειρήσεις του Ν.Δ. 2687/ 1953 (ΦΕΚ 317 Α).

γ. Αλλοδαποί τεχνικοί που απασχολούνται σε βιομηχανίες ή μεταλλεία υπό τους όρους που προβλέπονται στον Α.Ν. 448/1968 (ΦΕΚ 130 Α).

δ. Αλλοδαποί, προερχόμενοι από τρίτες χώρες, οι οποίοι εργάζονται σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποσπώνται στην Ελλάδα σε θυγατρικές εταιρίες ή υποκαταστήματα αυτών των επιχειρήσεων.

ε. Άλλες κατηγορίες αλλοδαπών που μπορεί να καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

2. Οι αλλοδαποί που επιθυμούν να εισέλθουν στην Ελλάδα για τον σκοπό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 προσκομίζουν στο ελληνικό προξενείο του τόπου κατοικίας τους:

(α) διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

(β) βεβαίωση της εταιρίας ότι θα απασχοληθούν σε αυτή στην Ελλάδα. Κατ' εξαίρεση κατά την αρχική εγκατάσταση των εταιριών της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 και για

τη θεώρηση εισόδου του νόμιμου εκπροσώπου αυτών, αντί της βεβαίωσης της εταιρίας, πρέπει να προσκομίζεται βεβαίωση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, κατά περίπτωση, από την οποία προκύπτει ο διορισμός του νόμιμου εκπροσώπου.

Υπιστοποιητικό παλαιού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.
 β) Στους αλλοδαπούς της παραγράφου 1 χορηγείται άδεια παραμονής, εφόσον:

α) Έχουν σύμβαση εργασίας με την εταιρία ή, εφόσον πρόκειται για μέλη διοικητικού συμβουλίου ή διαχειριστές, προσκομίσουν απόφαση του αρμόδιου οργάνου της εταιρίας για την ιδιότητά τους.

β) Είναι ασφαλισμένοι για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης. Η ισχύς της παρ. 11 του άρθρου 8 του Ν. 2166/1993 δεν θίγεται.

γ) Προσκομίσουν πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

δ) Δήλωση στην οποία να αναγράφεται η διεύθυνση του καταλύματός του.

4. Η άδεια παραμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα.

5. Οι παραπάνω αλλοδαποί μπορούν να συνοδεύονται και από τα κατά το άρθρο 28 παράγραφος 2 μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται ατομική άδεια παραμονής που λήγει με τη λήξη της άδειας παραμονής των αλλοδαπών, εφόσον προσκομίσουν το υπό στοιχείο γ της παραγράφου 3 αυτού του άρθρου πιστοποιητικό.

Άρθρο 36

Είσοδος και παραμονή αλλοδαπών πνευματικών δημιουργών και μελών καλλιτεχνικών συγκροτημάτων και τσέρκων

1. Αλλοδαποί πνευματικοί δημιουργοί, όπως συγγραφείς, λογοτέχνες, σκηνοθέτες, ζωγράφοι, γλύπτες, ηθοποιοί, χορογράφοι, σκηνογράφοι, καθώς και μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων και τσέρκων και οι εργαζόμενοι σε αυτά επιτρέπεται να εισέλθουν στη χώρα, εφόσον αποδεικνύουν τη συγκεκριμένη δραστηριότητά τους και αφού λάβουν θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα.

2. Στους αλλοδαπούς της παραγράφου 1 χορηγείται άδεια παραμονής, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α. είναι υγιείς και ασφαλισμένοι για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης.

β. έχουν εξασφαλίσει κατάλυμα και διαθέτουν τα οικονομικά μέσα για τη διαβίωσή τους.

3. Η αίτηση του αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. αντίγραφο σύμβασης εξαρτημένης εργασίας ή έργου.

β. πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α. ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

γ. δήλωση στην οποία αναγράφεται η διεύθυνση του καταλύματός του.

δ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος στην Ελλάδα για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση και

ε. αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για τη διαβίωσή του.

4. Η άδεια παραμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα μέχρι ενός έτους και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για χρονικό διάστημα μέχρι ένα έτος.

5. Τα μέλη καλλιτεχνικών συγκροτημάτων, που έρχονται στην Ελλάδα στα πλαίσια πολιτιστικών ή μορφωτικών ανταλλαγών υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, επιτρέπεται να εισέρχονται στη χώρα, αφού λάβουν θεώρηση εισόδου που χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα πρόκειται να διαρκέσουν οι εκδηλώσεις.

Άρθρο 37

Άλλες περιπτώσεις χορήγησης άδειας παραμονής

1. Επιτρέπεται να χορηγείται άδεια παραμονής σε αλλοδαπό για ένα έτος, που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρονικό διάστημα, εφόσον:

α. αποδεικνύει ότι διαθέτει πόρους για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσής του χωρίς να παρέχει εξαρτημένη εργασία ή να ασκεί ανεξάρτητη δραστηριότητα και ότι η προέλευση των πόρων αυτών είναι νόμιμη.

β. έχει εξασφαλίσει κατάλυμα.

γ. είναι υγιής και είναι ασφαλισμένος για κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης.

2. Η αίτηση του αλλοδαπού για τη χορήγηση άδειας παραμονής συνοδεύεται από:

α. αποδεικτικά στοιχεία ότι διαθέτει τα απαραίτητα οικονομικά μέσα για τη διαβίωσή του.

β. δήλωση, στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του.

γ. αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος για την κάλυψη εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης ή ότι έχει υποβληθεί σχετική αίτηση.

δ. πιστοποιητικό υγείας, που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.) μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Τα έξοδα βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο αλλοδαπό.

3. Ύστερα από δεκαετή συνολική παραμονή στην Ελλάδα και υπό τις αυτές προϋποθέσεις μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, να χορηγείται άδεια παραμονής αόριστης διάρκειας. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 3 έως 6 του άρθρου 8 του νόμου αυτού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης επιτρέπεται να χορηγείται άδεια παραμονής μέχρι ενός έτους, η οποία μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι ένα έτος:

α. Σε πρόσωπα που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις νόμιμης παραμονής και για λόγους ανθρωπιστικής ιδίως φύσεως καθίσταται αδύνατη η αναχώρηση ή η απομάκρυνσή τους από την ελληνική επικράτεια.

β. Σε αλλοδαπούς οι οποίοι εξαναγκάζονται για λόγους ανωτέρας βίας να μετακινηθούν από τη χώρα ιθαγένειάς τους. Η άδεια είναι προσωρινή και διαρκεί μέχρις ότου εξελιφθούν οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκε.

γ. Σε αλλοδαπούς επιστήμονες, οι οποίοι έχουν ιδιαίτε-

ρως διακριθεί για την προσφορά τους στην έρευνα και την επιστήμη.

δ. Σε αλλοδαπούς επιστήμονες των νέων τεχνολογιών και ιδίως της πληροφορικής.

Άρθρο 38

Είσοδος αλλοδαπών για ολιγοήμερη παραμονή

Αλλοδαπός που εισέρχεται στη χώρα για τουρισμό, συνένδρια, πολιτιστικές και αθλητικές εκδηλώσεις και γενικά για ολιγοήμερη παραμονή, μπορεί να παραμείνει προσωρινά χωρίς άδεια παραμονής, για όσο χρόνο ισχύει η προξενική θεώρηση ή για χρονικό διάστημα τριών μηνών, εάν πρόκειται για αλλοδαπό στον οποίο επιτρέπεται η είσοδος χωρίς προξενική θεώρηση. Παράταση του χρόνου παραμονής μέχρι έξι ακόμη μήνες μπορεί να χορηγηθεί στον αλλοδαπό, εφόσον διαθέτει επαρκείς πόρους διαβίωσης. Η αίτηση υποβάλλεται πριν από τη λήξη της θεώρησης ή του ελεύθερου χρόνου διαμονής στην αστυνομική αρχή του τόπου διαμονής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Άρθρο 39

1. Οι αλλοδαποί που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα ασφαλίζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και απολαμβάνουν των ιδίων ασφαλιστικών δικαιωμάτων με τους ημεδαπούς.

2. Οι διατάξεις του Ν.Δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία, εφαρμόζονται και στους αλλοδαπούς που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.

3. Οι αλλοδαποί κρατούμενοι ενημερώνονται αμέσως μετά την εισαγωγή τους σε κάποιο ίδρυμα, σε γλώσσα την οποία κατανοούν, για τα κύρια στοιχεία της διαβίωσής τους στο ίδρυμα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Διευκολύνεται η επικοινωνία τους με διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους του Κράτους από το οποίο προέρχονται.

4. Οι πράξεις που περιγράφονται στα άρθρα 1 έως 3 του Ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α') διώκονται αυτεπαγγέλτως.

5. Αλλοδαπός που διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα και εξέρχεται προσωρινά από το ελληνικό έδαφος δικαιούται επανεισόδου, εφόσον η άδεια παραμονής του εξακολουθεί να ισχύει κατά το χρόνο της επανεισόδου του.

Άρθρο 40

Πρόσβαση των ανήλικων αλλοδαπών στην εκπαίδευση

1. Ανήλικοι αλλοδαποί, που διαμένουν στην ελληνική επικράτεια, υπάγονται στην υποχρέωση της ελάχιστης σχολικής φοίτησης, όπως και οι ημεδαποί.

2. Οι ανήλικοι αλλοδαποί που φοιτούν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης έχουν χωρίς περιορισμούς πρόσβαση στις δραστηριότητες της σχολικής ή εκπαιδευτικής κοινότητας.

3. Για την εγγραφή αλλοδαπών ανήλικων στα δημόσια σχολεία απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγραφονται στα δημόσια σχολεία τέκνα:

α. όσων προστατεύονται από το ελληνικό κράτος ως πρόσφυγες και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών,

β. όσων προέρχονται από περιοχές στις οποίες επικρατεί εκκρηκτική κατάσταση,

γ. όσων έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση ασύλου.

δ. αλλοδαπών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμιστεί η νόμιμη παραμονή τους σε αυτήν.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης τίτλων σπουδών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που έγιναν στη χώρα προέλευσης και οι προϋποθέσεις κατάταξης σε βαθμίδες του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, εγγραφής αλλοδαπών μαθητών χωρίς δικαιολογητικά στα δημόσια σχολεία. Με όμοια απόφαση μπορεί να ρυθμίζονται θέματα προαιρετικής διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας και πολιτισμού εκεί όπου υπάρχει ικανός αριθμός μαθητών, που ενδιαφέρονται στο πλαίσιο των ενισχυτικών δράσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, και να καθορίζονται η εργασιακή σχέση και τα προσόντα των εκπαιδευτικών, που θα διδάσκουν τη μητρική γλώσσα και τα στοιχεία πολιτισμού της χώρας προέλευσης.

5. Αλλοδαποί που έχουν αποφοιτήσει από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα έχουν πρόσβαση στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση, υπό τους αυτούς όρους και προϋποθέσεις όπως και οι ημεδαποί.

Άρθρο 41

Υποχρεώσεις αλλοδαπών

1. Ο αλλοδαπός, κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Ελλάδα, υποχρεούται να δηλώσει στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης:

α. κάθε μεταβολή της κατοικίας του,

β. κάθε μεταβολή της προσωπικής του κατάστασης, ιδίως δε την αλλαγή ιθαγένειας, τη σύναψη, λύση ή ακύρωση γάμου ή τη γέννηση τέκνου,

γ. την απώλεια ή ανανέωση ή μεταβολή του διαβατηρίου του ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου,

δ. την απώλεια της άδειας παραμονής του και

ε. κάθε μεταβολή στην απασχόλησή του, όπως μεταβολή εργοδότη, καταγγελία της σύμβασης εργασίας.

Οι παραπάνω δηλώσεις γίνονται μέσα σε ένα μήνα από τις παραπάνω μεταβολές.

Η υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης, καθώς και οι δήμοι και κοινότητες υποχρεούνται να τηρούν μητρώο αλλοδαπών.

2. Ο ασκών τη γονική μέριμνα δηλώνει στην υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης τα αλλοδαπά τέκνα του που δεν έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους. Σε περίπτωση που αυτός δεν διαμένει στην Ελλάδα, η δήλωση γίνεται από εκείνον με τον οποίο κατοικούν.

3. Αλλοδαπός, κάτοχος άδειας παραμονής, οφείλει να αναχωρήσει χωρίς άλλη ειδοποίηση μέχρι την τελευταία ημέρα της λήξης της ισχύος της, εκτός αν πριν από τη λήξη της έχει υποβάλει αίτηση για την ανανέωσή της.

4. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν εγκρίθηκε παραμονή ή ανανέωση της άδειας διαμονής του, υποχρεούται να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος χωρίς άλλες διατυπώσεις.

5. Αλλοδαπός, που παραμένει στη χώρα για χρονικό διάστημα μέχρι τριάντα ημερών από τη λήξη της άδειας παραμονής του ή παραβιάζει, για το ίδιο χρονικό διάστημα, τη διάρκεια του αναγραφόμενου στην κατεχόμενη θεώρηση εισόδου ή του δικαιούμενου ελεύθερου χρόνου παραμονής του, καθώς και την προβλεπόμενη στην ομοκόμορφη θεώρηση SCHENGEN διάρκεια παραμονής ή το δικαιούμενο ελεύθερο χρόνο παραμονής του στον ενιαίο χώρο, υποχρεούται κατά την αναχώρηση να καταβάλει το τετραπλάσιο

του προβλεπόμενου παραβόλου για άδεια παραμονής επίσης διάρκειας. Εάν ο χρόνος της παράνομης παραμονής είναι μεγαλύτερος των τριάντα ημερών, υποχρεούνται να καταβάλει το οκταπλάσιο του προβλεπόμενου παραβόλου για επίσημα άδεια παραμονής. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης καθορίζονται ο τρόπος καταβολής του παραπάνω προστίμου και κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ - ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ

Άρθρο 42

Περιορισμοί στην κίνηση και εγκατάσταση αλλοδαπών

1. Οι εγκατεστημένοι στη χώρα αλλοδαποί έχουν ελευθερία κίνησης και εγκατάστασης στο σύνολο της επικράτειας. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης, μπορεί να απαγορευτεί η παραμονή ή η εγκατάσταση αλλοδαπών σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές της χώρας.

2. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να επιβάλλονται σε συγκεκριμένο αλλοδαπό, για λόγους εθνικής ασφάλειας, δημόσιας τάξης ή δημόσιας υγείας, περιορισμοί που αναφέρονται ιδίως στην εγκατάσταση, παραμονή, μετάβαση σε ορισμένους τόπους, την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος ή υποχρέωση εμφανιστέως του στις αστυνομικές αρχές.

Άρθρο 43

Ανάκληση της άδειας παραμονής

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, ύστερα από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης ή Υγείας και Πρόνοιας αντιστοίχως, ανακαλείται η άδεια παραμονής πέραν των γενικών λόγων ανάκλησης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και για τους εξής λόγους:

- εθνικής ασφάλειας και δημόσιας τάξης,
 - προστασίας της δημόσιας υγείας, εφόσον ο αλλοδαπός πάσχει από νόσημα που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο γι' αυτή σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Π.Ο.Υ. και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση,
 - σε περίπτωση παραβίασης από τον αλλοδαπό των υποχρεώσεων που προκύπτουν γι' αυτόν από τον παρόντα νόμο ή υποβολής πλαστών δικαιολογητικών.
2. Η ανάκληση της άδειας παραμονής συνεπάγεται την υποχρεωτική ανάκληση της άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας.

Άρθρο 44

Διοικητική απέλαση

- Η διοικητική απέλαση αλλοδαπού επιτρέπεται αν:
 - Έχει καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή στέρησης της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή, ανεξαρτήτως ποινής, για εγκλήματα προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας

της χώρας, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα αντίστασης, αρπαγής ανηλίκου, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, για εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιότητες, την προώθηση λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της χώρας ή τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή προώθησής τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για απόκρυψη και εφόσον η απέλασή του δεν διατάχθηκε από το αρμόδιο δικαστήριο.

β. Έχει παραβιάσει τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

γ. Η παρούσα του στο ελληνικό έδαφος είναι επικίνδυνη για τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια της χώρας ή για τη δημόσια υγεία, εφόσον πάσχει από νόσημα που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο γι' αυτή σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Π.Ο.Υ. και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφόρηση.

2. Η απέλαση διατάσσεται με απόφαση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή και προκειμένου περί Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης, από τον αρμόδιο για θέματα αλλοδαπών Αστυνομικό Διευθυντή ή ανώτερο Αξιωματικό, που ορίζεται από τον οικείο Γενικό Αστυνομικό Διευθυντή, αφού προηγουμένως δοθεί στον αλλοδαπό προθεσμία τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ωρών για να υποβάλει τις αντιρρήσεις του.

3. Εφόσον ο αλλοδαπός, εκ των εν γένει περιστάσεων, κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη, με την ως άνω απόφαση διατάσσεται η κράτησή του που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Ο αλλοδαπός πρέπει να πληροφορείται στη γλώσσα που κατανοεί τους λόγους της κράτησής του. Ο αλλοδαπός που κρατείται έχει το δικαίωμα να προβάλει αντιρρήσεις κατά της απόφασης κράτησής του ενώπιον του προέδρου του διοικητικού πρωτοδικείου στην περιφέρεια του οποίου κρατείται, ο οποίος κρίνει για τη νομιμότητά της, με ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 243 του Ν. 2717/1999 (ΦΕΚ 97 Α').

4. Σε περίπτωση που ο προς απέλαση αλλοδαπός δεν κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου διαφωνεί ως προς την κράτησή του, με την ίδια απόφαση τάσσεται σε αυτόν προθεσμία προς αναχώρηση, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες.

5. Κατά της απόφασης απέλασης δικαιούται ο αλλοδαπός να προσφύγει εντός προθεσμίας πέντε ημερών από την κοινοποίησή της στον Γενικό Γραμματέα της αρμόδιας κατά τόπο περιφέρειας, ο οποίος αποφασίζει εντός τριών ημερών από την άσκηση της προσφυγής. Η τυχόν άσκηση προσφυγής συνεπάγεται την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης. Εφόσον με την απόφαση απέλασης έχει διαταχθεί και η κράτηση, η αναστολή αφορά μόνο την απέλαση.

6. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης, μπορεί και αυτεπαγγέλτως να αναστείλει προσωρινά την απέλαση, όταν αυτό επιβάλλεται από λόγους ανθρωπιστικούς, ανωτέρας βίας ή δημόσιου συμφέροντος, όπως όταν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που αφορούν τη ζωή ή την υγεία του αλλοδαπού ή της οικογένειάς του.

7. Η απέλαση αλλοδαπών που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και καταγγέλλουν πράξεις προαγωγής σε πορνεία μπορεί με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και έγκριση του εισαγγελέα εφετών να αναστέλλεται μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέλλθηκαν. Αν η καταμηνύση αποδειχθεί ψευδής, η απέλαση εκτελείται. Για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή της απέλασης χορηγείται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, άδεια παραμονής στους αλλοδαπούς κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος.

8. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία για την εκτέλεση των αποφάσεων απέλασης, που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και εκείνων που διατάσσονται με αποφάσεις ποινικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τα άρθρα 74 και 99 του Ποινικού Κώδικα.

Άρθρο 45

Κωλύματα απελάσεων

Αν δεν είναι εφικτή η άμεση απέλαση του αλλοδαπού από τη χώρα, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, ύστερα από εισήγηση του οργάνου που είναι αρμόδιο να διατάξει την απέλαση και γνώμη της Επιτροπής Μετανάστευσης, μπορεί με απόφασή του, να επιτρέψει την προσωρινή παραμονή αλλοδαπού στη χώρα. Με όμοια απόφαση επιβάλλονται στον αλλοδαπό περιοριστικοί όροι.

Άρθρο 46

Απαγορεύσεις απελάσεων

1. Απαγορεύεται η απέλαση, εφόσον ο αλλοδαπός:

α. είναι ανήλικος και οι γονείς του διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα,

β. είναι γονέας ημεδαπού ανηλίκου και ασκεί τη γονική μέριμνα ή έχει υποχρέωση διατροφής, την οποία εκπληρώνει,

γ. έχει υπερβεί το 80ό έτος της ηλικίας του.

2. Δεν απαγορεύεται η απέλαση στις περιπτώσεις β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου, όταν ο αλλοδαπός είναι επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία, εφόσον πάσχει από νόσημα που μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο γι' αυτή, σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και την Π.Ο.Υ. και αρνείται να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που καθορίζονται από τις ιατρικές αρχές για την προστασία της, αν και του έχει παρασχεθεί η απαραίτητη πληροφορόρηση.

Άρθρο 47

Δαπάνες απέλασης

1. Η δαπάνη απέλασης και τα έξοδα διατροφής βαρύνουν τον αλλοδαπό. Αν ο αλλοδαπός δεν διαθέτει το αναγκαίο χρηματικό ποσό, τούτο καταβάλλεται από το Δημόσιο κατά το μέρος που δεν καλύπτεται από τον υπόχρεο. Το καταβαλλόμενο από το Δημόσιο ποσό βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο και εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης ρυθμίζονται η διαδικασία και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου.

2. Αν η είσοδος ή η παραμονή του αλλοδαπού έχει επιτραπεί με κατάθεση εγγυητικής επιστολής από τρίτο πρόσωπο, τα έξοδα απέλασης, συμπεριλαμβανομένης και της δαπάνης διατροφής, βαρύνουν εις ολόκληρον τον αλλοδα-

πό και το πρόσωπο που έχει καταθέσει την εγγυητική επιστολή. Αν αυτοί αρνούνται την καταβολή τους, τότε η εγγυητική επιστολή καταπίπτει, ύστερα από έγγραφη παραγγελία της αρμόδιας για την απέλαση αρχής.

3. Εργοδότης, ο οποίος απασχολεί αλλοδαπό χωρίς άδεια εργασίας, βαρύνεται με τη δαπάνη απέλασης και τα έξοδα διατροφής του.

4. Αν ο αλλοδαπός αρνείται να επιβιβασθεί στο μεταφορικό μέσο, προκειμένου να απομακρυνθεί από τη χώρα, η απομακρυνσή του δύναται να πραγματοποιηθεί με συνοδεία αστυνομικής δύναμης μέχρι τη χώρα προορισμού του, κατόπιν αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και εφόσον εξασφαλίζονται όλα τα εχέγγυα ασφαλούς μετάβασης, παραμονής και επιστροφής των συνοδών αστυνομικών.

Άρθρο 48

Χώροι κράτησης αλλοδαπών

1. Ο αλλοδαπός, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 44, κρατείται στην οικεία αστυνομική αρχή. Μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες απέλασής του μπορεί να παραμείνει σε ειδικούς χώρους, οι οποίοι ιδρύονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας και λειτουργούν με μέριμνα της Περιφέρειας. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές και οι όροι λειτουργίας αυτών των χώρων.

2. Την ευθύνη της φύλαξης των ειδικών χώρων έχει η Ελληνική Αστυνομία.

Άρθρο 49

Ανεπιθύμητοι αλλοδαποί

1. Το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης τηρεί κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Τα κριτήρια και η διαδικασία εγγραφής και διαγραφής αλλοδαπών από τον κατάλογο αυτόν καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών και Δικαιοσύνης.

2. Αλλοδαπός που βρίσκεται στο ελληνικό έδαφος είναι υποχρεωμένος να εγκαταλείψει τη χώρα, αφότου εγγραφεί στον κατάλογο ανεπιθύμητων, μέσα σε προθεσμία που ορίζεται κάθε φορά από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης. Αν δεν συμμορφωθεί, απελαύνεται.

3. Αλλοδαπός, στον οποίο δεν επιτρέπεται η είσοδος στη χώρα, επειδή είναι εγγεγραμμένος στον κατάλογο ανεπιθύμητων αλλοδαπών, οφείλει να αναχωρήσει αμελλητί, άλλως επαναπροωθείται αμέσως στη χώρα προέλευσης ή σε τρίτη χώρα, όπου μπορεί να επιτραπεί η είσοδος με ευθύνη και δαπάνες του ίδιου ή εκείνου που τον μετέφερε, οι οποίοι υποχρεούνται και στην καταβολή κάθε άλλης αναγκαίας δαπάνης που απαιτείται μέχρι την αναχώρησή του. Στους ανωτέρω μεταφορείς, όταν αρνούνται την εκπλήρωση αυτών των υποχρεώσεών τους, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, πρόστιμο ενός εκατομμυρίου έως πέντε εκατομμυρίων δραχμών, για κάθε μεταφερόμενο άτομο. Με την ίδια απόφαση τα χρησιμοποιηθέντα μεταφορικά μέσα φυλάσσονται και αποδίδονται σε αυτούς μετά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεων και την καταβολή του επιβληθέντος προστίμου ή την προσκόμηση εγγυητικής επιστολής αναγνωρισμένης τράπεζας, που καλύπτει το ποσό των ανωτέρω υποχρεώσεών τους και του επιβληθέντος προστίμου.

4. Με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή ενός εκατομμυρίου δραχμών τιμωρείται κάθε αλλοδαπός ο οποίος επανέρχεται παράνομα στη χώρα και

είναι καταχωρημένος στον κατάλογο των ανεπιθύμητων αλλοδαπών. Η άσκηση ενδίκων μέσων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 50

Παράνομη εισόδος και έξοδος από τη χώρα

1. Όποιος εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών. Θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου δραχμών, αν αυτός που επιχειρεί να αναχωρήσει λάθρα καταζητείται από τις δικαστικές ή αστυνομικές αρχές ή υπέχει φορολογικές ή συναλλαγματικές ή πάσης φύσεως άλλες υποχρεώσεις προς το Δημόσιο ή είναι υπότροπος.

2. Αν αλλοδαπός εισέλθει στο ελληνικό έδαφος ή εξέλθει από αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, στον οποίο αναφέρει σχετικώς χωρίς καθυστέρηση, μπορεί να απόσχει από την ποινική δίωξη για την πράξη αυτήν, οπότε γνωστοποιεί αμέσως την απόφασή του αυτή στο διοικητή της αστυνομικής υπηρεσίας ή λιμενικής αρχής που διαπίστωσε την παράνομη είσοδο ή έξοδο, προκειμένου αυτός με απόφασή του να επαναπροωθήσει τον αλλοδαπό αμέσως στη χώρα προέλευσής ή καταγωγής του. Η έγκριση του εισαγγελέα εφετών μπορεί να δοθεί και με τηλεφωνικό σήμα. Αν δεν καταστεί δυνατή η άμεση επαναπροώθηση του αλλοδαπού, ο διοικητής της αστυνομικής ή λιμενικής αρχής, αφού συντάξει σχετική έκθεση, παραπέμπει τον αλλοδαπό αυτόν στην αρμόδια διοικητική αρχή για απέλαση, σύμφωνα με το άρθρο 44 του νόμου αυτού. Η αρχή αυτή, αν η απέλαση δεν πραγματοποιηθεί εντός τριών μηνών, γνωστοποιεί τούτο στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Στην περίπτωση αυτήν ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή του για αποχή από την ποινική δίωξη, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, εφόσον δεν έχει παρέλθει ένα έτος από την ημέρα της παράνομης εισόδου του αλλοδαπού στη χώρα.

Άρθρο 51

Υποχρεώσεις υπηρεσιών και υπαλλήλων - κυρώσεις

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και οι οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης υποχρεούνται να μην παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε αλλοδαπούς, οι οποίοι δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο ή θεώρηση εισόδου ή άδεια παραμονής ή γενικά δεν αποδεικνύουν ότι παραμένουν νόμιμα στην Ελλάδα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο. Εξαιρούνται τα νοσοκομεία, θεραπευτήρια και κλινικές, όταν πρόκειται για αλλοδαπούς που εισάγονται εκτάκτως για νοσηλεία και για ανήλικα παιδιά.

2. Οι διευθυντές φυλακών και κρατητηρίων υποχρεούνται να παραλαμβάνουν και να φυλάσσουν διαβατήρια ή άλλα έγγραφα που αποδεικνύουν την ταυτότητα των κρατούμενων αλλοδαπών, καθώς και τις άδειες παραμονής και εργασίας τους. Τα έγγραφα αυτά επιστρέφονται κατά την απόλυση του αλλοδαπού. Αν ο αλλοδαπός δεν έχει τα έγγραφα αυτά ή δεν έχει άδεια παραμονής ή εργασίας, οι ως άνω υ-

πάλληλοι οφείλουν να το γνωστοποιήσουν αμέσως στην πλησιέστερη αστυνομική αρχή ή στην πλησιέστερη υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης.

3. Οι υπάλληλοι των παραπάνω υπηρεσιών και φορέων που παραβαίνουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 52

Υποχρεώσεις συμβολαιογράφων - κυρώσεις

1. Κατά την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων στις οποίες συμβαλλόμενοι ή συμμετέχοντες καθ' οιονδήποτε τρόπο είναι αλλοδαποί, οι οποίοι παρίστανται αυτοπροσώπως ή δηλώνουν κατοικία ή διαμονή στην ημεδαπή, οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να διαπιστώνουν ότι αυτοί έχουν θεώρηση εισόδου ή άδεια παραμονής και να κάνουν σχετική μνεία στην πράξη τους. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις της σύνταξης πληρεξουσίων σε δικηγόρους προκειμένου να εκπροσωπήσουν αλλοδαπούς ενώπιον δικαστηρίων ή και άλλων αρχών.

2. Οι συμβολαιογράφοι που παραβαίνουν τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθήκοντος.

Άρθρο 53

Υποχρεώσεις εργοδοτών αλλοδαπών εργαζομένων - κυρώσεις

1. Δεν επιτρέπεται η πρόσληψη και η απασχόληση αλλοδαπών, εφόσον δεν έχουν άδεια παραμονής. Αν η κατάρτιση της σύμβασης εργασίας ή έργου ή ανεξάρτητων υπηρεσιών αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας παραμονής, η ισχύς αυτής της σύμβασης τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της χορήγησης αυτής της άδειας.

2. Οι εργοδότες που απασχολούν αλλοδαπούς εργαζόμενους οφείλουν να ενημερώνουν αμέσως την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης, τα Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας της έδρας τους και την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κάθε πρόσληψη αλλοδαπού και για κάθε μεταβολή στο καθεστώς εργασίας του, όπως παράταση της σύμβασης, καταγγελία της σύμβασης, αποχώρησή.

3. Στους εργοδότες που παραβιάζουν τις διατάξεις των δύο παραγράφων 1 και 2, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο που μπορεί να κυμαίνεται από ένα εκατομμύριο έως πέντε εκατομμύρια δραχμές για κάθε παράνομο αλλοδαπό.

4. Όποιος απασχολεί αλλοδαπό που στερείται άδειας παραμονής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Σε περίπτωση υποτροπής επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Αν εργοδότης είναι νομικό πρόσωπο, οι ως άνω ποινές επιβάλλονται στον διευθύνοντα σύμβουλο ή στον διαχειριστή ή στον ασκούντα γενικά τη διοίκηση του νομικού προσώπου. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας μπορεί επιπλέον, συνεκτιμώντας και τις εν γένει περιστάσεις, να διατάξει το κλείσιμο του καταστήματος ή της επιχείρησης για χρονικό διάστημα από έναν μέχρι έξι μήνες και για τρεις έως δώδεκα μήνες σε περίπτωση δεύτερης κατάδικης και εφόσον πρόκειται για κέντρα διασκέδασης από δύο μέχρι δώδεκα μήνες και από έξι μέχρι είκοσι τέσσερις μήνες αντίστοιχα. Αν υπάρξει τρίτη καταδίκη, το κατάστημα ή η επιχείρηση κλείεται οριστικά και δεν χορηγείται στο ίδιο πρόσωπο τέτοια άδεια για χρονικό διάστημα πέντε ετών.

5. Όταν η παραβίαση των διατάξεων του παρόντος νόμου γίνεται με σκοπό την προαγωγή αλλοδαπών σε πορνεία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο εκατομμυρίων δραχμών. Σε περίπτωση που το θύμα είναι ανήλικος ή ανήλικη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων δραχμών. Το παραπάνω αδίκημα θεωρείται σε κάθε περίπτωση αυτόφωρο και εκδικάζεται με τη σχετική διαδικασία. Η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης γνωστοποιείται με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελίας στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από την έκδοσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης όπου τελέστηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις εν γένει περιστάσεις, να προβεί στην οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας. Οι προβλεπόμενες στην παρούσα παράγραφο ποινές δεν αποκλείουν τη σωρευτική επιβολή άλλων ποινών σε περίπτωση συνδρομής άλλων διατάξεων της ποινικής νομοθεσίας.

6. Με ποινή φυλάκισης τιμωρείται και ο αλλοδαπός, ο οποίος παρέχει εξαρτημένη εργασία ή ανεξάρτητες υπηρεσίες ή έργο ή ασκεί επάγγελμα ή άλλη ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα χωρίς άδεια παραμονής.

7. Για την απασχόληση αλλοδαπών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμβάλλονται με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, για την κατασκευή έργων ειδικής φύσεως - υποδομής και εκείνων που προβλέπονται από το άρθρο 12 του Π.Δ. 378/1987 (ΦΕΚ 158 Α), απαιτείται έγκριση της στρατιωτικής αρχής που προΐσταται του έργου.

Άρθρο 54

Υποχρεώσεις υπαλλήλων και λοιπών ιδιωτών - κυρώσεις

1. Απαγορεύεται η εκμίσθωση ακινήτων σε αλλοδαπούς που δεν έχουν διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο ή θέωση εισόδου ή άδεια παραμονής.

2. Οι διευθυντές Ξενοδοχείων, παραθεριστικών κέντρων, κλινικών και θεραπευτηρίων οφείλουν να ενημερώνουν την αστυνομική υπηρεσία ή την υπηρεσία αλλοδαπών και μεταναστευσης για την άφιξη και την αναχώρηση αλλοδαπών που φιλοξενούν.

3. Στα πρόσωπα που παραβιάζουν τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, πέραν άλλων κυρώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία, επιβάλλεται, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, χρηματικό πρόστιμο από πεντακόσιες χιλιάδες έως ένα εκατομμύριο δραχμές.

4. Τα πρόστιμα της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται επίσης στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβή δήλωση ή βεβαίωση ή δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει με τη βεβαίωση ή τη δήλωση που προβλέπεται στα άρθρα 10 παρ. 3 περ. γ', 11 παρ. 2 περ. δ', 19 παρ. 6 περ. α', 21 παρ. 2 περ. δ', 26 παρ. 2 περ. γ', 28 παρ. 3 περ. δ', 34 παρ. 4 περ. γ', 35 παρ. 2 περ. β', 36 παρ. 3 περ. γ και 37 παρ. 2 περ. β'. Τα ίδια πρόστιμα επιβάλλονται και στους αλλοδαπούς, οι οποίοι δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 41.

5. Όποιος διευκολύνει την είσοδο στο ελληνικό έδαφος αλλοδαπού, χωρίς να υποβληθεί στον έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 4, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακόσιων χιλιάδων δραχμών.

6. Όποιος διευκολύνει την παράνομη παραμονή αλλοδαπού ή δυσχεραίνει τις έρευνες των αστυνομικών αρχών για τον εντοπισμό, σύλληψη και απέλασή του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών.

7. Όποιος παράνομα κατέχει ή χρησιμοποιεί γνήσιο διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος παρακρατεί διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο άλλου προσώπου ή αρνείται να παραδώσει τούτο στην αρμόδια υπηρεσία. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος κατέχει ή χρησιμοποιεί πλαστό διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο.

8. Ο υπεύθυνος γραφείου ταξιδιών ή μεταναστευσης ή οποιοσδήποτε άλλος υποβάλλει για λογαριασμό τρίτου στην αρμόδια αρχή δικαιολογητικά έκδοσης ταξιδιωτικού εγγράφου, με στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται στην ταυτότητα του προσώπου αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου δραχμών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και εκείνος, για λογαριασμό του οποίου υποβάλλονται τα δικαιολογητικά. Με απόφαση του νομάρχη επιβάλλεται και η οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του γραφείου.

Άρθρο 55

Υποχρεώσεις μεταφορέων - κυρώσεις

1. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα αλλοδαπούς, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος, ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους προωθούν στο εσωτερικό της χώρας, ή διευκολύνουν τη μεταφορά ή προώθησή τους, ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή ενός εκατομμυρίου έως πέντε εκατομμυρίων δραχμών για κάθε μεταφερόμενο αλλοδαπό. Ειδικά πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίων και πλωτών μέσων που μεταφέρουν τους προαναφερόμενους αλλοδαπούς υπό συνθήκες που θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή και την ασφάλειά τους τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών ανά μεταφερόμενο πρόσωπο. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και οι συμμετέχοντες στις ανωτέρω αξιόποινες πράξεις. Συνιστά επιβαρυντική περίπτωση και επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστο δύο ετών και χρηματική ποινή πέντε εκατομμυρίων έως οκτώ εκατομμυρίων δραχμών για κάθε μεταφερόμενο άτομο, αν η μεταφορά ενεργείται κατ' επάγγελμα ή με σκοπό το παράνομο κέρδος, ή αν ο υπαίτιος είναι δημόσιος υπάλληλος ή τουριστικός ή ναυτιλιακός ή ταξιδιωτικός πρόκτορας, ή είναι υπότροπος. Μεταφορικά μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τη μεταφορά προσώπων κατάσχονται και δημεύονται με απόφαση του δικαστηρίου, εκτός αν ο ιδιοκτήτης αποδείξει ότι δεν γνώριζε το σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιήθηκαν αυτά. Η άσκηση ενδίκου μέσου κατά των παραπάνω δικαστικών αποφάσεων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

2. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά από και στο εξωτερικό πρόσωπα τα οποία δεν είναι εφοδιασμένα με τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα ή δεν έχουν υποστεί τον κανονικό αστυνομικό έλεγχο. Οι παραβάτες τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1. Η ανωτέρω α-

ξιοποιητή πράξη θεωρείται τετελεσμένη, προκειμένου μιν για θαλάσσια και εναέρια μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που επιβιβάσθηκε λάθρα βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά την έναρξη του προ του απόπλου ή της απογειώσεως ελέγχου από τα αρμόδια κρατικά όργανα ή μετά την άρση του πλοίου ή την απογείωση του αεροπλάνου, προκειμένου δε για άλλα μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που αναχωρεί λάθρα βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά τον τελευταίο έλεγχο εξόδου ή πλησίον των συνόρων. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο.

3. Αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρείες ή ταξιδιωτικά γραφεία υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά και να λαμβάνουν κάθε μέτρο που να αποκλείει τη μεταφορά από το εξωτερικό στην Ελλάδα αλλοδαπών που δεν είναι εφοδιασμένοι με τα απαιτούμενα διαβατήρια ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα. Στις αεροπορικές εταιρείες που παραβαίνουν τις παραπάνω υποχρεώσεις επιβάλλεται με απόφαση του αερολιμενάρχη χρηματικό πρόστιμο από πέντε εκατομμύρια έως δέκα εκατομμύρια δραχμές για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο. Στις ναυτιλιακές εταιρείες ή ταξιδιωτικά γραφεία, το ίδιο πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας.

4. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, καθώς και ταξιδιωτικά γραφεία και οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ευθύνονται εις ολόκληρο για τις δαπάνες διαβίωσης και τα έξοδα επαναπροώθησης των ανωτέρω προσώπων στο εξωτερικό. Την ίδια ευθύνη έχουν και όσοι εγγυήθηκαν τον επαναπατρισμό αλλοδαπού, αν παραβιάσθηκαν όροι εισόδου ή παραμονής του στη χώρα. Τα αρμόδια για τον καταλογισμό όργανα, ο τρόπος είσπραξης και διαχείρισης αυτών και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

5. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 ή οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ή οι αντιπρόσωποι αυτών στην Ελλάδα υποχρεούνται αμέσως μετά την άφιξη του μεταφορικού μέσου να παραδίδουν στις υπηρεσίες του αστυνομικού ελέγχου διαβατηρίων δελτία άφιξης ή καταστάσεις των αλλοδαπών επιβατών που μεταφέρουν και προορίζονται για την Ελλάδα και αντίστροφα. Την ίδια υποχρέωση έχουν κατά την άφιξη αεροπλάνων μη τακτικών ιπτήσεων από τρίτες χώρες. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης καθορίζονται τα στοιχεία των ανωτέρω δελτίων ή καταστάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ'

ΣΥΣΤΑΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 56

Σύσταση υπηρεσιών και έλεγχος

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνιστάται Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζεται η διάρθρωση των οργανικών μονάδων της και η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ τους, τα προσόντα του προσωπικού της, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι των μονάδων της και ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέν-

τρωσης και Οικονομικών και γνώμη του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μπορεί να συνιστώνται διευθύνσεις ή τμήματα αλλοδαπών και μετανάστευσης σε κάθε νομό της Περιφέρειας ως μονάδες της. Ειδικά στην Περιφέρεια Αττικής μπορεί να συνιστώνται μέχρι τέσσερις διευθύνσεις, των οποίων η κατά τόπο αρμοδιότητα καθορίζεται με το ίδιο προεδρικό διάταγμα. Με όμοιο διάταγμα καθορίζεται η έδρα τους, η διάρθρωση των οργανικών μονάδων τους και η κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ τους, τα προσόντα του προσωπικού τους, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων και ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα.

Με όμοιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να συνιστώνται μονάδες που ασκούν αρμοδιότητες της περιφέρειας για θέματα ιθαγένειας και ομογενών οι οποίοι υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εξωτερικών, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορεί να συνιστώνται, σε έδρες πρεσβειών και εμμισθών ελληνικών προξενικών αρχών, στα πλαίσια διμερών συμφωνιών και με την επιφύλαξη των διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας, Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας, να καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους, να συνιστώνται οι οργανικές θέσεις προσωπικού και να καθορίζονται οι κατηγορίες, οι κλάδοι και τα προσόντα του εν λόγω προσωπικού, καθώς και οι κλάδοι από τους οποίους επιλέγονται οι προϊστάμενοι αυτών και να ρυθμίζεται κάθε συναφές θέμα. Οι υπάλληλοι των εν λόγω γραφείων ανακοινώνονται προς τις αλλοδαπές αρχές ως υπάλληλοι της πρεσβευτικής ή προξενικής αρχής και υπάγονται στην εποπτεία και τον πειθαρχικό έλεγχο του προϊστάμενου της. Για τα πειθαρχικά παραπτώματα των ανωτέρω υπαλλήλων αρμόδιο είναι το υπηρεσιακό συμβούλιο του Υπουργείου Εξωτερικών. Οι τοποθετούμενοι ή αποσπώμενοι υπάλληλοι στα γραφεία ευρέσεως εργασίας λαμβάνουν τις αποδοχές στις θέσεις τους και επίδομα αλλοδαπής, η δαπάνη των οποίων βαρύνει τον προϋπολογισμό των φορέων από τους οποίους προέρχονται. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της καταβολής του εν λόγω επιδόματος.

4. Οι υπηρεσίες αλλοδαπών και μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και των Περιφερειών, οι αστυνομικές, λιμενικές ή αερολιμενικές αρχές και οι υπηρεσίες ελέγχου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είναι αρμόδιες να παρακολουθούν την εφαρμογή του παρόντος νόμου, να διενεργούν ελέγχους και να βεβαιώνουν τις παραβάσεις. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορούν να ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας διάταξης.

5. Όπου στον παρόντα νόμο αναφέρεται "υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης" νοείται η διεύθυνση ή το τμήμα αλλοδαπών και μετανάστευσης της παραγράφου 2 που βρίσκεται στο νομό, στον οποίο έχει την κατοικία του ή τη διαμονή του ο αλλοδαπός ή προτίθεται να εγκατασταθεί, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

6. Μέχρι την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων των παραγράφων 1 και 2 αρμόδιες υπηρεσίες για την εφαρμογή του παρόντος νόμου είναι η Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και οι Διευθύνσεις Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης ή Διοίκησης και Τοπικής

Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης στις Περιφέρειες. Η Επιτροπή Μετανάστευσης συγκροτείται, σε ό,τι αφορά τους υπαλλήλους - μέλη της, από υπαλλήλους αυτών των υπηρεσιών.

7. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Δημόσιας Τάξης και Εργασίας καθορίζονται ο εξοπλισμός, τα αρχεία και τα λοιπά στοιχεία που παραδίδονται από τις υπηρεσίες των Υπουργείων Δημόσιας Τάξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ο.Α.Ε.Δ. στις υπηρεσίες αλλοδαπών και μετανάστευσης και ρυθμίζονται τα σχετικά με τη παράδοση θέματα.

Άρθρο 57

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο των αιτήσεων που αναφέρονται στα άρθρα 8, 11, 13, 19, 21 έως 27, 29, 30, 32 και 34 έως 37 και ο τύπος και το περιεχόμενο της άδειας παραμονής, καθώς και ο τύπος και το περιεχόμενο του μητρώου αλλοδαπών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού μπορεί να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των άρθρων 5 έως 38.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ'

ΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΜΕ ΠΟΛΙΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

Άρθρο 58

Προϋποθέσεις πολιτογράφησης

1. Αλλοδαπός που επιθυμεί να αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια με πολιτογράφηση απαιτείται να:

α. είναι ενήλικος κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης πολιτογράφησης.

β. μην εκκρεμεί σε βάρος του απόφαση απέλασης,

γ. μην έχει καταδικασθεί τελεσίδικα σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή, ανεξαρτήτως ποινής, για εγκλήματα προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας της χώρας, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, εγκλήματα αντίστασης, αρπαγής ανηλίκων, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδοús βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιότητες, την προώθηση λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της χώρας ή τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή προώθησής τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για απόκρυψη ή για παραβάσεις της νομοθεσίας για την εγκατάσταση και κίνηση αλλοδαπών στην Ελλάδα.

2. Αν ο αλλοδαπός είναι αλλογενής απαιτείται επιπλέον να:

α. Διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα δέκα συνολικά έτη την τελευταία δωδεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης. Για τον ανιθαγενή αλλοδαπό ή για τον αλλοδαπό που έχει αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αρκεί διαμονή στην Ελλάδα πέντε έτη μέσα στην τελευταία δωδεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης. Στον ανωτέρω κατά περίπτωση απαιτούμενο χρόνο δεν προσμετράται ο χρόνος που διήνυσε ο αλλοδαπός στην Ελλάδα, ως διπλωματικός ή διοικητικός υπάλληλος ξένης χώρας. Η χρο-

νική αυτή προϋπόθεση δεν απαιτείται γι' αυτόν που έχει γεννηθεί και κατοικεί συνεχώς στην Ελλάδα, καθώς και γι' αυτούς που είναι σύζυγοι Ελλήνων ή Ελληνίδων που διαμένουν στην Ελλάδα και έχουν αποκτήσει τέκνα. Για τους συζύγους Ελλήνων διπλωματικών υπαλλήλων που υπηρετούν στο εξωτερικό, προσμετράται για τη συμπλήρωση του παραπάνω χρόνου και ο χρόνος παραμονής τους στο εξωτερικό, λόγω της υπηρεσίας των Ελλήνων συζύγων τους, ύστερα από πρόταση του Έλληνα πρεσβευτή για τη διαμόρφωση από αυτούς ελληνικής εθνικής συνείδησης.

β. Έχει επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας, της ελληνικής ιστορίας και γενικά του ελληνικού πολιτισμού.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 58 έως 64 εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 2 του νόμου αυτού.

Άρθρο 59

Δικαιολογητικά

1. Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να πολιτογραφηθεί ως Έλληνας υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας του αίτηση για πολιτογράφηση, που απευθύνεται προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και συνοδεύεται από:

α. δήλωση πολιτογράφησης. Η δήλωση αυτή γίνεται ενώπιον του δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας παρουσία δύο Ελλήνων πολιτών ως μαρτύρων.

β. παράβολο ύψους πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό κάθε φορά.

γ. αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου και, εφόσον δεν είναι γραμμένο με λατινικούς χαρακτήρες, μεταφρασμένο στην ελληνική γλώσσα.

δ. άδεια παραμονής ή άλλο αποδευκτικό έγγραφο νόμιμης παραμονής του στη χώρα.

ε. πιστοποιητικό γέννησης ή βάπτισης. Αν ο αλλοδαπός είναι πρόσφυγας και αδυνατεί να προσκομίσει πιστοποιητικό γέννησης, αρκεί η προσκόμιση της απόφασης χορήγησης σε αυτόν πολιτικού ασύλου. Η διάταξη αυτή ισχύει και για πρόσφυγες, των οποίων η αίτηση πολιτογράφησης εκκρεμεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

στ. εκκαθαριστικό σημείωμα ή αντίγραφο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου οικονομικού έτους και

η. σημείωμα δακτυλοσκόπησης από το αστυνομικό τμήμα του τόπου κατοικίας του.

Άρθρο 60

Διαδικασία πολιτογράφησης

1. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και διαβιβάζει την αίτηση μαζί με τα δικαιολογητικά στην αρμόδια για θέματα ιθαγένειας υπηρεσία της περιφέρειας. Οι διευθύνσεις αυτές εξετάζουν εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 περ. α' και 2 περ. α' του άρθρου 58 για την περαιτέρω εξέταση της αίτησης από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Αν δεν πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας απορρίπτει την αίτηση.

2. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, η αρμόδια διεύθυνση της Περιφέρειας ζητά πιστοποιητικό ποινικού μητρώου τύπου Α', πιστοποιητικό μη απέλασης και επιπλέον όσα στοιχεία κρίνει απαραίτητα για το σχηματισμό άποψης για τη γνώση της γλώσσας, για το ήθος και την προσωπικό-

τητα του αλλοδαπού. Στη συνέχεια ο φάκελος της υπόθεσης διαβιβάζεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά και τη γνώμη της αστυνομικής αρχής του νομού για τα θέματα που αφορούν στη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας.

3. Μετά από εξέταση του φακέλου η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καλεί τον αλλοδαπό σε συνέντευξη σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης, προκειμένου η Επιτροπή να διατυπώσει γνώμη για την αποδοχή ή μη της αίτησης από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η κλήση του αλλοδαπού σε συνέντευξη γίνεται με απόδειξη. Μη εμφάνιση του αλλοδαπού δικαιολογείται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης η αίτηση απορρίπτεται.

Άρθρο 61

Απόφαση πολιτογράφησης

1. Η πολιτογράφηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η απόφαση που απορρίπτει αίτημα πολιτογράφησης δεν αιτιολογείται. Υποβολή νέας αίτησης για πολιτογράφηση επιτρέπεται μετά την παρέλευση έτους από την απόρριψη της προηγούμενης.

Άρθρο 62

Ορκωμοσία

1. Η ιδιότητα του Έλληνα πολίτη αποκτάται με την ορκωμοσία του αλλοδαπού, που πρέπει να γίνει μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση της απόφασης πολιτογράφησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Ο όρκος που δίδεται έχει ως εξής: "Ορκίζομαι να φυλάττω πίστη στην Πατρίδα, υπακοή στο Σύνταγμα και τους νόμους του κράτους και να εκπληρώνω ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου ως Έλληνας πολίτης." Η απόφαση πολιτογράφησης ανακαλείται αν ο όρκος δεν δοθεί μέσα στην ετήσια προθεσμία.

3. Ο όρκος δίνεται ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μπορεί να ορίζεται ότι ο όρκος δίδεται ενώπιον άλλου οργάνου.

Άρθρο 63

Πολιτογράφηση ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό

1. Η αίτηση πολιτογράφησης ομογενών που διαμένουν στο εξωτερικό υποβάλλεται στον Έλληνα Πρόξενο του τόπου κατοικίας τους, ο οποίος τη διαβιβάζει στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με έκθεσή του. Μαζί με την αίτηση υποβάλλονται και τα εξής:

- α. δήλωση πολιτογράφησης, η οποία γίνεται ενώπιον του προξένου, παρουσία δύο Ελλήνων πολιτών, ως μαρτύρων,
- β. αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου και εφόσον δεν είναι γραμμένο με λατινικούς χαρακτήρες, μεταφρασμένο στην ελληνική,
- γ. πιστοποιητικό γέννησης ή βάπτισης,
- δ. πιστοποιητικό ποινικού μητρώου των αλλοδαπών αρχών.

2. Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από εξέταση

των στοιχείων του φακέλου του ομογενούς και τη γνώμη του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης για θέματα που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, εισηγείται στον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης την αποδοχή ή μη του αιτήματος για πολιτογράφηση.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 61 και 62 του νόμου αυτού εφαρμόζονται και για την πολιτογράφηση του άρθρου αυτού.

Άρθρο 64

Επιτροπή Πολιτογράφησης

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συνιστάται πενταμελής Επιτροπή Πολιτογράφησης, η οποία αποτελείται από:

α. τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ως Πρόεδρο,

β. τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης,

γ. τον προϊστάμενο του Β' Τμήματος Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης,

δ. ένα μέλος Δ.Ε.Π. στο γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνιολογίας Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, που προτείνεται από τον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος με τον αναπληρωτή του και

ε. ένα μέλος Δ.Ε.Π. στο γνωστικό αντικείμενο της Ψυχολογίας Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, που προτείνεται από τον Πρόεδρο του οικείου Τμήματος με τον αναπληρωτή του.

2. Η Επιτροπή ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Με όμοια απόφαση ορίζονται και οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής. Χρέη γραμματέα της Επιτροπής Πολιτογράφησης ασκεί υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού που υπηρετεί στη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του με την ίδια ως άνω απόφαση. Στην Επιτροπή Πολιτογράφησης συμμετέχει ως εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο υπάλληλος που χειρίζεται την υπόθεση.

3. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Πολιτογράφησης είναι διετής.

4. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών καθορίζεται η αμοιβή των μελών της Επιτροπής, του γραμματέα και του εισηγητή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 65

Εκκρεμείς αιτήσεις για θεώρηση εισόδου και για άδεια παραμονής

Άδεια παραμονής και πράσινη κάρτα που δεν έχουν λήξει

1. Αιτήσεις για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου στην Ελλάδα, οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου είναι εκκρεμείς σε ελληνικά προξενία, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αιτήσεις για τη χορήγηση κάρτας παραμονής περιορισμέ-

νης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας), σύμφωνα τις διατάξεις του Π.Δ. 359/1997, όπως ισχύει σήμερα, καθώς και προσφυγές κατά αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων του Ο.Α.Ε.Δ. ενώπιον της ειδικής επιτροπής του άρθρου 5 του ίδιου προεδρικού διατάγματος εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του διατάγματος. Μετά την ολοκλήρωση αυτής της εξέτασης τα Π.Δ/τα 358/1997 και 359/1997 καταργούνται, με εξαίρεση την παρ. 3 του άρθρου 2 του Π.Δ. 359/1997, η οποία καταργείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Κάρτες που έχουν ανακληθεί με βάση την παραπάνω καταργούμενη διάταξη επαναχορηγούνται εφόσον δεν συντρέχει λόγος δημόσιας τάξης και ασφάλειας.

3. Αιτήσεις για τη χορήγηση ή την ανανέωση άδειας παραμονής, πλην κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας), οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου είναι εκκρεμείς, διαβιβάζονται στις αρμόδιες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο υπηρεσίες. Ομοίως αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας ή άδειας παραμονής αλλοδαπών που είναι κάτοχοι άδειας εισόδου υποβάλλονται στις αρμόδιες σύμφωνα με τον παρόντα νόμο υπηρεσίες. Οι αιτήσεις αυτές συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονταν από τις διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος. Αν δεν προβλέπονταν τέτοια δικαιολογητικά, συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά που προβλέπονταν από τις διατάξεις του παρόντος. Κατά τα λοιπά για τη χορήγηση της άδειας παραμονής και για την ανανέωσή της, καθώς και για τη χορήγηση άδειας εργασίας ή άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Κάρτες παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτες) που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και πράσινες κάρτες που θα εκδοθούν σύμφωνα με την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου θεωρούνται άδειες εργασίας και παραμονής στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι άδειες αυτές, εφόσον λήγουν το αργότερο μέχρι την 31.12.2001, παρατείνονται αυτοδικαίως για ένα ακόμη εξάμηνο από την ημερομηνία λήξης τους. Όσες λήγουν μετά την παραπάνω ημερομηνία, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ομοίως πράσινες κάρτες, για τις οποίες εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αιτήσεις ανανέωσής τους, παρατείνονται αυτοδικαίως από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την 30.6.2002 και στη συνέχεια ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

5. Λοιπές άδειες παραμονής, που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και λήγουν το αργότερο μέχρι την 31.12.2001, παρατείνονται αυτοδικαίως για ένα ακόμη εξάμηνο από την ημερομηνία λήξης τους. Όσες λήγουν μετά την παραπάνω ημερομηνία, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 19 αυτού του νόμου δεν εφαρμόζονται κατά τον πρώτο χρόνο ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 66

Παράνομοι αλλοδαποί

1. Επιτρέπεται η χορήγηση άδειας παραμονής σε αλλοδαπούς που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διαμένουν παράνομα στην Ελλάδα, εφόσον:

α. Είναι κάτοχοι κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας) που έχει λήξει χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση για ανανέωσή της ή η αίτηση για ανα-

νέωση έχει απορριφθεί ή κάρτας προσωρινής άδειας παραμονής (λευκής κάρτας) ή άδειας παραμονής που έχει λήξει χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση για ανανέωσή της και διαμένουν μετά τη λήξη τους αποδεδειγμένα στη χώρα ή

β. Έχουν ασκήσει προσφυγή κατά αποφάσεων των αρμόδιων οργάνων του Ο.Α.Ε.Δ. ενώπιον της ειδικής επιτροπής του άρθρου 5 του Π.Δ. 359/1997 και επιθυμούν να παρατηθούν από την προσφυγή προκειμένου να υπαχθούν στη διαδικασία του παρόντος άρθρου ή

γ. Έχουν υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση κάρτας παραμονής περιορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινης κάρτας) για σοβαρούς ανθρωπιστικούς λόγους στην ειδική επιτροπή του άρθρου 5 του Π.Δ. 359/1997, επειδή δεν πληρούσαν ορισμένες από τις νόμιμες προϋποθέσεις για τη χορήγηση της πράσινης κάρτας ή

δ. Αποδείξουν ότι διαμένουν στη χώρα, νόμιμα ή παράνομα, συνεχώς επί ένα έτος μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. i. Οι αλλοδαποί των περιπτώσεων α' και δ' της παρ. 1 του άρθρου αυτού οφείλουν μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου να υποβάλουν στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου κατοικίας τους αίτηση με δύο φωτογραφίες που συνοδεύεται από:

α. Επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου ή πιστοποιητικού γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης ή δελτίου ταυτότητας.

β. Προκειμένου για αλλοδαπούς της περ. α' της παρ. 1:

αα. το πρωτότυπο της πράσινης κάρτας, λευκής κάρτας ή άδειας παραμονής που έχει λήξει και

ββ. Αν από το διαβατήριο ή το ταξιδιωτικό έγγραφο δεν συνάγεται ο χρόνος παραμονής του αλλοδαπού στην Ελλάδα, έγγραφα βέβαιης χρονολογίας ή λογαριασμούς Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ε.ΥΔ.Α.Π. και κινητής τηλεφωνίας, καθώς και ασφαλιστήρια συμβόλαια, από τα οποία αποδεικνύεται ότι διέμεναν στην χώρα τουλάχιστον ένα έτος πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για τη διαπίστωση του χρόνου παραμονής του αλλοδαπού, τα προσκομιζόμενα έγγραφα δεν είναι απαραίτητο να καλύπτουν συνεχόμενα όλα το διάστημα του έτους. Εύλογα ενδιάμεσα διαστήματα μπορεί να τεκμαίρονται.

γ. Προκειμένου για αλλοδαπούς της περ. δ' της παρ. 1, αν από το διαβατήριο ή από το ταξιδιωτικό έγγραφο δεν συνάγεται ο χρόνος παραμονής του αλλοδαπού στην Ελλάδα, επιπλέον λογαριασμούς Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ε.ΥΔ.Α.Π. και κινητής τηλεφωνίας, καθώς και ασφαλιστήρια συμβόλαια, από τα οποία αποδεικνύεται η τουλάχιστον ετήσια παραμονή τους στην Ελλάδα ή απόφαση δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου δήμων ή κοινοτήτων, των οποίων ο πληθυσμός δεν υπερβαίνει τους 20.000 κατοίκους, με την οποία βεβαιώνεται ο χρόνος παραμονής του αλλοδαπού στην περιφέρειά του. Για τη διαπίστωση του χρόνου παραμονής του αλλοδαπού, τα προσκομιζόμενα έγγραφα δεν είναι απαραίτητο να καλύπτουν συνεχόμενα όλα το διάστημα του έτους. Εύλογα ενδιάμεσα διαστήματα μπορεί να τεκμαίρονται.

ii. Οι αλλοδαποί της παραγράφου 1 μπορούν να ανσυνωρίσουν ασφαλιστική προύπηρεσία για μικτή ασφάλιση, για το απαιτούμενο χρονικό διάστημα του ενός έτους με ελάχιστο αριθμό ημερών ασφάλισης διακοσίων πενήντα, χωρίς προσαύξηση για το διάστημα αυτό.

iii. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση του αλλοδαπού στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης για τη χορήγηση άδειας παραμονής.

3. Οι αλλοδαποί της περ. β' της παρ. 1 αυτού του άρθρου

υποβάλλουν στον Ο.Α.Ε.Δ. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου παραίτηση από την προσφυγή και αίτηση με δύο φωτογραφίες για τη χορήγηση της προβλεπόμενης από την παρ. 5 αυτού του άρθρου άδειας παραμονής, που συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου ή πιστοποιητικού γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης ή δελτίου ταυτότητας. Ο Ο.Α.Ε.Δ. υποχρεούται μέσα σε εύλογο χρόνο να διαβιβάσει στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης την υποβληθείσα αίτηση του αλλοδαπού μαζί με την παραίτηση από την προσφυγή και τα λοιπά δικαιολογητικά, αφού εξετάσει την πληρότητα τους.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι αιτήσεις αλλοδαπών της περ. γ' της παρ. 1 αυτού του άρθρου θεωρούνται ως απορριφθείσες και νέες τέτοιες αιτήσεις δεν επιτρέπεται να υποβάλλονται. Οι αλλοδαποί αυτής της περίπτωσης δικαιούνται να υποβάλλουν στον Ο.Α.Ε.Δ. μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αίτηση με δύο φωτογραφίες για τη χορήγηση της προβλεπόμενης από την παράγραφο 5 αυτού του άρθρου άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου ή πιστοποιητικού γέννησης ή οικογενειακής κατάστασης ή δελτίου ταυτότητας. Ο Ο.Α.Ε.Δ. υποχρεούται μέσα σε εύλογο χρόνο να διαβιβάσει στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης την υποβληθείσα αίτηση του αλλοδαπού μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά, αφού εξετάσει την πληρότητα τους.

5. Η υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης εξετάζει τις αιτήσεις των προηγούμενων παραγράφων σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 8 του παρόντος νόμου. Η άδεια παραμονής χορηγείται ανεξαρτήτως του λόγου για τον οποίο επιθυμεί να παραμείνει ο αλλοδαπός στην Ελλάδα και έχει διάρκεια έξι μηνών.

6. ι. Αλλοδαπός στον οποίο έχει χορηγηθεί η εξαμηνιαία άδεια παραμονής που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται να λάβει άδεια εξαρτημένης εργασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, εφόσον μέχρι τη λήξη του εξαμήνου προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης αίτηση για τη χορήγηση άδειας εργασίας και για την ανανέωση της εξαμηνιαίας άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από:

α. Την εξαμηνιαία άδεια παραμονής.

β. Πιστοποιητικό ποινικού μητρώου τύπου Α'

γ. Πιστοποιητικό υγείας που εκδίδεται από ημεδαπά κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κέντρα υγείας ή θεραπευτήρια και ιατρεία του Ι.Κ.Α., ότι ο αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα το οποίο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα και τον Π.Ο.Υ. δύναται να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

δ. Δήλωση στην οποία αναφέρεται η διεύθυνση του καταλύματός του.

ε. Αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος και ότι έχει εκπληρώσει τις ασφαλιστικές του υποχρεώσεις για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης και για την κάλυψη εργασιακού στυχηματος.

στ. Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ή αναγγελία προς τον Ο.Α.Ε.Δ. για την πρόσληψη ή δήλωση του εργοδότη ότι θα τον απασχολήσει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και ότι σε περίπτωση διακοπής της σχέσης εργασίας θα ενημερώσει σχετικά την υπηρεσία αλλοδαπών και μετανάστευσης και το νομάρχη.

ii. Η άδεια εργασίας μαζί με το σχετικό φάκελο διαβιβάζεται από το νομάρχη υπηρεσιακά στην υπηρεσία που ασκεί

τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, η οποία ανανεώνει την άδεια παραμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

7.ι. Αλλοδαπός στον οποίο έχει χορηγηθεί η εξαμηνιαία άδεια παραμονής που προβλέπεται στην παράγραφο 5, επιτρέπεται να λάβει άδεια εργασίας για την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου, εφόσον μέχρι τη λήξη του εξαμήνου προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης αίτηση για τη χορήγηση άδειας εργασίας και για την ανανέωση της εξαμηνιαίας άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από:

α. Τα υπό στοιχεία α', β', γ', δ' και ε' της παρ. 6.ι. δικαιολογητικά.

β. Σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών ή σύμβαση έργου ή αναγγελία προς τον Ο.Α.Ε.Δ. για την πρόσληψη ή δήλωση του εργοδότη ότι θα τον απασχολήσει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και ότι σε περίπτωση διακοπής της απασχόλησης θα ενημερώσει σχετικά την Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης και το νομάρχη ή τέλος βιβλιάριο ενσήμων ασφαλιστικού οργανισμού από το οποίο να προκύπτει ότι ο αλλοδαπός έχει πραγματοποιήσει αριθμό ημερομισθίων ίσο τουλάχιστον με το μισό των εργασιμων ημερών που αντιστοιχούν στο χρονικό διάστημα από την ημερομηνία χορήγησης της προσωρινής εξαμηνιαίας άδειας παραμονής μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησής του για την έκδοση της άδειας εργασίας.

ii. Η άδεια εργασίας μαζί με το σχετικό φάκελο διαβιβάζεται από το νομάρχη υπηρεσιακά στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης, η οποία ανανεώνει την άδεια παραμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

8. ι. Αλλοδαπός, στον οποίο έχει χορηγηθεί η εξαμηνιαία άδεια παραμονής που προβλέπεται στην παράγραφο 5, επιτρέπεται να λάβει άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, εφόσον μέχρι τη λήξη του εξαμήνου προσκομίσει στο δήμο ή την κοινότητα αίτηση για τη χορήγηση άδειας άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας και για την ανανέωση της εξαμηνιαίας άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από:

α. Τα υπό στοιχεία α', β', γ' και δ' της παρ. 6.ι. δικαιολογητικά.

β. Αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι ασφαλισμένος και ότι έχει εκπληρώσει τις ασφαλιστικές του υποχρεώσεις για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, ιατρικής και φαρμακευτικής περίθαλψης.

γ. Οικονομοτεχνική μελέτη στην οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον το είδος και το ύψος της επένδυσης, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης και στοιχεία που να αποδεικνύουν την επιστημονική, τεχνική ή επαγγελματική του κατάρτιση ως προς τη δραστηριότητα που επιθυμεί να ασκήσει.

δ. Επίσημα αποδεικτικά στοιχεία επαρκών οικονομικών πόρων για την κάλυψη των εξόδων παραμονής και της δραστηριότητας που θα ασκήσει.

ii. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και τα διαβιβάζει μαζί με την αίτηση στην υπηρεσία που ασκεί τις αρμοδιότητες της υπηρεσίας αλλοδαπών και μετανάστευσης. Η υπηρεσία αυτή χορηγεί την άδεια άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 25 και ανανεώνει την άδεια παραμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 67

Οικογενειακή συνένωση

1. Ο αλλοδαπός που έχει άδεια παραμονής ή κάρτα πε-

ριορισμένης χρονικής διάρκειας (πράσινη κάρτα) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και διαμένει στην Ελλάδα δύο τουλάχιστον έτη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος οφείλει να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραμονής για τα μέλη της οικογένειάς του για οικογενειακή συνένωση, εφόσον τα μέλη αυτά συγκατοικούσαν μαζί του μέχρι την παραπάνω ημερομηνία και στερούνται θεώρησης εισόδου ή άδειας παραμονής. Η αίτηση συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά της παραγράφου 3 του άρθρου 28 και από υπεύθυνη δήλωσή του Ν. 1599/1986 του αλλοδαπού ότι τα μέλη της οικογένειάς του συγκατοικούσαν με αυτόν μέχρι την παραπάνω ημερομηνία.

2. Η παραμονή στην Ελλάδα των μελών της οικογένειας αλλοδαπού, ο οποίος έλαβε την εξαμηνιαία άδεια παραμονής σύμφωνα με την παράγραφο 5 του προηγούμενου άρθρου, καλύπτεται από αυτήν την άδεια, εφόσον μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος συγκατοικούσαν με αυτόν. Ο αλλοδαπός οφείλει μέχρι τη λήξη του εξαμήνου να υποβάλει αίτηση για τη χορήγηση άδειας παραμονής στα παραπάνω μέλη της οικογένειάς του για οικογενειακή συνένωση. Η αίτηση συνοδεύεται από την εξαμηνιαία άδεια παραμονής, από τα υπό στοιχεία γ' και δ' της παραγράφου 3 άρθρου 28 και της παρ. 1 του άρθρου 29 δικαιολογητικά και από υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 του αλλοδαπού ότι τα μέλη της οικογένειάς του συγκατοικούσαν με αυτόν μέχρι την παραπάνω ημερομηνία. Η άδεια παραμονής για οικογενειακή συνένωση χορηγείται ταυτόχρονα με την ανανέωση της άδειας παραμονής του αλλοδαπού, σύμφωνα με το προηγούμενο άρθρο.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 28 παρ. 2, 29 παρ. 2, 30, 31 και 32 του παρόντος.

Άρθρο 68

Απαγόρευση απέλασης

Οι αλλοδαποί που υποβάλλουν τις αιτήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 65 έως 67 του παρόντος νόμου, καθώς και τα μέλη της οικογένειάς τους δεν επιτρέπεται να απελαθούν λόγω έλλειψης άδειας παραμονής μέχρι την έκδοση της απόφασης για τη χορήγηση ή μη άδειας παραμονής.

Άρθρο 69

Εκκρεμείς αιτήσεις και δηλώσεις πολιτογράφησης

Ειδικές περιπτώσεις διαπίστωσης ιθαγένειας

1. Εκκρεμείς δηλώσεις για πολιτογράφηση που έχουν υποβληθεί μέχρι τις 15.11.2000 εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Εκκρεμείς δηλώσεις για πολιτογράφηση που έχουν υποβληθεί μετά την ως άνω ημερομηνία εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης που δεν συνοδεύονται από αντίστοιχες δηλώσεις πολιτογράφησης και που έχουν υποβληθεί πριν από την παραπάνω ημερομηνία δεν λαμβάνονται υπόψη.

2. Νέες αιτήσεις για πολιτογράφηση που θα υποβληθούν, ύστερα από την απόρριψη προηγούμενης αίτησης πολιτογράφησης σύμφωνα με το προϊσχύον άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α), εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας διαπιστώνεται η κτήση ή μη της ελληνικής ιθαγένειας προσώπων που ζητούν να καθορισθεί η ιθαγένειά τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (Ν.Δ.

3370/1955 - ΦΕΚ 258 Α), όπως αυτός ισχύει, καθώς και με τις προϊσχύουσες αυτού σχετικές διατάξεις, και τις διεθνείς συμβάσεις και συνθήκες. Όπου στις διατάξεις του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός ισχύει, αναγράφεται η λέξη "νομάρχης", εφεξής νοείται ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας.

4. Ελληνίδα που απέβαλε την ελληνική ιθαγένεια λόγω του γάμου της με Άλληνα και διατηρεί την ιθαγένεια της βούλησής της στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας της ή της διαμονής της.

5. Αλλοδαπή που απέκτησε την ελληνική ιθαγένεια λόγω του γάμου της με Έλληνα και διατηρεί την ιθαγένεια που είχε πριν από την τέλεση του γάμου, αποβάλλει την ελληνική ιθαγένεια, αν δηλώσει τη σχετική βούλησή της στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας της ή της διαμονής της.

6. Τέκνο που γεννήθηκε πριν από την 8.5.1984 από μητέρα Ελληνίδα κατά το χρόνο του τοκετού ή της τέλεσης του γάμου από τον οποίο γεννήθηκε το τέκνο, γίνεται Έλληνας, αν δηλώσει τη σχετική βούλησή του στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας του ή της διαμονής του.

7. Τέκνο που γεννήθηκε από Έλληνα πατέρα και αλλοδαπή μητέρα πριν από την ισχύ του Ν. 1250/1982, εφόσον θεωρείται γνήσιο σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7 παράγραφος 3 του παραπάνω νόμου, γίνεται Έλληνας, αν δηλώσει τη σχετική βούλησή του στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας ή στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου της κατοικίας του ή της διαμονής του.

8. Εάν το τέκνο είναι ανήλικο, η δήλωση της παραγράφου 6 υποβάλλεται από τη μητέρα και η δήλωση της παραγράφου 7 από τον πατέρα.

9. Επιτρέπεται η αποποίηση της ελληνικής ιθαγένειας εφόσον ο ενδιαφερόμενος είναι ενήλικας, δηλώνει ότι έχει πάψει να υφίσταται πλέον γνήσιος δεσμός του με τη χώρα και διαμένει στην αλλοδαπή. Για την αποποίηση υποβάλλονται δήλωση ενώπιον του Έλληνα προξένου του τόπου διαμονής του ενδιαφερομένου και αίτηση προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η αποδοχή της αίτησης γίνεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Συμβουλίου Ιθαγένειας, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο χρόνος απόδοσης της ιθαγένειας ανατρέχει στο χρόνο αποδοχής της αίτησης.

Άρθρο 70

Δηλώσεις - Κυρώσεις

1. Οι δηλώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 65 έως 67 του παρόντος πρέπει να φέρουν θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής τους.

2. Τα πρόστιμα της παραγράφου 3 του άρθρου 54 αυτού του νόμου επιβάλλονται και στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβή δήλωση ή βεβαίωση ή δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει με τη δήλωση ή βεβαίωση που προβλέπεται στο άρθρο 66 παρ. 2. i. γ. παρ. 6. i. ε και στ. παρ. 7. i. α και β. παρ. 8. i. α και στο άρθρο 67 παρ. 1 και 2 του παρόντος.

3. Για την εφαρμογή των άρθρων 65 έως 67 τα δικαιολογητικά που απαιτούνται από ελληνικές δημόσιες υπηρεσίες εκδίδονται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος νόμου και της λοιπής κείμενης νομοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ'
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 71

Παράβολα - Αναπροσαρμογή προστίμων
Επικυρώσεις

1. Η αίτηση για τη χορήγηση και την ανανέωση των αδειών παραμονής και εργασίας συνοδεύεται από παράβολο, το οποίο, αν για λόγους αμοιβαιότητας δεν ορίζεται διαφορετικά, ορίζεται ως ακολούθως:

α. Για τις άδειες διάρκειας μέχρι ενός έτους σε πενήντα χιλιάδες δραχμές.

β. Για τις άδειες διάρκειας από ένα έτος μέχρι δύο ετών σε εκατό χιλιάδες δραχμές.

γ. Για τις άδειες διάρκειας από δύο έως έξι ετών σε εκατόν πενήντα χιλιάδες δραχμές.

δ. Για τις άδειες διάρκειας άνω των έξι ετών, σε τριακόσιες χιλιάδες δραχμές.

2. Τα πρόστιμα και τα παράβολα που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο εισπράττονται υπέρ του Δημοσίου και αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.

3. Τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα που απαιτούνται από τις διατάξεις του παρόντος πρέπει να είναι επικυρωμένα με την επιστημείωση της Σύμβασης της Χάγης, όπου αυτή απαιτείται. Στις περιπτώσεις που δεν απαιτείται επιστημείωση, τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν επικύρωση, από την ελληνική προξενική αρχή ή το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών, του γνησίου της υπογραφής του αλλοδαπού οργάνου.

4. Οι προβλεπόμενες από τον παρόντα νόμο θεωρήσεις εισόδου που χορηγούνται σε πολίτες τρίτων χωρών για σκοπούς μη τουριστικούς είναι εθνικές θεωρήσεις.

Άρθρο 72

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α. τα άρθρα 1-4, 6-8, 10-16, 18-23, 26-33, 34 παρ. 1-3 και 35 του Ν. 1975/1991 (ΦΕΚ 184 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί από το Ν. 2452/1996 (ΦΕΚ 283 Α') και το Ν. 2713/1999 (ΦΕΚ 89 Α'),

β. τα άρθρα 5, 6, 7 και 9 του Ν.Δ. 3370/1955 (Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας), όπως τροποποιήθηκαν από τον Α.Ν. 481/1968, το Ν. 1438/1984 (ΦΕΚ 60 Α') και το Ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), και οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 7, το άρθρο 8 και οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 1438/1984 (ΦΕΚ 60 Α'),

γ. η παράγραφος 3 του άρθρου 4 και οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 8 του Ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του Ν. 2307/1995, καθώς και η παράγραφος 8 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000,

δ. το άρθρο 2 του β.δ. 339/1965 (ΦΕΚ 82 Α'),

ε. το άρθρο 4 του Ν. 927/1979 (ΦΕΚ 139 Α'),

στ. κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που αντικείται στις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο αυτού.

Άρθρο 73

1. Συστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία "Κέντρο Μελέτης της Μετανάστευσης", που έχει ως έργο την έρευνα και την εκπόνηση μελετών για το σχε-

διασμό και την εφαρμογή μεταναστευτικής πολιτικής και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών, καθορίζονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες του Κέντρου Μελέτης της Μετανάστευσης, τα όργανα διοίκησης του, ο τρόπος διορισμού τους, η διάρθρωση των υπηρεσιών του και οι αρμοδιότητές τους, συνιστώνται οι απαιτούμενες θέσεις προσωπικού, καθορίζονται οι πόροι του και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

3. Με απόφαση των ανωτέρω Υπουργών καθορίζονται η αμοιβή των οργάνων διοίκησης του Κέντρου και οι αποδοχές του προσωπικού αυτού.

Άρθρο 74

Οι διατάξεις της Π.Υ.Σ. 19/8.2.1990 (ΦΕΚ 16 Α'), που κυρώθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 1878/1990 (ΦΕΚ 33 Α') και των άρθρων 2 και 3 του Ν. 1895/1990 (ΦΕΚ 116 Α'), όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 39 του Ν. 1968/1991 (ΦΕΚ 150 Α') και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 20 παρ. 6 του Ν. 2386/1996 (ΦΕΚ 43 Α') και του άρθρου 32 του Ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α') για απόσπαση υπαλλήλων από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και τη διάθεσή τους στα γραφεία των βουλευτών και Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, για τη γραμματειακή υποστήριξη του έργου τους, εφαρμόζονται και για την απόσπαση υπαλλήλων στα γραφεία των κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή ή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο αριθμός των υπαλλήλων που μπορεί να αποσπώνται για τον ως άνω σκοπό στα πολιτικά γραφεία των κομμάτων υπολογίζεται ως εξής:

α) Στα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή και έλαβαν κατά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές ποσοστό ψήφων μικρότερο από 10%, ο αριθμός των δυνάμενων να αποσπασθούν υπαλλήλων ισούται με τον αριθμό είκοσι (20), προσαυξανόμενο με τον αριθμό του ποσοστού των ψήφων.

β) Στα λοιπά κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή, ο αριθμός των υπαλλήλων ισούται με το διπλάσιο του αριθμού του ποσοστού των ψήφων που έλαβαν, προσαυξανόμενος κατά δέκα (10).

γ) Στα κόμματα που εκπροσωπούνται μόνο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ο αριθμός των υπαλλήλων ισούται με τον αριθμό δέκα (10), προσαυξανόμενος με τον αριθμό του ποσοστού των ψήφων που έλαβαν κατά τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές.

Για τον ανωτέρω υπολογισμό, ο αριθμός του ποσοστού των ψήφων στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα.

Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 58 του Ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 του Ν.2026/1992 (ΦΕΚ 43 Α'), εφαρμόζεται και για τους υπαλλήλους της περίπτωσης γ'.

Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν από 9.4.2000.

Άρθρο 75

1. Στο άρθρο 54 του Π.Δ. 410/1995 (ΦΕΚ 231 Α') "Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας" προστίθεται νέα παράγραφος 3 και αναριθμείται η υφιστάμενη παράγραφος 3 σε 4, που έχει ως εξής:

"3. Ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων κάθε συνδυασμού.

Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω."

2. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 55 του Π.Δ. 410/1995 προσπίθενται οι λέξεις "ή διαφορετικό ποσοστό από το προβλεπόμενο στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου".

3. Στο άρθρο 23 του Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α) "Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης" προστίθεται παράγραφος 3 και αναριθμούνται οι υφιστάμενες παράγραφοι 3, 4, 5 και 6 σε 4, 5, 6 και 7, που έχει ως εξής:

"3. Ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων κάθε συνδυασμού. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω."

4. Στις παραγράφους 4 και 6 του άρθρου 23 του Π.Δ. 30/1996, όπως αναριθμήθηκαν σε παραγράφους 5 και 7 με την προηγούμενη παράγραφο, στην παρ. 1 του άρθρου 25 και στην παρ. 2 του άρθρου 37 του ίδιου προεδρικού διατάγματος, οι λέξεις: "παράγραφος 3", "παράγραφοι 1 έως 3", "παράγραφος 3", "παρ. 3 του άρθρου 23" και "παρ. 4 του άρθρου 23" αντικαθίστανται με τις λέξεις: "παράγραφος 4", "παράγραφοι 1 έως 4", "παράγραφος 4", "παρ. 4 του άρθρου 23" και "παρ. 5 του άρθρου 23".

Άρθρο 76

1. Η παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Την ελληνική ιθαγένεια αποκτά ο ομογενής με απόφαση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως έπειτα από γνώμη της οικείας προξενικής αρχής ως προς την ιδιότητά του ως ομογενούς. Την ιδιότητά του ως ομογενούς διερευνά τριμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από τόν Έλληνα Πρόξενο και δύο μέλη. Με απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Οικονομικών ορίζονται τα μέλη κάθε επιτροπής και η αμοιβή τους. Οι οριζόμενοι ως μέλη της επιτροπής πρέπει απαραίτητα να είναι Έλληνες πολίτες."

2. Η απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται μόνο εφόσον δεν συντρέχει η προϋπόθεση της περ. γ της παρ. 1 του άρθρου 58 του παρόντος.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Η ιδιότητα του ενδιαφερομένου ως ομογενούς διαπιστώνεται ύστερα από συνέντευξη του ενώπιον της επιτροπής της προηγούμενης παραγράφου. Για τη διαπίστωση της ιδιότητας του ομογενούς η επιτροπή μπορεί να συνεκτιμά οποιαδήποτε στοιχεία προσκομίσει ο ενδιαφερόμενος, από τα οποία τεκμαίρεται η ιδιότητά του αυτή."

4. Στο δεύτερο στίχο της παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 οι λέξεις "για την ελληνική καταγωγή του αιτούντος ομογενούς" αντικαθίστανται από τις λέξεις "για την ιδιότητα ως ομογενούς του αιτούντος". Στον πρώτο στίχο του πέμπτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 οι λέξεις "για την ελληνική καταγωγή" αντικαθίστανται από τις λέξεις "για την ιδιότητα ως ομογενών".

5. Στον τρίτο στίχο του ίδιου ως άνω εδαφίου και στον όγδοο στίχο της παρ. 11 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 οι λέξεις "δικαιολογητικά" και "δικαιολογητικών" αντικαθίστανται από τις λέξεις "στοιχεία" και "στοιχείων". Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 μετά τη λέξη "Εξωτερικών" προστίθεται η λέξη "Οικονομικών". Στο έκτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 1 μετά τις λέξεις "η

σύνθεσή τους" προστίθενται οι λέξεις "ή αμοιβή των μελών τους και του γραμματέα τους".

6. Οι ομογενείς που έχουν έλθει στην Ελλάδα μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου με θεώρηση εισόδου και διαμένουν στη χώρα ανεξαρτήτως από το χρόνο λήξης του διαβατηρίου ή της θεώρησης εισόδου, μπορούν να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια ή το ειδικό δελτίο ταυτότητας της παραγράφου 11 κατά τα οριζόμενα στις ανωτέρω παραγράφους, υποβάλλοντας τη σχετική αίτηση στο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, τηρουμένης της διαδικασίας της παραγράφου 4 του άρθρου 1 εκτός από τη γνώμη της προξενικής αρχής. Με την ίδια διαδικασία αποκτούν ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας γονείς ή τέκνα ομογενών που έχουν ήδη αποκτήσει ελληνική ιθαγένεια ή ειδικό δελτίο ταυτότητας, οι οποίοι έρχονται στη χώρα. Με την υποβολή της αίτησης για κτήση ελληνικής ιθαγένειας ή για χορήγηση του ειδικού δελτίου ταυτότητας κατά τα ανωτέρω, η οποία συνοδεύεται από σημειώμα δακτυλοσκόπησης, χορηγείται στον αιτούντα βεβαίωση εξάμηνης διάρκειας που μπορεί να ανανεώνεται για ίσο χρόνο μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης και η οποία επέχει θέση άδειας παραμονής και εργασίας.

Στους αλλογενείς συζύγους των παραπάνω χορηγείται προσωρινή άδεια παραμονής ισόχρονης διάρκειας.

7. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 1 προσπίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

"Μετά τη δόση του όρκου ο αποκτών την ελληνική ιθαγένεια, καθώς και τα ανήλικα τέκνα αυτού εγγράφονται στα Μητρώα Αρρένων και τα δημοτολόγια δήμου ή κοινότητας του κράτους που επιθυμεί με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην απόφαση του γενικού γραμματέα της περιφέρειας. Όσα από αυτά δεν καλύπτονται από την παραπάνω απόφαση συμπληρώνονται με την προσκόμιση οποιουδήποτε πρόσφορου αποδεικτικού στοιχείου."

8. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α) προσπίθεται εδάφια τρία, ως εξής:

"Επιτρέπεται ο εξελληνισμός του ονόματος και του επωνύμου ομογενών των οποίων διαπιστώνεται ή έχει διαπιστωθεί η ελληνική ιθαγένεια και έχουν εγγραφεί στα μητρώα αρρένων και στα δημοτολόγια, αν τα στοιχεία αυτά είχαν μεταβληθεί ή αλλοιωθεί στη χώρα από την οποία προέρχονται.

Ο εξελληνισμός γίνεται, κατά περίπτωση, με απόφαση του γενικού γραμματέα περιφέρειας ή του νομάρχη, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Με την ίδια απόφαση διατάσσεται και η διόρθωση των στοιχείων στο μητρώο αρρένων και στο δημοτολόγιο."

9. Οι διατάξεις του Ν.Δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία εφαρμόζονται και στους ομογενείς που έχουν λάβει ειδικό δελτίο ταυτότητας ομογενούς σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

10. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου αιτήσεις ομογενών για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας εξετάζονται με βάση τις διατάξεις του Ν. 2790/2000, όπως αυτές τροποποιούνται με το παρόν άρθρο.

11. Για τα παραχωρηθέντα ή παραχωρούμενα, κατά τις διατάξεις του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 239 Α) και του άρθρου 5 παρ. 2 του Ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α), οικοπέδα στους παλινοστούντες ομογενείς από την τ έως Σοβιετική Ένωση δεν οφείλεται τίμημα, οι δε βεβαιωθείσες οφειλές από την απία αυτή προς την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος διαγράφονται. Τυχόν καταβληθείσες δόσεις του τιμήματος δεν επιστρέφονται.

Η μεταγραφή των κατά τις ανωτέρω διατάξεις εκδιδόμε-

ων τίτλων κυριότητας απαλλάσσεται από κάθε φόρο, χροτόσημο, εισφορά ή δικαίωμα υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου.

12. Επί των παραχωρηθέντων ή παραχωρούμενων, κατά τις διατάξεις του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος και του Ν. 2790/2000, οικοπέδων επιτρέπεται η εγγραφή υποθήκης εκ του νόμου ή δικαστικής αποφάσεως ή η εγγραφή προσημείωσης υποθήκης, καθώς και η παραχώρηση συμβατικής υποθήκης εκ μέρους του δικαιούχου μόνο υπέρ πιστωτικών (δρυμάτων, αναγνωριζομένων από την Τράπεζα της Ελλάδος και μόνο για την ασφάλεια των χορηγούμενων από αυτά δανείων ή άλλων εγγυήσεων, που προορίζονται αποκλειστικά για την ανέγερση κτισμάτων επί των οικοπέδων ή για την επέκτασή ή επισκευή των επί αυτών κτισμάτων.

13. α. Στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοικήσεως και Αποκέντρωσης συνιστώνται δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού, πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων και πέντε (5) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού.

β. Στην Περιφέρεια Αττικής συνιστώνται είκοσι (20) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, έξι (6) θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων και δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού.

γ. Σε καθεμία από τις λοιπές Περιφέρειες συνιστώνται δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, τέσσερις (4) θέσεις του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων και οκτώ (8) θέσεις του κλάδου ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού.*

14. Η παρ. 10 του άρθρου 1 του Ν. 2790/2000 (ΦΕΚ 24 Α) καταργείται.

Άρθρο 77

1. Οι υφιστάμενες, δυνάμει των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 39 του Ν. 2218/1994 (ΦΕΚ 90 Α), όπως τροποποιήθηκε με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 2307/1995 (ΦΕΚ 113 Α) και της παρ. 18 του άρθρου δεύτερου του Ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α), προσωποπαγείς θέσεις, με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται.

Οι υπάλληλοι που κατέχουν τις θέσεις αυτές μετατάσσονται αυτοδικαίως με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως που θεωρήθηκαν αρχικώς αποσπασμένοι, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 39 του Ν. 2218/1994, σε κενή οργανική θέση και στον αντίστοιχο κλάδο και αν δεν υπάρχει κενή οργανική θέση ή αντίστοιχος κλάδος, σε προσωποπαγή θέση ή και σε προσωρινό κλάδο, που συνιστάται αυτοδικαίως, με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Διοικητικές πράξεις άρσεως της αποσπάσεως των ανωτέρω ή της διαπίστωσης της αποσπάσεως δεν λαμβάνονται υπόψη και οι υπάλληλοι μετατάσσονται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση στην οποία θεωρήθηκαν αρχικώς αποσπασμένοι.

Αποσπάσεις των υπαλλήλων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 21 του άρθρου 15 του Ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α), ή για λόγους συνυπηρετήσεως συζύγων ή για λόγους υγείας, διατηρούνται σε ισχύ, χωρίς να θίγεται η κατά τα ανωτέρω μετάταξή τους.

Για την αυτοδίκαιη μετάταξη των ανωτέρω εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Νομάρχη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 6, 7 και 9 του άρθρου 39 του Ν. 2218/1994, η παρ. 6 του άρθρου 83 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών συντάξεων, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 2512/1997 (ΦΕΚ 38 Α) και συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 29 του Ν. 2768/1999 (ΦΕΚ 273 Α) και οι παράγραφοι 3 και 5 του άρθρου 22 του Ν. 2738/1999 (ΦΕΚ 180 Α).

Από τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου εξαιρούνται όσοι εκ των ανωτέρω έχουν κριθεί και κατέχουν, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, θέση προϊσταμένου τμήματος ή αυτοτελούς γραφείου ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδας, οι οποίοι διατηρούν την προσωποπαγή θέση που κατέχουν στο Υπουργείο που υπηρετούν.

2. Στο άρθρο 104 του Π.Δ. 30/1996 (ΦΕΚ 21 Α) προστίθεται παράγραφος 6, που έχει ως εξής:

6. Σε κάθε Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση συνιστάται αυτοδίκαια, στην περίπτωση που δεν έχει συσταθεί με τον Οργανισμό της παραγράφου 1 καμία θέση Γενικού Διευθυντή, μία θέση με το βαθμό αυτόν. Για την προαγωγή στη θέση αυτή κρίνονται όλοι οι υπάλληλοι των κλάδων ΠΕ της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως τηρουμένων και των λοιπών διατάξεων, για προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή, του Υπαλληλικού Κώδικα. Με τον Οργανισμό της παραγράφου 1 είναι δυνατόν να περιορίζονται οι κλάδοι του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον συστήνονται και άλλες θέσεις Γενικών Διευθυντών.

Άρθρο 78

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 1 του Ν. 2622/1998 (ΦΕΚ 134 Α), όπως η παράγραφος 2 τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 2838/2000 (ΦΕΚ 179 Α), αντικαθίστανται ως εξής:

*1. Στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης συνιστώνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, κεντρική και περιφερειακές Αστυνομικές Υπηρεσίες Συνοριακής Φύλαξης και Δίωξης Λαθρομετανάστευσης, με αποστολή την αποτροπή παράνομης εισόδου αλλοδαπών στη χώρα, τον εντοπισμό και τη σύλληψη των παρανόμων εργαζομένων ανά την επικράτεια και την παραπομπή τους στη δικαιοσύνη ή την επαναπροώθησή τους αλλοδαπών, καθώς και τον εντοπισμό και τη σύλληψη προσώπων που διευκολύνουν την παράνομη είσοδο και εργασία αλλοδαπών και την παραπομπή τους στη δικαιοσύνη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

2. Υπηρεσίες Συνοριακής Φύλαξης και Δίωξης Λαθρομετανάστευσης μπορεί να ιδρύονται κυρίως σε παραμεθόριους και όμορους αυτών νομούς ή σε γεπτιάζοντες με τους τελευταίους νομούς ή σε νησιά που βρίσκονται εγγύς των θαλάσσιων συνόρων της χώρας, καθώς και σε οποιονδήποτε άλλο νομό παρατηρείται αυξημένη παράνομη εγκατάσταση και απασχόληση αλλοδαπών. Η ίδρυση, η οργάνωση, η λειτουργία και οι αρμοδιότητες των Υπηρεσιών Συνοριακής Φύλαξης και Δίωξης Λαθρομετανάστευσης καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που προτείνεται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης.*

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 4 του Ν. 2622/1998 (ΦΕΚ 138 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

4. Για το χρόνο εργασίας και τις άδειες των Συνοριακών Φυλάκων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ισχύουν για το αστυνομικό προσωπικό.

3. Το εδάφιο στ' της παρ. 8 του άρθρου 4 του Ν. 2622/1998 αντικαθίσταται ως εξής:

στ. Στις περιπτώσεις που για το αστυνομικό προσωπικό προβλέπεται απόλυση για λόγους υγείας ή θέση του σε υπηρεσία γραφείου. Η κρίση της σωματικής ικανότητας γίνεται από τα όργανα και με τη διαδικασία που προβλέπονται για το αστυνομικό προσωπικό.

4. Μετάθεση ή απόσπαση Συνοριακού Φύλακα ή Ειδικού Φρουρού μπορεί να διαταχθεί για λόγους συνυπηρετήσεως με αστυνομικό ή πυροσβεστικό ή στρατιωτικό υπάλληλο ή δικαστικό λειτουργό. Η διαδικασία, τα αρμόδια όργανα και οι προϋποθέσεις της μετάθεσης ή απόσπασης αυτών, κα-

θώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης.

5. Η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 28 του Ν. 2800/2000 (ΦΕΚ 41 Α) αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Για το πολιτικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος συγκροτούνται αντίστοιχα υπηρεσιακά συμβούλια, με απόφαση του Αρχηγού του οικείου Σώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2683/1999 (ΦΕΚ 19 Α). Οι γραμματειακές υπηρεσίες στα παραπάνω συμβούλια παρέχονται με μέριμνα των αρμόδιων για θέματα πολιτικού προσωπικού Υπηρεσιών των οικείων Αρχηγείων."

Άρθρο 79

Η διάταξη της παρ. 30 του άρθρου 9 του Ν. 2266/1994 (ΦΕΚ 218 Α) καταργείται. Μετατάξεις που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος θεωρούνται νόμιμες.

Άρθρο 80

1. Στην περ. 41.1. της παρ. 41 του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α) οι λέξεις "και τις κοινότητες: 1. Αξού, 2. Ζωνιανών, οι οποίες καταργούνται" διαγράφονται.

2. Στην περ. 41.4. της παρ. 41 του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α) μετά τις λέξεις "15. Χώνου" προστίθενται οι λέξεις "16. Αξού, 17. Ζωνιανών".

3. Μέχρι τη διενέργεια των επόμενων γενικών Δημοτικών και Κοινοτικών Εκλογών, οι δήμοι των περ. 41.1. και 41.4. της παρ. 41 του άρθρου 1 του Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α), όπως ανασιγκροτούνται με τις προηγούμενες παραγράφους, διακρίνονται από τα υφιστάμενα αντίστοιχα όργανα διοίκησης.

Άρθρο 81

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του, αρχίζει ένα μήνα από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση τις διατάξεις των άρθρων 56 έως 64, 72 περιπτώσεις β', γ' δ' και ε' και 75 έως 80, των οποίων η ισχύς αρχίζει

από τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευσή του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 26 Απριλίου 2001

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Α. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Ν. ΧΡΥΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
Π. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ
Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Α. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Μ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΑΣ
Χ. ΠΑΛΟΥΤΣΗΣ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
Χ. ΒΕΡΕΛΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 27 Απριλίου 2001

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Μ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

1. Φύλο

- α. Άνδρας
- β. Γυναίκα

2. Από ποια χώρα προέρχεστε;

- α. Αλβανία
- β. Βουλγαρία
- γ. Ρουμανία
- δ. Νιγηρία
- ε. Γιουγκοσλαβία
- στ. Σρι Λάνκα
- ζ. Άλλη χώρα

3. Ποιες συνθήκες σας ανάγκασαν να μεταναστεύσετε στην Ελλάδα;

- α. Άσχημη οικονομική κατάσταση
- β. Πόλεμος
- γ. Κακές συνθήκες διαβίωσης
- δ. Πολιτικές διώξεις
- ε. Άλλο

4. Πόσο εύκολη ήταν η αρχική σας εγκατάσταση;

- α. Πολύ εύκολη
- β. Καθόλου εύκολη

5. Έχετε δημιουργήσει σχέσεις με τον ντόπιο πληθυσμό;

α. ΝΑΙ

β. ΟΧΙ

6. Αν ΝΑΙ πως θα χαρακτηρίζατε τις σχέσεις αυτές;

α. Στενές

β. Φιλικές

γ. Τυπικές

δ. Εφήμερες

ε. Κακές

7. Στην περιοχή που είστε εγκαταστημένοι έχετε εύκολη πρόσβαση εργασίας;

α. ΝΑΙ

β. ΟΧΙ

8. Ποιοι οι λόγοι μετανάστευσης στο Ν.Μεσσηνίας;

α. Ύπαρξη ευκαιριών απασχόλησης.

β. Ύπαρξη συγγενικών προσώπων.

γ. Η μορφολογία του Νομού.

δ. Χωρίς λόγο.

9. Είστε ενημερωμένοι για τα προγράμματα πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας & πρόνοιας;

α. ΝΑΙ

β. ΟΧΙ

10. Έχετε εύκολη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας(Νοσοκομεία, Κ.Υ)κ.τ.λ;

α. ΝΑΙ

β. ΟΧΙ

11. Αν ΟΧΙ ποια νομίζετε ότι είναι τα σημαντικότερα εμπόδια πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας;

α. Γλώσσα

β. Ρατσιστική αντιμετώπιση

γ. Ελλιπής ιατρική φροντίδα

δ. Άλλο αίτιο

12. Ποια προβλήματα αντιμετωπίζεται σήμερα;

α. Ανεργία

β. Οικονομικές δυσκολίες

γ. Πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας

δ. Ρατσισμός

ε. Άλλο πρόβλημα